

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Polona Podbersič

**PODOBA ZAVODA ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE
V SLOVENSKEM IGRANEM FILMU POSLEDICE**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2020

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Polona Podbersič

**PODOBA ZAVODA ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE
V SLOVENSKEM IGRANEM FILMU POSLEDICE**

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Lea Šugman Bohinc

Ljubljana, 2020

ZAHVALA

Hvala mentorici, doc. dr. Lei Šugman Bohinc.

In hvala, mama.

PODATKI O DIPLOMSKEM DELU

Ime in priimek: Polona Podbersič

Naslov diplomskega dela: Podoba zavoda za vzgojo in izobraževanje v slovenskem igranem filmu *Posledice*

Kraj: Ljubljana

Leto: 2020

Število strani: 109

Število prilog: 2

Mentorica: doc. dr. Lea Šugman Bohinc

POVZETEK:

V diplomskem delu raziskujem podobo zavoda za vzgojo in izobraževanje v slovenskem igranem filmu *Posledice* iz leta 2018. Z raziskavo sem želela ugotoviti, kakšno mnenje si študentke in študentje prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo ustvarijo o zavodu, prikazanem v filmu. Pri tem me je zanimalo, kakšen vtis o zaposlenih strokovnih delavcih si ustvarijo, kako vidijo sodelovanje med mladimi, družino in zavodom in kako lahko film prispeva k refleksiji delovanja in razvoju tovrstnih zavodov. Nazadnje sem želela ugotoviti tudi, ali obstajajo razlike med odgovori študentk prve in druge stopnje. Raziskava je pokazala, da so si študentje in študentke o prikazanem zavodu ustvarili precej negativno podobo in so mnenja, da ta ni bil učinkovit pri podpori mladostnikom. O zaposlenih strokovnih delavcih v zavodu so dobili pretežno negativen vtis, kar lahko razberemo iz njihovih opisov dela zaposlenih. Prav tako so kot negativno označili sodelovanje med mladimi, družino in strokovnimi delavci v filmu prikazanega zavoda, saj komunikacija med vsemi tremi udeleženci ni zadostna, obenem pa se jim družina uporabnika ni zdela primerno vključena. Po mnenju respondentov je film *Posledice* pripomogel k prepoznavnosti zavodov za vzgojo in izobraževanje, in sicer k negativni. Obenem navajajo tudi, da je film opozoril na problematiko zavodov, prikazuje realnost ravnanja v tovrstnih zavodih in bi lahko prispeval k izboljšanju strokovnega dela, zlasti delovnih metod. Med odgovori študentk in študentov prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo ni opaznejših razlik.

Ključne besede: zavod za vzgojo in izobraževanje, film *Posledice*, mladostniki, refleksija, proces pomoči

Graduation Thesis Title: The Image of the Upbringing and Educational Institution in the Slovenian Drama Film *Posledice* (Consequences)

Graduation Thesis Abstract:

In my graduation thesis, I research the image of an upbringing and educational institution as depicted in the Slovenian drama film *Posledice* (Consequences). The aim of the research was to find out, what is the general impression of undergraduate and postgraduate students of the programme Social Work about this institution. I wanted to find out, what was their impression of the professionals employed there, how they see the collaboration between the youth, their families and the institution and how can the film contribute to reflexion and further improvement of such institutions. Lastly, my aim was also to see, whether there were any differences between the impressions of the students of under- and postgraduate programme. The research pointed out that the students see the depicted institution in a more negative way and that they believe, that it was rather insufficient in supporting the youth. Their impression of the institution's employees was also mainly negative, which can be seen in their descriptions about the professionals' work there. Their impression of the collaboration between the youth, the family and the professionals in the institution was mostly negative, due to insufficient communication between the three parties. They also feel that the inclusion of the family in the process was inappropriate. According to students' opinion the film *Posledice* contributed to a (negative) recognisability of such institutions. Furthermore, the film pointed out some issues regarding such institutions and showed the reality inside them. The film could also contribute to the improvement of the professional work and the working methods. No significant differences between the opinions of the students of undergraduate and postgraduate programme Social Work were noticed.

Keywords: upbringing and educational institution, drama film *Posledice* (Consequences), youth, reflexion, helping process

PREDGOVOR

V diplomskem delu se ukvarjam s podobo zavoda za vzgojo in izobraževanje, ki je prikazan v filmu Posledice. Ugotovitve in spoznanja, ki sem jih pridobila z raziskavo v diplomskem delu, se tako nanašajo samo na zavod, prikazan v filmu Posledice, in se ne navezujejo na katerikoli drug zavod za vzgojo in izobraževanje.

V diplomskem delu za socialne delavke in delavce zaradi poenostavitve in ponazoritve dejanskega stanja uporabljam žensko slovnično obliko, ponekod pa uporabljam obe obliki. Prav tako tudi za študentke in študente Fakultete za socialno delo uporabljam žensko slovnično obliko.

Kazalo vsebine

1.	Teoretični uvod.....	1
1.1	Filmska teorija.....	1
1.1.1	Film in kultura	1
1.1.2	Socialna vloga filma in medijev	2
1.2	Slovenski igrani film Posledice.....	4
1.3	Zavod za vzgojo in izobraževanje	5
1.3.1	Zavod za vzgojo in izobraževanje mladostnikov Logatec.....	7
1.4	Javna podoba pomagajočih poklicev	9
1.4.1	Javna podoba socialnega dela.....	10
1.5	Socialno delo z mladimi	14
1.5.1	Mladostniki z odklonskim vedenjem	16
1.5.2	Socialno delo z družino mladostnika z odklonskim vedenjem.....	19
2.	Problem	22
2.1	Raziskovalna vprašanja.....	23
3.	Metodologija.....	24
3.1	Vrsta raziskave	24
3.2	Merski instrument.....	24
3.3	Populacija in vzorec.....	24
3.4	Zbiranje podatkov.....	25
3.5	Analiza podatkov.....	25
4.	Rezultati in razprava	27
4.1	Podoba zavoda za vzgojo in izobraževanje.....	28
4.2	Vtis o zaposlenih strokovnih delavcih v zavodu	33
4.3	Sodelovanje med mladimi, družino in strokovnimi delavci v zavodu.....	37
4.4	Potencialen prispevek filma k refleksiji in razvoju zavodov	41
4.5	Razlike med odgovori študentk na prvi in drugi stopnji Fakultete za socialno delo	45
5.	Sklepi.....	48
6.	Predlogi	50
7.	Viri in literatura	51
8.	Priloge	54
8.1	Priloga A: Vprašalnik	54
8.2	Priloga B: Obdelava rezultatov	58

Kazalo grafov

Graf 4. 1: Spol respondentov.....	27
Graf 4. 2: Starost respondentov	27
Graf 4. 3: Stopnja študija respondentov	28

Kazalo tabel

Tabela 4. 1: Opisi podobe v filmu prikazanega zavoda	29
Tabela 4. 2: Učinkovitost zavoda pri podpori mladostnikom.....	30
Tabela 4. 3: Vključenost družine v proces pomoči.....	37
Tabela 4. 4: Doprinos filma k prepoznavnosti zavodov.....	41

1. Teoretični uvod

1.1 Filmska teorija

Diplomsko delo sem osnovala na podlagi slovenskega igranega filma *Posledice* in ker se pri tem opiram na filmski medij, se mi zdi pomembno, da se najprej dotaknem filmske teorije. Pristopov k preučevanju filma je veliko in lahko jih razčlenimo glede na različne dejavnike.

Pristop, ki na film gleda kot na družbeno prakso, vlogo filma razume širše. Film je razumljen kot del širše razprave o družbenih procesih in o vlogi filma v njih. Slike, zvoki in simboli znotraj filma pa začnejo predstavljati posamezne elemente družbe in dogajanja znotraj nje. Gre za pristop k preučevanju filma, ki je za filmsko analizo zelo uporaben, po drugi strani pa nanjo ni strogo omejen. Na ta način filmska teorija postane del veliko širšega polja disciplin in pristopov, ki jih imenujemo kulturne študije (Turner, 1993, str. 40).

1.1.1 Film in kultura

Film in filmsko teorijo lahko torej obravnavamo kot del kulturnih študij. Kulturne študije se ukvarjajo z vprašanjem, kako se socialni pomeni generirajo skozi kulturo – kako denimo družba svoj način življenja in sistem vrednot posreduje prek filma in ostalih medijev pa tudi prek mode, glasbe in športa (Turner, 1993, str. 40-41).

Mediji nam lahko veliko povedo o dogajanju v družbi in so zato nepogrešljivi pri preučevanju kulture in njenih elementov. Raziskovanje kulture se tako lahko opira na analizo filma, televizije in oglaševanja, pri čemer je kultura obravnavana kot celota, sestavljena iz povezanih pomenskih sistemov; preučevanje filma, televizije in glasbe je bilo denimo ključno v preučevanju mladinskih subkultur. Da bi lahko razumeli vlogo filma znotraj kulturnega sistema, se moramo zavedati, da je film vedno tesno povezan s kulturo neke družbe (Turner, 1993, str. 40-41).

Poleg ostalih zgovornih elementov, recimo simbolov in slik, film skoraj vedno vključuje tudi zgodbo, saj naša kultura temelji na pripovedovanju zgodb. Lahko bi rekli, da so zgodbe v naši kulturi tudi univerzalno prisotne: od začetka človeške zgodovine jih najdemo v vseh kulturah in v vseh obdobjih (Lapsley, Westlake, 2006, str. 129).

Ker so življenjske, posredujejo gledalcem tudi življenjska sporočila, s katerimi se nemalokrat lahko poistovetijo. Ali do tega res pride, pa je odvisno predvsem od gledalca in od njegovih predhodnih izkušenj ter od njegove zmožnosti vživljanja v zgodbo ali več zgodb.

Postmoderni teoretiki menijo, da je čas, da se družbena znanost poda med ljudi in spozna njihove zgodbe. Da pa lahko te skrite in nepoznane glasove sploh slišimo, je potrebna želja po odkrivanju novih zgodb ter velika mera strpnosti in demokracije (Urek, 2005, str. 16).

Eno takšnih skritih zgodb spoznamo tudi v filmu *Posledice*, saj gre za vpogled v doživljanje mladostnika znotraj zavoda za vzgojo in izobraževanje. Film odpira veliko tem, denimo odnose znotraj družine, odnos do drog, homoseksualnost, ki od gledalca zahtevajo veliko strpnosti in razumevanja, da bi lahko zgodbo razumel takšno, kot je.

Odzivi občinstva in gledalcev na videno so prav tako eden od možnih raziskovalnih vidikov kulturnih študij. Zanimivi so predvsem zato, ker je film vir pomenov za toliko različnih reči znotraj naše kulture in zato ponuja svojevrsten vpogled vanjo. Te pomene lahko preučujemo na podlagi odnosov med sliko in gledalcem, industrijo in občinstvom, pripovedjo in kulturo, obliko in ideologijo (Turner, 1993, str. 41).

1.1.2 Socialna vloga filma in medijev

Kot pravi Turner, je osnova filmske izkušnje brisanje meja med imaginarnim in realnim, ki si jo občinstvo prizadeva zrušiti. Filmska pripoved je strukturirana tako, da morajo biti njeni pomeni aktivno sooblikovani s strani gledalcev med ogledom filma. Rušenje meja med resničnim v življenju in neresničnim znotraj filma se dogaja na nezavedni ravni, zato je zelo pomembno, da razumemo nezavedne procese gledanja filma (Turner, 1993, str. 111-113).

Kot pravita Lapsley in Westlake, ob gledanju filma gledalec ni samo pasivni sprejemnik, ki vsrkava pomene filma, ampak je aktivno vključen v niz interpretacij, ki so tesno povezane z vsemi njegovimi prepričanji in brez katerih film za gledalca ne bi imel smisla. Na podlagi teh prepričanj gledalec likom pripisuje motive, sodi posamezna dejanja kot dobra ali slaba, se odloča, ali je film zanj realističen ali ne, razlikuje srečen konec od nesrečnega in tako dalje. Preprosto dejanje interpretacije filma pravzaprav sloni na naših predstavah, človeški naravi, morali, človekovem zadovoljstvu in drugih dejavnikih (Lapsley, Westlake, 2006, str. vi).

Podobno tudi na strani filmskega ustvarjalca obstajajo razlogi za nastanek filma.

Avtorstvo filma namreč še zdaleč ni zanemarljivo. Nekateri primerjajo kamero s peresom, s pomočjo katerega lahko ustvarjalni režiser izrazi svojo miselnost in občutljivost za določeno tematiko (Lapsley, Westlake, 2006, str. 106).

Sporočilnost filmov je le en segment medijskega vpliva na naše oblikovanje predstav, ki jih dobivamo iz okolice.

Po Brawleyju (1995) lahko stroke pomagajočih poklicev prav s pomočjo medijev javnost izobražujejo o potrebah v skupnosti, jih obveščajo o delovanju socialnih in ostalih storitev, seznanjajo javnost z aktivnostmi in značilnostmi dela znotraj stroke, izobražujejo skupnost o načinih za preprečevanje družinskih, osebnih in ostalih stisk ljudi, nudijo informacije, dragocene za osebe v stiski, komunicirajo z ranljivimi skupinami in obveščajo družine in ostale, da bi se lahko konstruktivno vključili v procese pomoči (Brawley, 1995, str. 4).

Prav zato imajo mediji tudi v socialnem smislu svojo vlogo, ki lahko pripomore k izboljšanju dela in javne podobe pomagajočih poklicev. Avtorja Anastasiasis in Weish (2006) menita, da v socialnem smislu mediji vključujejo različne generacije, vse, ki medije uporabljajo v vsakdanjem življenju. Poleg socialnega vidika pri medijih lahko opazujemo tudi njihov časovni, ekonomski in medkulturni vidik. Mediji se lahko uporabljajo tudi za pripovedovanje zgodb in čustveno izražanje ter komuniciranje ali za pridobivanje informacij oziroma za zabavo (Anastasiasis, Weish, 2006, str. 257).

V projektu »Krepitev moči z medijsko produkcijo«, ki je potekal na Dunaju in je bil namenjen skupini mladih prosilcev za azil, so ugotovili, da: »[...] krepitev moči odpira možnost povezave aktivne rabe medijev s socialnim delom in prakso socialnega raziskovanja« (Anastasiasis, Weish, 2006, str. 258).

Kot glavno prednost tega, da medijsko produkcijo povezujemo s socialnim delom na podlagi krepitve moči, so izpostavili to, da ta spreminja stvari. Predstavljanje osebnih težav v zgodbah, ki jih pripovedujemo, lahko uporabnikom pokaže problem z druge perspektive. Poleg tega lahko uporabniki pridobljeno znanje nadalje uporabljajo v svojem (socialnem) življenju (Anastasiasis, Weish, 2006, str. 258).

Z zgoraj napisanim sem želela poudariti tako vlogo filma kot tudi medijev nasploh za posameznika in za pomagajoče poklice. Kot lahko razberemo, imajo mediji veliko potenciala za pomoč ljudem, če jih le pravilno uporabimo.

Pripovedovanje zgodb se uporablja tudi v svetovalnem delu, in sicer oba, socialna delavka in uporabnik, pripovedujeta zgodbo in tako delita lastno dožemanje svojih izkušenj. Prav tako socialna delavka uporablja pripovedi o možnih spremembah v medosebnih odnosih in zgodbe o udeležanju zelenega razpleta, kjer zgodbe uporabi kot motivacijo za spremembo vzorcev in za reševanje problemov (Šugman Bohinc, 2003, str. 381).

1.2 Slovenski igrani film Posledice

V diplomskem delu se ukvarjam s filmom Posledice. Gre za slovenski celovečerni igrani film iz leta 2018. Film je od izida sodeloval na veliko filmskih festivalih, prejel je deset nagrad in dvanajst nominacij za nagrade. Glavne vloge v filmu igrajo Matej Zemljič, Timon Šturbej, Gašper Markun, Lovro Zafred, Rosana Hribar, Dejan Spasić, Blaž Setnikar, Iztok Drabik Jug in Lea Čok. Na spletni strani Baza slovenskih filmov je film žanrsko opredeljen kot drama in LGBT film (Baza slovenskih filmov, 2020).

Film namreč poleg vseh ostalih problematik odpira tudi vprašanje homoseksualnosti, saj je Andrej istospolno usmerjen in sprva to svojo identiteto skriva. Kasneje pa se v družbi sovrstnikov razkrije, tako da je v filmu izpostavljeno tudi vprašanje identitete istospolno usmerjenega mladostnika znotraj vzgojnega zavoda. Vendar ta segment filma še zdaleč ne omejuje razsežnosti ostalih sporočil filma, temveč le doda k njegovi kompleksnosti.

Kot zgodbo filma na svoji spletni strani povzema Baza slovenskih filmov, film govori o 18-letnem fantu Andreju, ki ima zaradi neprimernega in nasilnega vedenja težave v šoli, z družino, s socialno delavko, sodnico in policijo. Zaradi svojega težavnega vedenja je poslan v zavod za vzgojo in izobraževanje za mladino. Tam spozna druge mladostnike iz zavoda, med katerimi je neformalni vodja Željko. Andrej se privaja na življenje v zavodu in se začne z Željkom družiti. To druženje je zaznamovano z nasiljem, zabavami, alkoholom in drogami. Družba Andreju dobro dene in počuti se sprejet in varen, nato pa Željko odkrije njegovo skrivnost in ga začne izkoriščati v svoj prid. Andrej se mora ob navajanju na življenje v

zavodu boriti tudi s številnimi preizkušnjami lastne odgovornosti in morale (Baza slovenskih filmov, 2020).

Film je za socialno delo zanimiv tudi zato, ker je njegov scenarist in režiser Darko Štante diplomant Fakultete za socialno delo, ki že veliko let v Zavodu za vzgojo in izobraževanje Logatec dela kot nočni vzgojitelj.

Kot je o filmu povedal sam: »V mislih sem imel surovo, neolepšano pripoved o mladostnikih v zavodih, ki ne bi delovala izumetničeno in spolirano ali kot teren za objokovanje in obsojanje. /.../ Film ne govori (le) o vzgojnem zavodu. Andrejevo okolje je le ogledalo sveta, v katerem živi. Je prostor, kamor je odrinjen, sistem, ki ne deluje, ker je že zdavnaj zastarel in sodi na odpad zgodovine. /.../ To je film o odraščanju in iskanju identitete v takšnem času in prostoru. O umeščanju posameznika v družbo, o njegovi pripadnosti. O izdaji. In ne le na osebni ravni, ampak predvsem na družbeni. /.../ Najbolj tragično pa ostaja dejstvo, da se to dogaja na očeh vseh nas, a tega nihče ne opazi. /.../ Spuščamo se v svet totalne institucije, približka zaporu, kjer je svet spolnosti na splošno izjemno delikatno vprašanje« (Štante, 2018).

Tudi zaradi svoje izobrazbe in zaposlitve nam režiser v filmu ponuja svojevrsten vpogled v delovanje zavoda za vzgojo in izobraževanje.

1.3 Zavod za vzgojo in izobraževanje

V filmu imamo priložnost opazovati delovanje zavoda za vzgojo in izobraževanje mladostnikov. V Sloveniji delujejo en prevzgojni zavod in deset zavodov za otroke in mladostnike s čustvenimi in vedenjskimi težavami. Vzgojni zavodi imajo več vlog, in sicer vzgojno, korektivno, kompenzacijsko in preventivno (Šoln Vrbinc, Jakič Brezočnik in Švalj, 2016, str. 3).

Zavod za vzgojo in izobraževanje, imenovan tudi vzgojni zavod, je eden od zavodov, v katerih Republika Slovenija izvaja vzgojo v zavodu. Poleg tega so to še mladinski domovi, stanovanjske skupine, produkcijska šola in prevzgojni dom, ki jih skupno imenujemo vzgojne ustanove (Vzgojni program, 2004, str. 4).

Program za delo vzgojnih zavodov je določen v vzgojnem programu, ki je bil sprejet na Strokovnem svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje leta 2004. V njem so opredeljena strokovno in znanstveno utemeljena izhodišča za delovanje ter smernice, metode in oblike za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s čustvenimi ter vedenjskimi težavami (Šoln Vrbinc, Jakič Brezočnik in Švalj, 2016, str. 6).

Delo vzgojnih ustanov je opredeljeno tudi zakonsko. Glede na 12. člen Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami se otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami usmerja v »vzgojno-izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo« (Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, 2011).

Izvajalci programa v vzgojnih zavodih so glede na vzgojni program »socialni pedagogi in drugi pedagoški delavci, ki lahko delajo kot vzgojitelji v osnovni šoli, z dopolnilno socialno-pedagoško izobrazbo« (Vzgojni program, 2004, str. 43).

Zaposleni nase prevzemajo odgovornost za celovit osebni razvoj otrok in mladostnikov, predvsem pa poskušajo nadoknaditi razvojne primanjkljaje in vrzeli iz predhodnih razvojnih obdobj (Vzgojni program, 2004, str. 6).

V vzgojni zavod lahko otroke in mladostnike napotijo samo mladinsko sodišče in centri za socialno delo. V primeru prvih gre za vzgojno-varstveni in preprečevalni ukrep, v primeru drugih pa za sodni ukrep oddaje otroka oz. mladostnika v vzgojni zavod (Šoln Vrbinc, Jakič Brezočnik in Švalj, 2016, str. 3).

Kot pravi Vida Šiljanec (2000), ki kot socialna delavka dela v vzgojnem domu Veržej, je namestitev otroka v zavod primerna, kadar socialne delavke, učitelji in ostali strokovni delavci, ki so delali z mladostnikom, presodijo, da mu z danimi možnostmi ne morejo več pomagati. Pomembno je, da se mladostnika pravočasno napoti v zavod, da bi mu lahko zagotovili čimbolj celovito podporo in pomoč v njegovi kompleksni situaciji (Šiljanec, 2000, str. 62).

Delo v vzgojnih zavodih je natančno opredeljeno in strukturirano. Naloge vzgojnih zavodov so raznolike in zajemajo celovit razvoj posameznika, in sicer zdrav telesni in duševni razvoj, kognitivni razvoj, navajanje na kulturno bivanje, ohranjanje uporabnikovih stikov izven

ustanove, kompenzacijske naloge za osvojitev manjkajočih znanj in izkušenj ter osebno integrativne naloge, denimo spreminjanje neustreznih navad v sprejemljive (Šoln Vrbinc, Jakič Brezočnik in Švalj, 2016, str. 46).

Pomemben je tudi pogled na vzgojne ustanove kot totalne institucije, saj ima njihovo delovanje precej značilnosti totalnih ustanov. Definicija totalne institucije po Goffmanu je v Haralambos in Holborn (1999) sledeča: »prostor za bivanje in delo, kjer veliko število posameznikov s podobnim položajem, za precejšnje časovno obdobje odrezanih od širše družbe, živi skupaj prisilno, formalno vodeno obdobje življenja« (Haralambos, Holborn, 1999, str. 313).

Za takšne institucije je značilno, da so ljudje v njih navadno odrezani od sveta zunaj in od trajnih družinskih, prijateljskih in ostalih stikov. Institucije so običajno namenjene resocializaciji oziroma prevzgoji članov, od članov se pričakuje, da opustijo večino družbenih vlog, ki so jih imeli pred namestitvijo, ter prevzamejo novo vlogo znotraj institucije (Haralambos, Holborn, 1999, str. 313).

Za tovrstne institucije je značilno, da so pravila komuniciranja vnaprej določena. Ker so institucije hierarhično organizirane, je zanje značilna centralizirana komunikacijska struktura. Za institucije, ki vključujejo izvajanje nadzora, je tak način komunikacije bolj primeren, obenem pa tak način komunikacije onemogoča reševanje težjih nalog, ker morajo pri teh člani skupine med sabo več komunicirati (Ule, 2000, str. 374).

Zavod za vzgojo in izobraževanje zagotovo spada med institucije za izvajanje nadzora, hkrati njegovo delovanje zahteva reševanje težjih nalog (resocializacija), kar pa je z zgoraj omenjenim načinom komuniciranja manj uspešno.

1.3.1 Zavod za vzgojo in izobraževanje mladostnikov Logatec

Veliko lahko o takšnem zavodu in njegovem delovanju preberemo na spletni strani Zavoda za Zavod in izobraževanje Logatec, zato sem jo uporabila za natančnejši vpogled v delovanje zavoda.

Ta je namenjen otrokom in mladostnikom, ki imajo motnje v vedenju in čustvovanju, pri čemer jih zavod skuša usmerjati in jim pomagati pri odpravljanju težav, zaradi katerih so v

zavod prišli. V matični enoti zavoda v Logatcu delo z mladostniki poteka v dveh vzgojnih skupinah, prav tako pa se lahko mladi tam izobražujejo. Matična enota zavoda v Logatcu sprejema le fante, in sicer v starosti med 14 in 21 let (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

V skupinah v zavodu veljajo zavodska pravila, obenem pa se skupina oblikuje tudi na podlagi posameznikov, ki v njej bivajo in delajo. V zavodu poudarjajo, da se mora mladostnik, ki pride v vzgojni zavod, zavedati, da se bo moral naučiti reševati probleme. Prav tako opozarjajo na soočanje s samim seboj in lastnimi omejitvami, ki mladostnikom omogočajo napredek. Zavedajo se, da skupno bivanje večjega števila ljudi predstavlja velik izziv, ki zahteva veliko pogovorov, prilagajanja in sprememb (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

Zato imajo vzgojitelji v zavodu ključno vlogo, saj usklajujejo in vodijo skupino ter spodbujajo učinkovito reševanje medsebojnih težav.

Skrbijo za to, da delo znotraj posamezne skupine poteka kar se da nemoteno, mladostnike usmerjajo in jim pomagajo pri ponotranjanju strukture in jim predstavljajo zgled glede vedenja v posameznih situacijah. Delo znotraj vzgojnih skupin pa je pomembno tudi zato, ker je usmerjeno v izboljšanje učnega uspeha, pridobivanje delovnih navad, kakovostno preživljanje prostega časa in izboljšanje samopodobe (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

Pomemben del življenja v zavodu je tudi prej omenjeno izobraževanje. Mladostniki z zaključeno osnovnošolsko obveznostjo lahko izbirajo med dvema programoma nižjega poklicnega izobraževanja ter grafično delavnico. V izobraževanje v manjših skupinah se vključijo ob prihodu v zavod. Naloga zaposlenih v zavodu je tudi pomoč in podpora mladostnikom pri učenju in pripravi na izpite (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

Poleg vzgoje in izobraževanje je pomembna funkcija zavoda tudi svetovanje. Mladostniki so pred namestitvijo najprej vključeni v prednamestitveno obravnavo, po njej pa v poodpustno obravnavo. Prednamestitvena obravnava je namenjena otrokom in mladostnikom, ki imajo težave na različnih področjih, kot so denimo izostajanje iz šole, šolska neuspešnost, vedenjske težave, kazniva dejanja, vzgojna nemoč staršev in zloraba drog, in zato potrebujejo zunanjo pomoč. Vključuje pa tudi njihove starše oz. družino. S prednamestitveno obravnavo skušajo

izboljšati komunikacijo in zaupanje med mladostnikom in starši, izboljšati učni uspeh, izboljšati socialno vključenost ter zmanjšati uživanje drog in alkohola (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

Poodpustno spremljanje je prav tako del procesa in je namenjeno mladostnikom po uspešnem zaključku bivanja v vzgojnem zavodu, ki potrebujejo podporo pri prehodu v domače okolje. Za spremljanje pa je potrebno ohranjanje kvalitetnega odnosa s strokovnjakom iz zavoda, da bi ta lahko pomagal mladostniku v primeru stiske (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

Svetovanje mladostnikom in staršem poteka tudi med bivanjem prvega v zavodu. Izvaja ga svetovalna služba, v kateri delajo socialna delavka ter dva psihologa. Zaposleni vodijo individualne razgovore z mladostniki in svetovalno-terapevtske pogovore s starši. Sodelujejo z mladostniki, starši in svetovalnimi delavci s CSD. Z mladostniki skušajo vzpostaviti zaupen odnos, da lahko govorijo o svojih težavah in iščejo skupne rešitve (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

Staršem so ponujena tudi redna obveščanja in delavnice za starše. Pomembno je predvsem pripravljanje staršev na ponovno vrnitev mladostnika v domače okolje, ki predstavlja svojevrsten izziv. Pomembna področja svetovanja staršem so recimo svetovanje o postavljanju meja otroku, kako se postaviti zase, kako preživljati vikende z otrokom, o komunikaciji v družini in kako prepoznati uživanje drog (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

Svetovalna služba zavoda sodeluje tudi s centri za socialno delo, in sicer v povezavi z ogledi zavoda in sprejemi v zavod. Svetovalna služba torej celostno spremlja delovanje posameznika znotraj zavoda (Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, 2019).

1.4 Javna podoba pomagajočih poklicev

Naslednja tema, ki se je bom dotaknila, je javna podoba pomagajočih poklicev in kasneje javna podoba socialnega dela. Pri ustvarjanju le-te imajo pomembno vlogo tudi mediji.

Ob poročanju medijev se gledalci in širša družba pogosto vprašajo, kaj pričakovati od medijev in kaj lahko od medijev zahtevamo. Še posebej so takšna vprašanja aktualna ob objavah zavajajočih, napačnih informacij ali vsebin, ki so etično sporne (Milosavljevič, 2003, str. 79).

Za javno podobo, prikazano v medijih, pa je velikokrat ključno tudi to, kako zaposleni komunicirajo z javnostjo in ali se v medijih sploh pojavljajo.

Od zavodov in organizacij, namenjenih izvajanju pomoči ljudem, se pričakuje, da bodo obveščanje javnosti o svojem delovanju vključili v svoj program. To vključuje obveščanje o izzivih in težavah, s katerimi se ob delovanju srečujejo. Ozaveščanje javnosti pripomore k razumevanju potreb po socialnovarstvenih storitvah in večanju razumevanja uporabnikov storitev. Deluje tudi preventivno, saj lahko ljudem pomaga pri soočanju z lastnimi stresnimi situacijami. Pristop tako lahko pripomore k večji javni podpori za delovanje zavoda ali organizacije. Takšne organizacije in zavodi si lahko zagotovijo največ razumevanja in podpore javnosti tako, da pokažejo, kako odgovarjajo na potrebe skupnosti (Brawley, 1995, str. 5-6).

Podoba pomagajočih poklicev v javnosti je občutljiva. Odgovornost, da je njeno stanje takšno, kot je, je navadno na obeh straneh. Zaposleni v teh poklicih pa se glede svoje javne podobe srečujejo s številnimi izzivi.

Pomagajoči poklici, kot so poklic socialne delavke, psihologa, medicinske sestre, psihiatra in drugi, imajo glede lastne javne podobe mnoge težave. Najpogostejše gre za popačeno podobo teh poklicev v očeh ljudi, podcenjevanje in pomanjkanje razumevanja s strani medijev, odnos javnosti in snovalcev socialnih in drugih politik do izvajalcev teh nalog in njihovih pristojnosti ter pogosto tudi predsodkov do uporabnikov, ki so jim storitve namenjene. Po drugi strani pa tudi strokovni delavci pomagajočih poklicev na znajo dobro komunicirati z javnostjo in ji predstaviti svojega dela takšnega, kot je. Pomagajoči poklici bi se morali bolj odpreti za medije, saj pokrivajo pomembna področja življenja, denimo zdravstveno oskrbo, socialno varstvo, duševno zdravje, izobraževanje in skrb za otrokovo dobrobit (Brawley, 1995, str. 28).

Bolj kot kadarkoli prej je prisotno spoznanje med delavci v pomagajočih poklicih, da morajo tudi sami bolje izobraziti javnost o lastnem delu, o uporabnikih, socialni politiki in ostalih vidikih njihovega dela, da bi lahko pričakovali razumevanje javnosti (Brawley, 1995, str. 29).

1.4.1 Javna podoba socialnega dela

Za medije je značilno, da ljudem omogočajo vpogled v družbene realnosti, tudi v tiste, v katere sicer ne bi imeli lastnega vpogleda. Na primer za socialno delo, saj ima le malo ljudi neposredno izkušnjo s tem področjem, za razliko od izkušenj s področja izobraževalnega in zdravstvenega sistema (Franklin in Parton, 1991, str. 29).

Kot pravi Brawley (1983) v Brawley (1995), se socialne delavke srečujejo s težavami, ki jih gre pričakovati pri poklicu z relativno nizkim družbenim statusom, ki je v očeh javnosti še dodatno nepriljubljen zaradi področja lastnega dela. Soodločajo namreč o dobrobiti uporabnikov, poleg tega pa je vrsta njegovih uporabnikov stigmatizirana. Socialne delavke imajo težave z lastno samopodobo, ki trajajo že veliko časa in so obenem plod pomanjkanja razumevanja s strani javnosti in neuglednosti poklica socialne delavke glede na ostale poklice. Podoba socialnega dela iz medijev pa še dodatno slabša podobo socialnega dela v javnosti nasploh (Brawley, 1995, str. 29).

Pavla Rapoša Tajnšek v svojem članku povzema razloge za oblikovanje in ohranjanje negativnih stereotipov o socialnem delu po avtoricah Karen Haynes in Karen Holmes. Razlogi so kompleksni. Kot prvi razlog izpostavljata naravo socialnega dela, ki je povezano z ranljivimi skupinami uporabnikov in izvrševanjem nepriljubljenih nalog v povezavi s socialnim varstvom. V drugo skupino razlogov spadajo problemi glede pogoste sekundarne vloge socialnega dela, administrativnih zahtev in pomanjkanja avtonomnosti. Tretji razlog je sestava delovne sile in feminizacija poklica socialne delavke ter pričakovanja altruistične motivacije za lastno delo, na podlagi katere naj bi bile socialne delavke manj motivirane s plačo, kariero in uglednostjo. Četrty sklop razlogov je povezan s profesionalnimi zahtevami, denimo zakonskim reguliranjem in merjenjem učinkovitosti dela. Prav tako mora socialno delo nenehno dokazovati, da je za izvajanje tega dela potrebna določena izobrazba, kar kaže na majhno moč stroke (Rapoša Tajnšek, 1996, str. 445-447).

Tudi Oreški, Kolbl, Golja in Jernejčič (2016) se strinjajo, da je zaskrbljenost za javno podobo področja socialnega varstva upravičena. Poročanje medijev po njihovem mnenju poraja nezaupanje in odklonilen odnos uporabnikov do stroke ter javno moraliziranje o ustreznosti njenega ravnanja (Oreški, Kolbl, Golja in Jernejčič, 2016, str. 73).

Nadalje avtorici Haynes in Holmes navajata tudi, kako izboljševati držo socialnega dela, in kot enega od načinov navajata »usposabljanje slavnih oseb«. V ZDA so namreč po letu 1986

začeli izobraževati režiserje, pisce scenarijev in podobne osebnosti o socialnem delu in težavah, s katerimi se socialno delo ukvarja. Podeljevali so tudi priznanja za poznavanje in razumevanje socialnih vprašanj. S tem pristopom so uspeli doseči, da sta televizija in film prikazovala stroko socialnega dela in socialne delavce ter delavke bolj realistično in ne omejeno na prejšnje stereotype (Rapoša Tajnšek, 1996, str. 449-450).

Film in televizija nasploh pomembno vplivata na oblikovanje in spreminjanje javne podobe praktično česarkoli, tudi socialnega dela. Kar gledalci gledajo, sprejemajo in sodijo. Na televiziji lahko na primer velikokrat spremljamo izmišljene ali resnične situacije, v katerih so socialne delavke neuspešne in svojega dela ne opravijo zadostno. Še posebej pogoste so situacije, v katerih nastopajo otroci, denimo problematika posvojitve, rejništva, odvzema otroka iz družine, zaradi česar je javnost nanje še bolj pozorna. Takšni prikazi socialnega dela v javnosti seveda vplivajo na nizko samopodobo in občutek nemoči socialnih delavk (Brawley, 1995, str. 29).

Kot pravi socialna delavka Klavdija Gorjup v svojem eseju, se javna podoba stroke ustvarja hkrati z ustvarjanjem javne podobe posameznika. Javno mnenje se zaradi nastanka v jasni razpravi definira kot mnenje večine v družbi. Nekateri najpomembnejši udeleženci pri ustvarjanju javne podobe socialnega dela so predstavniki Fakultete za socialno delo, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Socialne zbornice Slovenije, Skupnosti centrov za socialno delo, Društva socialnih delavcev in delavk (Gorjup, 2017, str. 145-152).

Socialna delavka se v eseju strinja, da je socialno delo v medijih sprejeto precej negativno in da imajo mediji s svojim prikazovanjem stroke pomembno vlogo pri ustvarjanju in ohranjanju javne podobe socialnega dela.

Kot pravi, je socialno delo poklic, ki je nenehno razpet med pomočjo posameznikom in izvajanjem nalog, določenih s strani države. Ker imajo socialne delavke pooblastila za izvajanje nalog v imenu države, se pogosto znajdejo v položaju, ko se uporabniki počutijo, da socialne delavke delajo proti njim (Gorjup, 2017, str. 145-152).

O nemoči, ki jo poraja delo v neučinkovitem in preobremenjenem sistemu, ki se mu pridruži delo z emocionalno zahtevnimi uporabniki, pišeta tudi Rožič in Kompan Erzar. Da bi z

uporabniki lahko delali profesionalno in hkrati vzpostavili učinkovit osebni odnos, potrebujejo strokovni delavci veliko znanja in čustvene pismenosti (Rožič, Kompan Erzar, 2016, str. 92).

O socialnih delavkah naj bi se v medijih izoblikovala dva stereotipa. Prvi jih prikazuje kot posameznice, ki niso dovolj kompetentne za svoje delo in ki ne znajo dobro presoјati. Drugi pa izpostavlja birokratsko plat socialnega dela, ki ne daje dovolj pozornosti pravicam posameznikov. Avtorica se strinja, da je še posebej pogosto izpostavljanje posegov socialnih delavk v družine (Gorjup, 2017, str. 145-152).

Tudi že omenjena birokratska plat socialnega dela je pogosto tarča obsojanja in kritik. Birokratizacija javnih ustanov, recimo šol, univerz, bolnišnic in državnih ustanov, je značilna za sodobno družbo.

Za birokratsko organizacijo je značilna hierarhična struktura, delitev dela je pretežno ustaljena, temelj delovnih opravil je sistem zapisanih pravil, odločitve so sprejete v pisni obliki. Delo naj bi zaposleni opravljali nepristransko in brez čustev, saj bi ta lahko zmanjšala učinkovitost, odnosi med zaposlenimi so formalni, osebje pa se zaposluje glede na znanja in izobrazbo, saj naj bi to pripomoglo k strokovnosti storitev. Birokratska organiziranost je potrebna tudi zato, ker se pristojnosti države večajo. Recimo na področju zdravstva, izobraževanja in socialnega skrbstva (Haralambos, Holborn, 1999, str. 280-281).

Negativna plat birokratskih organizacije je nevarnost, da takšen način dela ovira spontanost, ustvarjalnost in individualno angažiranost uslužbencev. Delu uslužbencev sta odvzeta osebni pristop in avtonomija (Haralambos, Holborn, 1999, str. 281).

Pomemben je tudi način poročanja o situacijah s področja socialnega dela, ki je usmerjen v senzacionalnost in nenatančnost, informacije so pogosto tudi netočne, tako da kompleksnost situacije pogosto izgine v poročanju, za kar bi morali biti bolj občutljivi.

Avtorica Gorjup (2017) navaja tudi načine odzivanja na medijsko poročanje. Pri prvem gre pravzaprav za neodzivanje, umik iz medijskega prostora. Drugi pa je bolj pozitiven, saj se vse pogostejše socialne delavke aktivno in strokovno odzovejo na problematiko. Avtorica eseja predlaga tudi številne strategije za krepitev javne podobe socialnega dela, ki so proaktivnost,

uvedba predstavnika za stike z javnostjo, seminarji za socialne delavke o novinarstvu in za novinarje o socialnem delu ter krepitev samopodobe socialnih delavk kot dejavnik ustvarjanja boljše javne podobe stroke (Gorjup, 2017, str. 145-152).

1.5 Socialno delo z mladimi

Delo v zavodu za vzgojo in izobraževanje in drugih podobnih zavodih spada na področje socialnega dela z mladimi.

Ko govorimo o socialnem delu z mladimi, je pomemben pojem življenjski svet mladostnika. Slednji pomeni simbolni svet, ki je kompleksen in v katerem se mladostnik trudi čim boljše znajti. V ta namen razvije različne oblike ravnanja, vedenja in strategije preživetja (Poštrak, 2015, str. 272).

Kot pravi Whyte (2009) v Poštrak (2015), življenjski svet opredeljuje množica dejavnikov, imenovanih dejavniki odraščanja. Mednje večina avtorjev prišteva pet dejavnikov: spol, družino, šolo, vrstnike in vrednote. Nekateri avtorji pa govorijo o štirih sklopih dejavnikov: individualne karakteristike, družina, šola in skupnost (Poštrak, 2015, str. 272).

Pri socialnem delu z mladostniki imajo pomembno vlogo vzgojni stili, ki predstavljajo različne oblike odnosov med otroki in starši. Pri teh poznamo veliko različnih delitev in poimenovanj.

Kot navaja Poštrak (2015), Janek Musek (v Resman et al., 1999) denimo govori o štirih pristopih. V ospredju avtoritarnega pristopa je odrasla oseba, recimo učitelj, starš, socialna delavka. Pri permisivnem vzgojnem stilu je v ključni vlogi mladostnik oz. učenec, ki mu odrasla oseba ne postavlja primernih meja. Avtonomni pristop v ospredje postavlja mladostnika, ki za svoja dejanja sprejema odgovornost. Temelj demokratičnega pristopa pa je ravnotežje med svobodo in prilagajanjem (Poštrak, 2015, str. 272).

Pri delu z mladostniki je pomembna tudi komunikacija z njimi. Mladostniki so še posebej občutljivi za načine komuniciranja, zato se jim moramo pravilno približati. Stvar, ki jo želimo odraslemu sporočiti na nek način, bomo mladostniku sporočili na nekoliko drugačen način.

Sporočilo moramo prilagoditi sogovornikovemu referenčnemu okvirju, ki je pri mladih drugačen (Lamovec, 1993).

Pri komunikaciji z mladostnikom je ključno sprejemanje posameznika, s katerim komuniciramo, saj na tej podlagi razumemo njegova sporočila. Poštrak po Glasserju (2002) navaja oblike sporazumevanja, ki komunikacijo krepijo ali blokirajo. Komunikacijske navade, ki odnose uničujejo, so grajanje, obtoževanje, pritoževanje, sitnarjenje, grožnje, kaznovanje in podkupovanje ljudi kot sredstvo nadzorovanja. Predlaga tudi sedem navad povezovanja, ki jih v komuniciranju dosežemo s skrbnostjo, zaupanjem, poslušanjem, podpiranjem, prispevanjem, prijateljstvom in spodbujanjem (Poštrak, 2015, str. 276).

Te navade naj bi imeli ves čas v mislih v komunikaciji z mladostnikom, saj lahko z njimi dosežemo kvalitetnejšo komunikacijo, pomembno za nadaljnji odnos. Na komunikacijo pomembno vplivajo čustva, še posebno v situacijah, v katere smo osebno vpleteni. Avtorja Trenholm in Jensen (2000) v Ule (2005) opredeljujeta ključna pravila glede ravnanja s čustvi v komunikaciji in medosebnih odnosih. Izpostavljata zavedanje lastnih občutkov in čustev znotraj odnosa in določene komunikacijske situacije, sprejemanje lastnih čustev takšnih, kot so, osebno izkušnjo čustev in prilagojeno obliko lastne čustvene ekspresivnosti glede na situacijo (Ule, 2005, str. 257).

Komunikacija pripomore k socialni podpori, saj lahko z uporabo podpornih sporočil ustvarimo podporne interakcije. Oseba si skozi komuniciranje prizadeva za izboljšanje počutja druge osebe. Takšna komunikacija je ciljno usmerjena in namerna. Različna podporna sporočila so različno učinkovita glede na težavo, s katero se soočamo (Ule, 2005, str. 342-343).

Avtorja Cutrona in Russell (1990) navajata, kako lahko medosebni odnosi v socialni mreži osebi pomagajo pri učinkovitem spopadanju z življenjskimi dogodki in okoliščinami. In sicer pri tem naštejeta neposredno pomoč, nasvete, spodbudo, druženje in izražanje naklonjenosti, saj so vsa ta ravnanja povezana s pozitivnimi izidi za ljudi, ki se srečujejo s številnimi izzivi (Cutrona in Russell, 1990, str. 319).

Pomembno je tudi vprašanje avtoritete, ki jo mora imeti vsak starš ali strokovni delavec v odnosu z mladimi. Odgovorno delo z mladimi namreč pomeni tudi kompetentnost in

sposobnost za delo z mladimi. Zanj potrebujemo razumevanje in poznavanje prej omenjenega življenjskega sveta mladih in primerne koncepte dela z mladimi (Poštrak, 2015, str. 278).

Poštrak omenja tudi ukrepe, ki naj bi jih razumeli kot prevzemanje odgovornosti za svoja dejanja. Za ranljive mladostnike je značilno, da pogosto ne morejo vzpostavljati samoomejitvene avtoritete. Socialne delavke si morajo tako pri delu z ranljivimi mladostniki prizadevati, da bodo ti zmožni prevzemati nadzor nad lastnim življenjem in sprejemati odgovorne odločitve. To lahko omogočimo z uporabo dogovornega pristopa pri delu z mladimi (Poštrak, 2015, str. 278).

1.5.1 Mladostniki z odklonskim vedenjem

Kot piše Ferjančič (2011), položaj mladih postaja vse bolj kompleksen in zahteven, saj je življenje postalo veliko bolj individualizirano, na drugi strani pa je družba do mladih vedno bolj zahtevna. To se še posebej pozna v zahtevah različnih avtoritet, recimo države, šole, trga dela. Slednje predstavljajo mladim velik izziv, države pa na to odgovarjajo z oblikovanjem politik, ki naj bi jim olajšale prehode (Ferjančič, 2011, str. 128-129).

V povezavi s tem so pomembni dejavniki odraščanja. Kot navaja Poštrak (2011), lahko dejavnike odraščanja opredelimo kot pozitivne (varovalne) ali kot negativne (dejavnike tveganja) (Ule et al., 2000) ali kot dejavnike prestopniškega vedenja (Šelih, ur., 2000). Za mlade je izredno pomembna pripadnost in to lahko, še posebej ranljiv mladostnik, najde v socialnem kapitalu vrstniške skupine, včasih imenovane tudi mladostniški »gang«.

Mladostniki s šibko socialno mrežo so pogosto v položaju, ko je zanje združevanje v takšne skupine edina opcija za ustvarjanje lastnega socialnega kapitala (Poštrak, 2011, str. 193).

Kot piše Tomori (1995) v Tomori (2000), dobi avtoriteta v obdobju adolescence drugačno, simbolno vlogo. Pretekle izkušnje mladostnikov iz odnosov z avtoritarnimi liki se prenesejo v odnos do vsega, kar je za mladostnika dominantno, torej policije, sodstva, tudi širše družbe. Predvsem v primerih, ko so izkušnje v mladostniku pustile občutja lastne nevrednosti, posameznik zavrača veljavo vsem avtoritativnim likom in namerno prestopa postavljene prepovedi. Mladostnikov socialni prostor se razširi in samostojnejši mora postati v odločanju o več stvareh. Ta širši in nepredvidljiv prostor pa je tudi manj oseben in od posameznika terja

več socialnih spretnosti in prinaša več izzivov, zato je vedenje bolj tvegano in zahtevno, večje pa s tem postanejo tudi možnosti prestopanja dopustnega (Tomori, 2000, str. 94).

Pomembni psihosocialni dejavniki mladostnega prestopništva so slabo obvladovanje čustev in razpoloženskih stanj, potreba po sprostitvi, potreba po samopotrjevanju, mladostnikova samopodoba, ki je močno odvisna od sprejetosti s strani vrstnikov, odnos do avtoritet, širši socialni prostor in tudi vpliv psihoaktivnih snovi (Tomori, 2000, str. 92-94).

Posebej pomembna je pozornost za dejavnike tveganja, torej negativne dejavnike odraščanja, in ob njih blažilno funkcijo varovalnih dejavnikov.

»Dejavniki tveganja za prestopniško vedenje so tiste subjektivne in objektivne značilnosti, ki povečujejo možnosti in verjetnost, da se tako vedenje razvije« (Graham, 1995, v Tomori, 2000, str. 95).

Ob vplivih varovalnih dejavnikov mnogi dejavniki tveganja sami ne privedejo do prestopniškega vedenja. Prav tako dejavniki tveganja nimajo vedno neposredne povezave z neustreznim vedenjem, kljub temu pa jih pri mladostnih prestopnikih ugotavljajo zelo pogosto. Prisotnost dejavnikov tveganja običajno vpliva na slabšanje možnosti uspešne obravnave prestopniškega vedenja posameznika, hkrati pa poznavanje teh dejavnikov vpliva na to, da lažje razumemo prestopniško vedenje kot pojav in da lažje najdemo ustrezen način pomoči mladostniku (Tomori, 2000, str. 95).

Pri pomoči mladostniku z odklonskim vedenjem moramo ustrezno upoštevati vse osebne značilnosti, ki so povezane s prestopniškim vedenjem posameznika, in jih upoštevati v celoviti obravnavi mladostnika (Tomori, 2000, str. 96).

Poleg posameznikovih značilnosti je pomemben faktor tudi družina, saj ta pomembno vpliva na osebnostni razvoj otrok in na vedenje družinskih članov.

Ima zapleteno dinamiko, posamezni člani družine pa sooblikujejo in usmerjajo odnose znotraj družine, kar se odraža tudi v vedenju posameznika iz posamezne družine v širšem družbenem okolju. Družina pomembno oblikuje otrokov razvoj občutka lastne vrednosti, odnos do avtoritete, obvladovanje stresnih situacij, socialnih veščin in vrednot, ki usmerjajo

posameznikovo ravnanje. Prestopniško vedenje lahko prepoznamo kot enega od znakov, da neka ali več funkcij družine ni bilo ustrezno izpolnjenih. Mladoletniško odklonsko vedenje je pogosto povezano z nefunkcionalnim družinskim sistemom, seveda v kombinaciji z drugimi dejavniki tveganja (Tomori, 2000, str. 98).

Vloga družine lahko postane tudi manj pozitivna in lahko predstavlja dejavnik tveganja. Slednjega predstavlja družina, kjer vzgojna vloga odpoveduje, kar pomeni, da denimo meje niso postavljene smiselno, da starši otroka z njimi vrednostno ponižujejo ali če ga starši ne naučijo prenašati omejitev brez velike prizadetosti. Zbeganost se pojavlja tudi v primeru, ko otrok odrašča v okolju brez omejitev in kjer je vse v njegovih rokah. Ob poznejšem srečanju z omejitvami je tako kasneje ogrožen in lastnega vedenja ne zna prilagajati realnosti (Tomori, 2000, str. 100).

Mladostnika zaznamujejo tudi vse njegove interakcije in pojav nasilja. Dekleva (1996) v Dekleva (2000) govori o nasilju kot kompleksnem pojavu. Posebej pri vrstniškem nasilju je značilno, da se pogosto dramatizira in demonizira nasilje in njegove nosilce. Z dramatiziranjem se nasilju pripiše usodna vloga in dolgoročne posledice, z demoniziranjem pa ga opredeljujemo kot nerazumljivega in tujega (Dekleva, 2000, str. 140).

Takšen pristop pri obravnavi odklonskega vedenja, še posebej mladostnikov, je značilen za teorijo etiketiranja. Becker to opredeljuje (v Haralambos, Holborn, 1999, str. 414) tako: »deviantnost ni lastnost, ki se nahaja v vedenju kot takem, temveč v interakciji med osebo, ki je to dejanje storila, in tistimi, ki se na to odzivajo« (Haralambos, Holborn, 1999, str. 414).

Posameznikovo pojmovanje samega sebe namreč v glavnem izvira iz odzivov drugih, zato začne samega sebe obravnavati z vidika etikete, ki mu je bila pripisana. V skladu s tem se začne tudi vesti (Haralambos, Holborn, 1999, str. 414).

V zvezi z odzivanjem na nasilno vedenje se vedno pojavlja veliko vprašanj. Pred ukrepanjem in preprečevanjem nasilnega vedenja pa bi ga bilo potrebno najprej skušati razumeti. Vzroki in oblike nasilja so zelo raznoliki. Če ga od sebe oddaljujemo in ga jemljemo kot nerazumljivo, si onemogočamo tudi razumevanje nasilja. Slednje pri tem pomeni, da pogledamo vzroke, namene, okoliščine in sporočila nasilja, to pa nam pomaga tudi pri tem, da bi ob pojavu nasilja lahko ukrepali. Dejstvo je, da nam nasilje vedno nekaj sporoča, v vlogi

staršev, učiteljev, socialnih delavk in drugih, ki to nasilje opazijo in spremljajo, pa ga skušamo razumeti (Dekleva, 2000, str. 141).

Ko gre za delinkventnost mladih, se vedno pripisuje veliko odgovornost in vlogo institucijam, ki z njimi delajo, predvsem zavodom, v katere so mladostniki nameščeni. Ob vpogledu v statistične podatke ugotovimo, da imajo vzgojni zavodi pri preprečevanju delinkventnosti in disocialnosti otrok in mladostnikov razmeroma majhen delež (Skalar, 2000, str. 151).

Vedenje mladostnikov, nameščenih v zavodih, je zagotovo posledica mnogih dejavnikov, med drugim tudi tega, da so nameščeni v vzgojne zavode, ki zanje ne predstavljajo obetavnega in perspektivnega okolja in kjer življenje poteka nadzorovano in formalizirano. Dejstvo je, da so otroci in mladostniki, nameščeni v vzgojnih zavodih, tam neprostoovoljno, da zavodi veliko vlagajo v izvajanje nadzora nad mladostniki in da je v zavodih težko ustvariti pogoje, ki bi bili enaki pogojem mladih, ki niso v zavodih (Skalar, 2000, str. 157).

Vzgojni zavodi so pogosto deležni očitkov s strani sodišč, tožilstev in centrov za socialno delo, da so polni izgredev, da mladostniki iz zavodov predstavljajo nevarnost za lokalno in širšo skupnost, da so kraj širjenja stikov z drogo, da je v njih nadzor nezadosten. Prej našteti ter tudi policija in drugi državni organi torej pogosto z delom in rezultati vzgojnih zavodov niso zadovoljni. To se odraža v konfliktih, pobudah o poostritvi discipline, uvedbi varnostnikov, bolj zaprtem delovanju zavodov in podobno (Skalar, 2000, str. 157).

Število vzgojnih ukrepov oddaje v zavod se zmanjšuje, še vedno pa ostajajo razlogi za možnost izrekanja tega ukrepa. Vloga vzgojnih zavodov pa je tudi preventivna, saj mladostnikom nudi varstvo in vzgojo, ki ju ne morejo dobiti doma, kar velja tudi za tiste posameznike, ki bi lahko v prihodnosti bili ogroženi ali ogrožajoči za druge v domačem socialnem okolju (Skalar, 2000, str. 158).

1.5.2 Socialno delo z družino mladostnika z odklonskim vedenjem

V obdobju pubertete mladostniki skozi razne negotovosti odkrivajo lastno pot v odraslost. Ker se v tem času učijo pomembnih stvari, je zanje pomembno, da imajo trdno oporo staršev. To od staršev zahteva stabilnost v najrazličnejših in zahtevnih situacijah, osebnostno stabilnost in

trdnost postavljenih meja in pravil. V času, ko so otroci v najstniških letih, se zgodi veliko dogodkov, ki so za starše stresni (Mrgole, Mrgole, 2013, str. 70).

Kot navajata zakonca Mrgole, bolj povezan odnos med partnerjema znotraj družine vpliva na manj napetosti, zmanjšajo se nepovezovalna vedenja, poveča se količina tolerance in miru. Vse to pa vpliva na varnejše in mirnejše okolje, v katerem otroci bolj zdravo odrastejo (Mrgole, Mrgole, 2013, str. 56).

V družinskem življenju, značilnem za odraščanje mladoletnih prestopnikov, dinamiko narekujejo odrasli – starši, ki osebni razvoj otrok usmerjajo na neustrezne načine. Pri tem so značilne vloge: odsoten ali nedostopen oče; agresiven in trd oče; alkoholiziran in impulziven oče; oče, ki ni vpet v širše socialno okolje; nemočna, pasivna in pogosto depresivna mati; pretirano zaščitniška mati in dominantna mati (Tomori, 2000, str. 101-102).

V primeru odklonskega vedenja pri mladostniku imajo starši pomembno vlogo, saj se od njih pričakuje, da na vedenje odreagirajo, poleg tega so izpostavljeni tudi pred okolico.

Družina z otrokom z odklonskim vedenjem se znajde v stiski, ki se po Stierlinu (1987) pokaže najprej kot osramočenost, saj odklonsko vedenje dokazuje, da starši otroka niso uspeli vzgojiti glede na družbene vrednote in norme. Obenem starše skrbi prihodnost otroka pa tudi nimajo moči za vodenje otroka. V takšni situaciji družina potrebuje pomoč, s čimer bi se zmanjšali občutki osramočenosti. Pomoč socialne delavke je v tej situaciji pogosto dojeta kot grožnja in ponižanje, zaradi česar je lahko že vzpostavljanje delovnega odnosa z družino velik izziv. Družinam, v katerih je problem mladostnik z odklonskim vedenjem, moramo pomagati, da bodo lahko dobile izkušnjo, ki ni omejena s statusom družine s problemom (po Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 97-98).

Dejanja, ki mladostnike najpogosteje pripeljejo do sodnika, so preprodaja droge, tatvine, vandalizem, sovražni govor, nasilje in izsiljevanje. V takšnih primerih je sodna obravnava pogosto zadnja priložnost za spremembe v družini, da pa bi lahko bilo tako, se morajo tudi starši ustrezno odzivati. V takšnih primerih je pogosto zastavljeno tudi vprašanje, ali bi bila v dani situaciji ustrezna obravnava mladostnika v ustanovah (Mrgole, Mrgole, 2013, str. 373).

Ko gre za socialno delo s člani družine, govorimo o socialnem delu z družino. Pri socialnem delu z družino gre za pomoč družini »pri soustvarjanju rešitev za kompleksne socialne probleme z mobilizacijo same družine« (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 33).

Za socialno delo z družino je značilno, da sodeluje z družino v skupnosti oz. v njenem okolju, izvirni delovni projekti pomoči družino povežejo s podpornimi institucijami, izidi reševanja kompleksnih socialnih problemov družine pa spremenijo tudi interakcije družine z okoljem (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 33).

Z družino moramo najprej vzpostaviti delovni odnos. Ta omogoči osebno vodenje, soustvarjanje rešitev, uporabo virov znotraj družine za posamezen projekt in obenem za raziskovanje razvidnosti znotraj družine (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 42).

Socialno delo ima pomembno nalogo, da vzpostavi socialno mrežo. Socialna služba mobilizira razpoložljive moči v projektu, namenjenem posamezniku. Pri tem je glavni cilj omogočiti mladostniku ali otroku novo možnost za življenje, ki bo boljša od prejšnje izkušnje (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 96).

V skladu z vzpostavljanjem socialne mreže v pomoč vključimo različne ljudi, pomembne za pomoč mladostniku. Lüssi (1991) pri tem izpostavlja socialnoekološko načelo. Takšna pomoč in podpora različnih oseb vodita k novemu socialnemu učenju, okrevanju, pripeljeta do odkrivanja novih virov in umestita mladostnika v šolsko, domače, delovno in ostala okolja. Pri mladostnikih z odklonskim vedenjem je okvir pomoči še težje vzpostaviti, saj je prisoten strah in zavračanje odklonskega vedenja. Pomembno je, da upoštevamo in dosledno zagotavljamo otrokove pravice do varnosti, zdravega razvoja, ustrezne pomoči in sodelovanja pri odločanju (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 96).

Socialne mreže so sicer praviloma vir moči, lahko pa tudi vir pritiskov in stresov. Takšna socialna mreža lahko predstavlja veliko oviro do dobrega razpleta. Socialne mreže mladostnika, ki niso povezane z družino ali stroko, pogosto ostanejo neopažene. Vendar jih je potrebno zato raziskati in nikakor ne smejo ostati nevidne. Pomembno je namreč vedeti, kakšne izkušnje in sporočila mladostnik dobiva iz lastne socialne mreže. Vključevanje socialne mreže pomaga, da mladostnika razumemo in po potrebi tudi odstranimo ovire, ki zavirajo spremembo (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 98-99).

Mladostniku moramo za uspešno sodelovanje zagotoviti spoštovanje in razumevanje, lastno ravnanje pa prilagajamo glede na razvoj odnosa. Spoštovati ga moramo kot sogovornika, saj mladostnik potrebuje odrasle, ki mu lahko zagotavljajo pravico biti slišan in upoštevan, pravico do vseh čustev. Mladostnik ima svoj delež v projektu pomoči, to pa zahteva od vseh

vklučenih strok, da temu primerno prilagodijo svoje ravnanje (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 97).

Malcolm Hill (1999) v Čačinovič Vogrinčič (2008) navaja pokazatelje učinkovitosti pomoči, kot so na primer sprememba v vedenju, manj stresa, izboljšanje samospoštovanja, boljše obvladovanje življenja (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 97).

Socialno delo z družino mladostnika z odklonskim vedenjem predstavlja velik izziv, v katerem mora socialna delavka skupaj z družino uporabiti vse razpoložljive vire. Začetek sodelovanja pomeni vzpostavitev delovnega odnosa, v katerega so enakovredno vključeni vsi družinski člani, in pri tem je še posebej pomembno spoštljivo vključevanje mladostnika kot poznavalca lastnega življenjskega sveta. Posebno pozornost si v tem sodelovanju zasluži raziskovanje socialnih mrež, da bi jih lahko prepoznali kot podporne oziroma stresne za mladostnika. Kompleksen pa je tudi izid procesa pomoči, saj lahko njegovo učinkovitost opazujemo kot spremembe v mladostnikovem odnosu do sebe, v odnosih znotraj družine in ostalih odnosih v njegovi okolici.

2. Problem

Od začetka študija na Fakulteti za socialno delo sem se pogosto srečala z vprašanjem javne podobe socialnega dela in drugih pomagajočih poklicev ter odnosa študentk in študentov naše fakultete do svojega bodočega poklica. Obiskovala sem modul Socialno delo z mladimi, na katerem smo pogosto prišli do tematike zaposlovanja socialnih delavk in delavcev znotraj javnih zavodov s področja dela z mladimi. V okviru socialnega dela z mladimi in ostalih pomagajočih poklicev v zavodih za vzgojo in izobraževanje mladostnikov je pomembno tudi vprašanje javne podobe tovrstnih zavodov. Preučevanje podobe teh zavodov, ki so pomembni za pomagajoče poklice, se mi zdi zato nujno potrebno.

Prav tako sem opazila, da je v zadnjih letih v Sloveniji film postal pomemben medij za opozarjanje na raznolike socialne tematike, odpiranje pomembnih družbenih vprašanj in pripovedovanje zgodb, ki prej širši publiki niso bile znane. Tudi na Fakulteti za socialno delo je v preteklih nekaj letih nastalo nekaj diplomskih del, ki povezujejo socialno delo in film. Zasledila pa nisem še nobene raziskave, ki bi povezovala film in doživljanje njegovih gledalcev z naše fakultete.

Po ogledu filma Posledice sem se tako odločila, da bom v diplomskem delu raziskovala podobo zavoda za vzgojo in izobraževanje v njem, saj menim, da lahko filmski medij pomembno pripomore k oblikovanju javne podobe določene ustanove ali poklica. Poleg tega pa me je zanimalo, kako so prikazani zavod v filmu doživljali študenti in študentke naše fakultete, glede na to, da se o tovrstnih ustanovah pogovarjamo tudi na fakulteti. Zanimala me bo tudi primerjava med študentkami prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo, da bi ugotovila, ali stopnja študija kakor koli vpliva na razumevanje in percepcijo filma pri študentkah socialnega dela.

Zgoraj zapisano bom raziskovala skozi spodnja raziskovalna vprašanja.

2.1 Raziskovalna vprašanja

RV₁: Kakšno podobo zavoda za vzgojo in izobraževanje si ustvari gledalec/-ka filma?

RV₂: Kakšen vtis o zaposlenih strokovnih delavcih v zavodu si ustvari gledalec/-ka?

RV₃: Kakšno je sodelovanje med mladimi, družino in strokovnimi delavci v zavodu za vzgojo in izobraževanje mladostnikov v filmu?

RV₄: Kakšen je potencialen prispevek filma k refleksiji in razvoju zavodov za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

RV₅: Kakšne so razlike (če so) med odgovori študentk in študentov na prvi in drugi stopnji študijskega programa Socialno delo na vprašanja, postavljena v raziskavi?

3. Metodologija

3.1 Vrsta raziskave

Raziskava v mojem diplomskem delu je kombinacija kvalitativne in kvantitativne, saj gre za zbiranje besednih opisov, ki se nanašajo na področje raziskovanja in predstavljajo osnovno empirično gradivo (Mesec, 2009a).

Tudi pri analizi zbranih empiričnih podatkov sem uporabila tako kvalitativen kot tudi kvantitativen pristop, saj sem v spraševanje vključila tudi zaprta vprašanja (ki so sicer spraševala tudi po obrazložitvi) in ker sem ugotavljala tudi pogostnost pojavljanja posameznih pojmov pri respondentih.

Glede na stopnjo v procesu spoznavanja nekega področja je raziskava eksplorativna, saj v njej spoznavam področje izbrane problematike, njen namen pa je opredeliti in definirati osnovne značilnosti izbranega pojava ter odkriti možnosti za nadaljnje raziskovanje (Mesec, 2009b).

Raziskava bo v sklepnem delu tudi primerjalna, saj bom primerjala odgovore študentk prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo in skušala ugotoviti, ali med njimi obstajajo razlike ter kakšne so.

3.2 Merski instrument

Merski instrument oziroma vir podatkov je strukturiran vprašalnik, ki sem ga sestavila vnaprej. Sestavlja ga 13 vprašanj (nekatera so sestavljena iz dveh delov, denimo obrazložitve), s katerimi želim odgovoriti na zastavljena raziskovalna vprašanja. Zaradi lažje preglednosti sem jih označevala s Q. Vprašanja so enaka za študente in študentke prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo. Štiri vprašanja, ki se nanašajo na podatke o udeležencih raziskave, sem postavila na konec vprašanj. Vprašalnik je priložen v Prilogi A.

3.3 Populacija in vzorec

Krajevna opredelitev populacije v moji raziskovalni nalogi je Slovenija, časovna opredelitev je v aprilu, maju in juniju 2020. Stvarna pa, da imajo osebe v študijskem letu 2019/2020 status študentke na prvi ali drugi stopnji študija na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani in da so si ogledale slovenski igrani film Posledice.

Vzorec bo neslučajnostni priročni, kar pomeni, da enote populacije nimajo enakih možnosti biti izbrane v vzorec, saj je omejen na enote, ki so najbolj dostopne, torej ki v mojem primeru vidijo povabilo k sodelovanju v raziskavi prek Facebook skupine ali obveščanja v sistemu VIS.

Vzorec zajema skupno 41 oseb, 23 s prve stopnje in 18 z druge stopnje Fakultete za socialno delo.

3.4 Zbiranje podatkov

Podatke za raziskavo sem zbiral z anketnimi vprašalniki, ki sem jih delila s študentkami prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo.

Zbiranje podatkov je potekalo prek spletne ankete na spletni strani EnKlikAnketa (1KA): www.1ka.si, in sicer med 8. aprilom in 26. majem 2020.

V spletnem vprašalniku je celoten vprašalnik izpolnilo 42 oseb. Iz obdelave podatkov sem izključila en odgovor, saj oseba letos ni imela statusa na Fakulteti za socialno delo in tako ni ustrezala vsem pogojem za vključitev v raziskavo.

Študentke sem k sodelovanju v raziskavi povabila z objavo vprašalnika v študentskih Facebook skupinah vseh letnikov prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo. To sem kasneje ponovila še dvakrat v vsaki skupini, da bi k sodelovanju nagovorila še kakšno študentko.

3.5 Analiza podatkov

Po zaključenem zbiranju odgovorov sem odgovore prenesla na računalnik in se lotila analize podatkov. Pri obdelavi podatkov sem, kot že omenjeno, uporabila kombinacijo kvalitativnega in kvantitativnega pristopa. Kvalitativen pristop sem uporabila na prilagojen način.

Pri odgovorih, ki so se nanašala na vprašanja zaprtega tipa, sem odgovore preštela in pogostnost odgovora zapisala v tabelo.

V odgovorih udeležencev na odprta vprašanja sem podčrtala in tako označila izjave, torej odprto kodirala, jim pripisala pojme in jih uvrstila v kategorije, torej osno kodirala v tabeli. Kategorije sem določila glede na smiselno povezanost pojmov in teorijo. Pojme sem nato razvrstila v kategorije in jih izpisala v odnosnem kodiranju, kjer sem tudi preštela pogostnost

pojavljanja posameznih pojmov znotraj kategorij. Zaradi številčnih podatkov o pogostnosti pojavljanja posameznih pojmov je raziskava tudi kvantitativna.

V postopku obdelave rezultatov sem odgovore študentk prve stopnje označevala s črno barvo, odgovore študentk druge stopnje pa z rdečo barvo. Tako sem tudi v rezultatih pojme označevala z barvami. Pojmi, ki se nanašajo na odgovore študentk prve stopnje, so črni, za študentke druge stopnje rdeči. Tiste, ki so skupni obema stopnjama, sem označila z zeleno barvo. Tako sem dobila tudi barven vpogled v razlike med obema stopnjama.

Celoten postopek obdelave rezultatov je zaradi dolžine priložen v Prilogi B, v rezultatih pa navajam odgovore, ki se pojavijo več kot enkrat.

4. Rezultati in razprava

Vprašanja o udeležencih sem umestila na konec vprašalnika. Prvo je bilo odprto vprašanje po spolu udeležencev (Spol: ____). (Q16)

Med respondenti se jih je 36 opredelilo kot ženske (87,8%), moških respondentov je bilo 5 (12,2%).

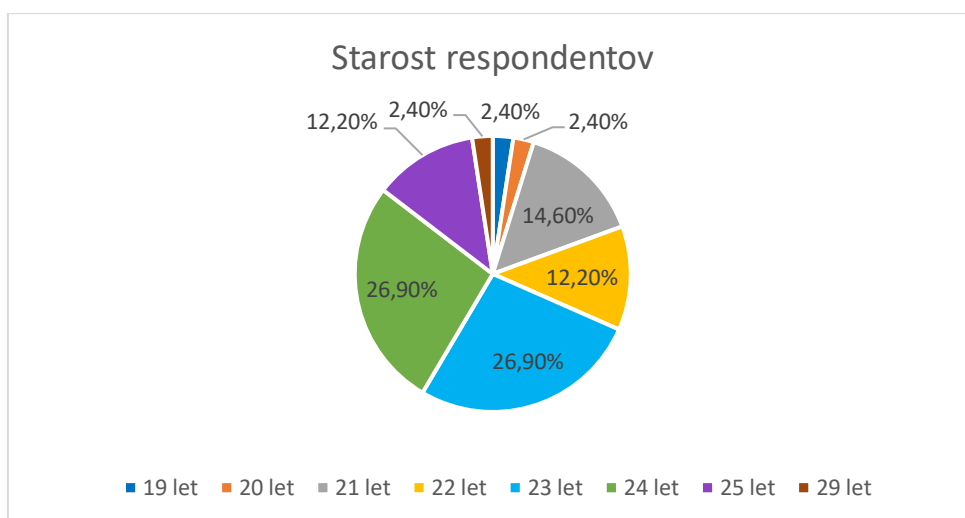

Graf 4. 1: Spol respondentov

Sledilo je vprašanje o starosti. Starost: ____ (Q17)

Respondenti so bili stari med 19 in 29 let. Največ respondentov je bilo starih 23 let (11 respondentov, 26,9%) in 24 let (11 respondentov, 26,9%), povprečna starost respondenta pa je bila 23,07 let.

Samo en respondent je bil star 19 let, prav tako je bil samo po en respondent star 20 let in 29 let. 21 let je imelo 6 respondentov, 22 let je imelo 5 respondentov, 25 let pa je imelo 5 respondentov.

Graf 4. 2: Starost respondentov

Naslednje je bilo vprašanje o statusu študentke: V študijskem letu 2019/2020 imam status študenta/-ke na Fakulteti za socialno delo: Da/Ne (Q18).

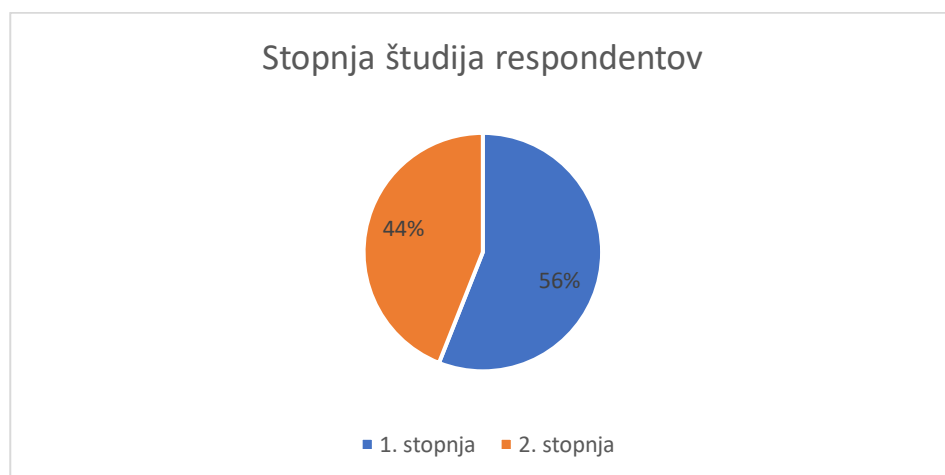
Od vprašanih jih je 41 imelo status študentke na FSD v študijskem letu 2019/2020, eden pa ne, zato sem ta odgovor izločila iz obdelave rezultatov.

Zadnje pa je bilo vprašanje o stopnji študija:

Sem študent/-ka: 1) Prve stopnje na FSD 2) Druge stopnje na FSD (Q19)

23 respondentov je študentk in študentov 1. stopnje na FSD, to predstavlja 56% respondentov.

18 respondentov je študentk in študentov 2. stopnje na FSD, kar predstavlja 44% respondentov.

Graf 4. 3: Stopnja študija respondentov

4.1 Podoba zavoda za vzgojo in izobraževanje

Odgovore na prvo raziskovalno vprašanje (Kakšno podobo zavoda za vzgojo in izobraževanje si ustvari gledalec/-ka filma?) sem pridobila s pomočjo dveh vprašanj v vprašalniku.

Vprašanje Q5: Katerih pet pridevnikov najboljše opiše podobo v filmu prikazanega zavoda za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

S tem vprašanjem sem želela ugotoviti, kako respondenti opisujejo zavod brez predlaganih možnosti.

V spodnji tabeli so prikazani odgovori, ki so se pojavili več kot enkrat:

Tabela 4. 1: Opisi podobe v filmu prikazanega zavoda

	Delo zaposlenih	Odnosi v zavodu	Opis vzdušja	Vpliv na uporabnike	Drugo
1.	Nemoč (5)	Nasilnost (4)	Zaprt (9)	Nevaren (6)	Slabo (3)
2.	Strog (5)	Neoseben (3)	Resen (5)	Vzgojen (4)	
3.	Togost (4)	Brezbrižen (2)	Hladen (3)	Omejujoč (3)	
4.	Nesposoben (3)	Hierarhičnost (2)	Zmeda (2)	Šibek (2)	
5.	Nadzorovalni (3)	Nerazumevanje (2)	Neprijazen (2)	Neučinkovit (2)	
6.	Formalen (3)		Strah (2)	Neustrezen (2)	
7.	Brez avtoritete (2)		Prestrašen (2)	Neprimeren (2)	
8.	Površen (2)		Neprijeten (2)	Nekontrolirano/razpuščen o (2)	
9.	Neprilagoden (2)		Grozen (2)	Nefunkcionalen (2)	
10.	Nepripravljen (2)		Neurejen (2)		
11.	Nerazumen (2)				
12.	Avtoritaren (2)				
13.	Nesposoben (2)				

V odgovorih so respondenti uporabili skupno 111 različnih besed, s katerimi so opisali zavod.

Odgovore respondentov sem razdelila v pet kategorij.

V kategoriji Delo zaposlenih se največkrat pojavljajo besede: nemočen, strog, tog, nesposoben, nadzorovalen, formalen, brez avtoritete, površen, neprilagoden, nepripravljen, nerazumen, avtoritaren, nesposoben.

V kategoriji Odnosi zaposlenih so se največkrat pojavili: nasilen, neoseben, brezbrižen, hierarhičen in nerazumevajoč.

Pri Opisu vzdušja so se najpogosteje pojavili: zaprt, resen, hladen, zmeden, neprijazen, strah/prestrašen, neprijeten, grozen, neurejen.

V kategoriji Vpliv na uporabnike so bili najpogosteje uporabljeni: nevaren, vzgojen, omejujoč, šibek, neučinkovit, neustrezen, neprimeren, nekontroliran/razpuščen, nefunkcionalen.

V kategoriji Drugo pa se je največkrat pojavila beseda slabo.

Skupno so med opisi najbolj izstopale besede: zaprt, nevaren, nemočen, strog, resen, tog, nasilen in vzgojen.

Kot lahko razberemo iz tabele, pri tem vprašanju ni večjih razlik v odgovorih med študentkami 1. in 2. stopnje, saj so večinoma vse pojme uporabile tako na prvi kot na drugi stopnji. Le nekaj pojmov se je pojavilo zgolj na prvi stopnji: togost, formalen, zaprt, zmeda, neprimeren, nekontrolirano/razpuščeno in slabo. Samo na drugi stopnji so se med prikazanimi odgovori pojavili pojmi: površen, nepripravljen, nesposoben, grozen in šibek.

Vprašanje Q6: Se ti zdi zavod za vzgojo in izobraževanje mladostnikov učinkovit pri podpori mladostnikom? Da/Ne/Drugo: _____

Tabela 4. 2: Učinkovitost zavoda pri podpori mladostnikom

	SKUPAJ (n=41)	1. Stopnja (n=23)	2. Stopnja (n=18)
DA	5	4	1
NE	30	14	16
DRUGO	6	5*	1**

Kot je razvidno iz tabele, se samo 5 respondentom (12,2%) zdi, da je zavod učinkovit pri podpori mladostnikom. 30 (73,2%) jih je izbralo odgovor »Ne«, torej menijo, da zavod ni učinkovit pri podpori mladostnikom. 6 (14,6%) pa jih je izbralo odgovor »Drugo«.

Naslednji del vprašanja jih je spraševal po obrazložitvi prejšnjega odgovora:

Zakaj? _____ (Q7)

Odgovore sem razdelila v dve skupini. V prvi skupini so odgovori tistih, ki so pri prejšnjem vprašanju izbrali odgovor Da.

Navedli so naslednje razloge za mnenje, da je zavod učinkovit:

Razlogi za učinkovitost zavoda

To je edina možnost (1)

Odvisno od zavoda in kako deluje (1)

Učinkovit pri nekaterih področjih podpore, uporabnike zresni (1)

Premalo strog (1)

Premalo uporabljajo preverjene metode (delavnice, učenje, psihologija) (1)

Dovolj učinkovit (1)

Nudi podporo in pomoč (1)

Nudi okvir, rutino (1)

V drugi skupini so odgovori tistih, ki so pri prejšnjem vprašanju izbrali odgovor Ne ali Drugo. Vsebinsko sem odgovore razvrstila v 9 kategorij, ki so prikazane spodaj. Prikazani so samo pojmi, ki so se pojavili vsaj dvakrat.

Napačni pristopi zaposlenih

Ni podpore mladostnikom (7)

Ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov (3)

Zaposleni niso angažirani (2)

Ni podpore in pomoči (2)

Premalo individualnega dela (2)

Komentar zavodov nasploh

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Problemi ostajajo nerešeni

Zaposleni niso angažirani (2)

Neodzivanje na situacije (2)

Problemi se potencirajo

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Ni soustvarjanja rešitev

Premalo sodelovanja z uporabniki (2)

Nemoč in strah zaposlenih

Mladostnikov se bojijo (3)

Ni angažiranosti uporabnikov

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Poudarjena (pre)vzgojna funkcija in pravila

Zavod samo (pre)vzgaja (2)

Drugo

Lahko bi bil bolj učinkovit (5)

Skupno so se največkrat pojavili odgovori: Ni podpore mladostnikom (7), Lahko bi bil bolj učinkovit (5), Ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov (3) in Mladostnikov se bojijo (3).

Prvo raziskovalno vprašanje je bilo sledeče: Kakšno podobo zavoda za vzgojo in izobraževanje si ustvari gledalec/-ka filma?

Raziskovala sem ga z dvema vprašanjem v vprašalniku. Kot je razvidno iz rezultatov pri prvem vprašanju, so respondenti za opis zavoda uporabljali skoraj izključno negativne oznake. Najpogosteje so uporabili naslednje besed: zaprt, nevaren, nemočen, strog, resen, tog, nasilen in vzgojen. Iz odgovorov na drugo vprašanje lahko razberemo, da večina (73,2%) respondentov meni, da zavod ni učinkovit pri podpori mladostnikom. Kot razloge, da se jim zdi neučinkovit, najpogosteje navajajo: ni podpore mladostnikom, zavod bi bil lahko bolj učinkovit, ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov in zaposleni se mladostnikov bojijo.

Po navedbah avtorjev Šoln Vrbinc, Jakič Brezočnik in Švalj (2016) imajo vzgojni zavodi več vlog (vzgojno, korektivno, kompenzacijsko in preventivno). V odgovorih respondentov pa zaznavamo večinsko mnenje, da v filmu prikazan zavod pri podpori mladostnikom ni učinkovit, in sicer predvsem zato, ker vzgojitelji ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov, se mladostnikov bojijo in ker je zavod v odnosu do uporabnikov pogosto nemočen. Na podlagi teh opažanj lahko sklenem oceno respondentov, da strokovni delavci v zavodu uporabnikom iz filma Posledice ne uspejo zagotavljati ustrezne podpore in izpolnjevati nekaterih svojih funkcij, denimo kompenzacijske. Pri opisovanju zavoda pa so študentke in študenti med drugim uporabili tudi pridevnike strog, resen in vzgojen, ki pričajo o izpolnjevanju vzgojne in korektivne vloge zavoda v filmu.

Na spletni strani Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec (2019) piše, da je zavod namenjen mladostnikom z motnjami v vedenju in čustvovanju, zavod pa jim pomaga pri usmeritvi in odpravljanju težav. Naloga vzgojiteljev je med drugim spodbujanje učinkovitega reševanja medsebojnih težav. Vendar glede na odgovore na vprašanja kaže, da gledalci filmskega zavoda niso dojeli tako, saj so ga med drugim označili za nevarnega, togega in nasilnega, zaradi česar lahko rečemo, da bi jim težko pomagal pri spremembi vedenja in čustvovanja na bolj pozitivnega. Nevarnost in nasilje, ki so ju omenjali gledalci glede na film, ne govorita v prid učinkovitega reševanja medsebojnih težav, zaradi togosti zavoda pa je učinkovitost usmerjanja mladostnikov v filmu vprašljiva.

Študentje so glede podobe zavoda omenjali tudi njegovo zaprtost. Sicer pri tem ostaja odprto vprašanje, kaj točno so imeli s tem v mislih. Ena od možnosti je zaprtost zavoda do javnosti in skupnosti, v kateri deluje. Takšna vrsta zaprtosti zavoda onemogoča pridobivanje podpore javnosti, saj, kot pravi tudi Brawley (1995), zavodi pridobijo največ podpore v javnosti in razumevanja njihovega dela s tem, da se bolj odprejo in pokažejo, kako delujejo in kako odgovarjajo na potrebe skupnosti.

4.2 Vtis o zaposlenih strokovnih delavcih v zavodu

Naslednje raziskovalno vprašanje se je glasilo: Kakšen vtis o zaposlenih strokovnih delavcih v zavodu si ustvari gledalec/-ka?

Preverjala sem ga s tremi vprašanji. Vprašanje Q8: Kako bi opisal/-a delo zaposlenih v zavodu za vzgojo in izobraževanje mladostnikov v filmu (komunikacija, odnosi, angažiranost ...)?

Odgovore sem glede na vsebino razdelila na pet kategorij. Ponovno so prikazani samo odgovori, ki so se pojavili več kot enkrat.

Komunikacija

Slaba komunikacija (11)

Enosmerna komunikacija (4)

Grožnje (2)

Odnosi

Izražanje moči (5)

Brez avtoritete (5)

površinski odnosi (4)

Slabi odnosi (2)

Angažiranost

Slaba angažiranost (17)

Vdaja mladostnikom (5)

Izpolnjevanje poklicne vloge

Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi (9)

Nestrokovnost (4)

Nadzorna vloga (3)

Neučinkovitost (3)

Formalno delo (2)

Slabo delovanje (2)

Delo jim je odveč (2)

Želja po pomoči (2)

Rutinsko delo (2)

Drugo

strah zaposlenih (7)

nemoč (3)

Skupno so se največkrat pojavili sledeči odgovori: slaba angažiranost (17), slaba komunikacija (11), pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi (9), strah zaposlenih (7), vdaja mladostnikom (5), izražanje moči (5), brez avtoritete (5).

Naslednje vprašanje je bilo Q9: Katere pozitivne značilnosti dela strokovnih delavcev v prikazanem zavodu bi izpostavil/-a?

Odgovore sem razdelila v tri kategorije: Značilnosti delovnega odnosa, Značilnosti osebnega stika in Drugo. Prikazani rezultati so se pojavili več kot enkrat.

Značilnosti delovnega odnosa

Pripravljenost za pogovor (5)

Angažiranost (4)

Strogost (2)

Doslednost glede pravil (2)

Vzgojni pristop (2)

Začetna angažiranost (2)

Pripravljenost pomagati (2)

Značilnosti osebnega stika

Sočutje (3)

Vztrajnost (2)

Prijaznost (2)

Dobronamernost (2)

Skrb (2)

Resnost (2)

Drugo

Ne vem (6)

Skupno so se največkrat pojavili odgovori: Pripravljenost za pogovor (5), angažiranost (4), sočutje (3) in ne vem (6). Z zadnjim lahko sklepamo, da so gledalci v filmu prepoznali tudi pozitivne značilnosti zaposlenih, a jih niso znali ubesediti.

Sledilo je vprašanje Q10: Katere negativne značilnosti dela strokovnih delavcev v prikazanem zavodu bi izpostavil/-a?

Nanj sem dobila sledeče odgovore, ki sem jih prav tako kot pozitivne značilnosti razvrstila v tri kategorije: Značilnosti delovnega odnosa, značilnosti osebnega stika in drugo. Prikazani so tisti, ki so se pojavili več kot enkrat.

Značilnosti delovnega odnosa

Izražanje moči (6)

Nestrokovnost (6)

Formalnost (6)

Majhna angažiranost (5)

Neoseben odnos (3)

Ni vztrajnosti (3)

Pokroviteljsko ravnanje (2)

Popustljivost (2)

Brezbrižnost (2)

Ni komunikacije (2)

Ni posluha za uporabnike (2)

Manipulacija (2)

Neučinkovitost (2)

Značilnosti osebnega stika

Pasivnost (9)

Strah (5)

Nemoč (3)

Drugo

Ni delovnega odnosa in osebnega stika (1)

Skupno so se največkrat pojavili odgovori: pasivnost (9), izražanje moči (6), nestrokovnost (6), formalnost (6), majhna angažiranost (5) in strah (5).

Drugo raziskovalno vprašanje se glasi: Kakšen vtis o zaposlenih strokovnih delavcih v zavodu si ustvari gledalec/-ka?

Preverjala sem ga s tremi vprašanji v vprašalniku. V odgovorih na prvo vprašanje, ki je spraševalo po opisu dela zaposlenih v zavodu, so respondenti najpogosteje navajali naslednje značilnosti: slaba angažiranost, slaba komunikacija, pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi, strah zaposlenih, vdaja mladostnikom, izražanje moči in brez avtoritete. V naslednjih dveh vprašanjih sem spraševala po značilnostih dela strokovnih delavcev v zavodu, in sicer najprej po pozitivnih. Kot pozitivne značilnosti delavcev so največkrat navedli: pripravljenost za pogovor, angažiranost in sočutje. Kot negativne značilnosti so izpostavljali pasivnost, izražanje moči, nestrokovnost, formalnost, majhno angažiranost in strah.

Sodeč po zgoraj navedenih ugotovitvah, so gledalci opazili pretežno negativne značilnosti dela strokovnih delavcev, iz katerih lahko sklepamo, da delo v filmu prikazanih delavcev ne dosega želenih ciljev. Gledalci filma niso zasledili posebne težnje zaposlenih strokovnih delavcev, da bi skrbeli za celovit osebnostni razvoj mladostnikov in za njihove razvojne primanjkljaje, kot je to navedeno v Vzgojnem načrtu (2004) in kot navajajo avtorji Šoln Vrbinc, Jakič Brezočnik in Švalj (2016). Slednji pomembno vlogo zaposlenih omenjajo tudi v povezavi s spreminjanjem neustreznih navad mladostnikov v sprejemljive, pri tem pa se pojavlja vprašanje, v kolikšni meri lahko zastavljeno vlogo izpolnjujejo, saj so respondenti navajali tudi, da so v filmu prikazani delavci brez avtoritete, da se vdajajo mladostnikom in da se za doseg rezultata poslužujejo izražanja lastne moči in prevelike formalnosti.

Ravno pretirano formalno ravnanje strokovnih delavcev v filmu vpliva na vedenje mladostnikov znotraj zavodov, saj jih, kot pravi Skalar (2000), omejuje in formalizira njihova življenja do te mere, da zavodsko okolje zanje deluje nespodbudno in manj perspektivno, posledično pa je tudi podpora njim manj učinkovita.

Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi lahko pripišemo veliki formalnosti birokratske institucije, o kateri pišeta Haralambos in Holborn (1999), saj so za slednjo pogosto značilni formalni odnosi med zaposlenimi, kar lahko privede do pomanjkanja sodelovanja med zaposlenimi v smislu skupnega iskanja rešitev. Ule (2000) pravi, da je za hierarhično organizirane institucije značilna centralizirana komunikacijska struktura, ki sicer lajša izvajanje nadzora, obenem pa otežuje reševanje kompleksnih situacij, kakršne so nedvomno značilne za obravnavane zavode. Respondenti so kot značilnost dela zaposlenih navajali tudi slabo komunikacijo in pomanjkanje sodelovanja, iz česar lahko sklepamo na razloge za neučinkovitost delovanja v filmu prikazanega dela delavcev.

Respondenti so pri opisovanju dela zaposlenih v zavodu navajali tudi slabo angažiranost delavcev, kar Haralambos in Holborn (1999) omenjata kot eno ključnih negativnih lastnosti birokratskih organizacij, saj njen način dela zmanjšuje spontanost in individualno angažiranost zaposlenih.

4.3 Sodelovanje med mladimi, družino in strokovnimi delavci v zavodu

Tretje raziskovalno vprašanje je bilo: Kakšno je sodelovanje med mladimi, družino in strokovnimi delavci v zavodu za vzgojo in izobraževanje mladostnikov v filmu?

Raziskovala sem ga z dvema vprašanjema.

Q2: Ali se ti zdi družina osrednjega lika Andreja primerno vključena v proces pomoči njemu?

Da/Ne/Drugo: ____.

Tabela 4. 3: Vključenost družine v proces pomoči

	SKUPAJ (n=41)	1. Stopnja (n=23)	2. Stopnja (n=18)
DA	4	2	2
NE	36	21	15
DRUGO	1	0	1 (Do neke mere...)

n=41

Od 41 respondentov so samo 4 (9,8%) izbrali odgovor Da, eden (2,4%) je izbral odgovor Drugo, kar 36 (87,8%) pa jih je izbralo odgovor Ne.

Odgovor Drugo je bil pojasnjen z besedami: Do neke mere...

Naslednji del vprašanja je predstavljala obrazložitev prvega dela vprašanja.

Prosim, da pojasniš svoj odgovor: _____. (Q3)

Pojasnila tistih, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z DA, so bila sledeča:

Družina vključena po pravilih (1)

Opazen trud družine (1)

Udeležba staršev na sestankih (2)

Pojasnila tistih, ki so na prejšnje vprašanje (Q2) odgovorili z Ne in Drugo, sem razvrstila v sedem kategorij glede na smiselno odgovorov. Prikazani so odgovori, ki so se pojavili več kot enkrat.

Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino:

Nevključenost družine v proces pomoči (11)

Ni sodelovanja med zavodom in družino (3)

Stroka ne podpira staršev (2)

Družina nudi premalo podpore:

Uporabnik nima podpore družine (2)

Nemoč družine:

Starši se ne znajo vključiti (4)

Dominantnost matere:

Mati misli, da ve, kaj je za Andreja najbolje (2)

Pasiven oče:

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Komunikacija ni ustrezna:

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Drugo:

Neravnovesje moči odrasli-mladostnik (2)

Formalno delovanje (2)

Skupno so se največkrat pojavili pojmi: ne vključenost družine v proces pomoči (11), starši se ne znajo vključiti (4) in ni sodelovanja med zavodom in družino (3).

Naslednje vprašanje je bilo: Kakšna se ti zdi v filmu komunikacija med Andrejem, njegovimi starši in zavodom? (Q4)

Odgovore vprašanih sem tu razdelila na pet kategorij, in sicer glede na pomen odgovorov.

Ponovno so prikazani samo pojmi, ki so se pojavili več kot enkrat.

Kvaliteta komunikacije

Slaba (17)

Smer komunikacije

Šibka med zavodom in starši (2)

Intenzivnost komunikacije

Šibka (10)

Značilnosti komunikacije

Ni dogovorov (5)

Zavod se ni približal Andreju (2)

Neposlušnost (2)

Drugo

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Skupno so se največkrat pojavili odgovori: Slaba kvaliteta komunikacije (17), Šibka intenzivnost komunikacije (10) in Ni dogovorov (5). Pri kategoriji Značilnosti komunikacije so respondenti naštevati veliko različnih značilnosti, vendar se je večina pojmov pojavila samo enkrat, zato so priloženi v Prilogi B.

Tretje raziskovalno vprašanje je bilo: Kakšno je sodelovanje med mladimi, družino in strokovnimi delavci v zavodu za vzgojo in izobraževanje mladostnikov v filmu?

Glede na tretje raziskovalno vprašanje sem respondentom v vprašalniku zastavila dve vprašanji. Odgovori na prvo vprašanje so bili pretežno negativni, saj je kar 87,8% vprašanih menilo, da družina uporabnika ni primerno vključena v proces pomoči. V pojasnilih za takšno mnenje so respondenti največkrat zapisali: ne vključenost družine v proces pomoči, kar torej pomeni, da se jim družina sploh ne zdi vključena v proces pomoči; da se starši ne znajo vključiti in da ni sodelovanja med zavodom in družino. V naslednjem vprašanju sem spraševala po komunikaciji med Andrejem, zavodom in družino. V odgovorih so se kot opisi komunikacije pojavljali pojmi: slaba kvaliteta komunikacije, šibka intenzivnost komunikacije in ni dogovorov.

Na spletni strani Zavoda za vzgojo in izobraževanje mladostnikov (2019), ki deluje po podobnih pravilih kot zavod, prikazan v filmu, lahko preberemo, kako naj bi zavod sodeloval z družino in jo vključeval v proces pomoči. Tam je opisano, da so starši v tistem zavodu vključeni v celoten proces spremljanja mladostnika, in sicer od prednamestitvene obravnave,

preko svetovanj in sestankov med samo namestitvijo in tudi po končani namestitvi. V nasprotju s tem je med respondenti prisotno mnenje, da družina v filmu ni primerno vključena v proces pomoči uporabniku, pri tem pa je odgovornost tako na strani staršev kot tudi zavoda, saj je v odgovorih respondentov pogosto omenjeno, da se starši ne znajo vključiti in da ni sodelovanja med zavodom in družino.

Po mnenju avtorice Tomori (2000) je mladostniško odklonsko vedenje med drugim povezano tudi z nefunkcionalnim družinskim sistemom, v katerem starši opravljajo nekatere značilne vloge, med katerimi najdemo tudi dominantno mater in odsotnega očeta. Omenjeni vlogi lahko razberemo tudi iz odgovorov respondentov, saj le-ti omenjajo dominantnost matere in pasivnost očeta, iz katerih lahko razberemo nefunkcionalnost družinskega sistema in posledično neprimerno vključenost družine v proces pomoči uporabniku.

Iz odgovorov študentk lahko razberemo tudi, da se v filmu pojavlja neravnovesje moči med mladostnikom in odraslimi ter da se zavod Andreju ni zares približal. Čačinovič Vogrinčič (2008) piše, da moramo za uspešen projekt pomoči mladostnika spoštovati kot sogovornika in da mu morajo odrasli zagotavljati pravico do slišnosti in vključenosti. Neravnovesje moči pomeni, da vključeni niso prilagodili svojega ravnanja z namenom vključevanja mladostnika in da tako mladostniku ni zagotovljen enakovreden delež v procesu pomoči.

Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec (2019), ki predstavlja enega od takšnih zavodov, na svoji spletni strani omenja, da svetovalna služba v zavodu sodeluje z mladostniki, starši in s centrom za socialno delo, pri tem pa skušajo z mladostniki vzpostaviti zaupen odnos, skozi katerega bi lahko iskali skupne rešitve. Omenjajo tudi, da je za uspešno sodelovanje z mladostnikom potrebno ohranjanje kvalitetnega odnosa s strokovnjakom iz zavoda, da bi mu ta lahko čim bolj pomagal v primeru stiske. Kot lahko razberemo iz odgovorov respondentov, se to v filmu Posledice ni zgodilo do te mere in se zavod Andreju ni zares približal, kar pomeni, da ni izpolnil ene od nalog, ki jih sicer imajo zaposleni v takšnih zavodih.

Prav tako naj bi po navajanju spletne strani Zavoda za vzgojo in izobraževanje mladostnikov (2019), ki ga omenjam zgolj kot zgled tovrstnega zavoda, obravnava v zavodu vključevala mladostnika in njegovo družino ter pomagala krepiti komunikacijo in zaupanje med mladostnikom in starši. V nasprotju s tem pa respondenti pri opisovanju komunikacije med uporabnikom, družino in zavodom navajajo, da je kvaliteta komunikacije slaba, da je njena intenzivnost šibka in da med njimi ni dogovorov. Sodelovanje z uporabnikom in njegovimi

starši naj bi potekalo skozi celoten proces obravnave mladostnika in naj bi mu zagotavljalo podporo, a v filmu prikazan zavod te naloge ne uspe izpolniti do te mere, da bi se uspeli dogovarjati in da bi med sabo dobro komunicirali.

4.4 Potencialen prispevek filma k refleksiji in razvoju zavodov

V četrtem raziskovalnem vprašanju sem želela ugotoviti, kakšen je po mnenju študentk potencialen prispevek filma k refleksiji in razvoju zavodov. Bilo je sledeče: Kakšen je potencialen prispevek filma k refleksiji in razvoju zavodov za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

To sem ugotavljala s tremi vprašanji v vprašalniku, in sicer:

Q11: Se ti zdi, da je film Posledice kakorkoli pripomogel k pozitivni ali negativni prepoznavnosti zavodov za vzgojo in izobraževanje mladostnikov? Da/Ne/Drugo: ____.

Dobila sem naslednji rezultat:

Tabela 4. 4: Doprinos filma k prepoznavnosti zavodov

	SKUPAJ (n=41)	1. Stopnja (n=23)	2. Stopnja (n=18)
DA	28	18	10
NE	8	3	5
DRUGO	5	2*	3**

*Drugo: Ne vem, Ja in ne

**Drugo:

-Mislim, da je samo pokazal dokaj realno sliko.

-Upam, da bo pomagal pri tem, da se začnemo pogovarjat o tem, da jih ne rabimo. To so institucije! Otroci rabijo toplino, bližino. Potrebno je razmišljat na drugačen način. Od rejniških družin do stanovanjskih skupin. Ne pa zavodov. Ker se potem začnejo sami obnašati kot da je z njimi nekaj narobe. Sami se naslavljaajo z zavodskimi. Začnejo se ločevati od splošne družbe. Narobe!

-Ne eno ne drugo.

Od 41 respondentov jih je pri tem vprašanju 8 izbralo odgovor Ne, kar predstavlja 19,5%, 5 jih je izbralo odgovor Drugo (12,2%), 28 (68,3%) pa jih je izbralo odgovor Da.

Naslednji del vprašanja je bil: Prosim, pojasni svoj odgovor: _____

(Q12)

Pri tem sem pojasnila respondentov razdelila v dve skupini. V prvi skupini so bili tisti, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z DA. Odgovore sem razdelila v tri kategorije, in sicer sem

eno kategorijo poimenovala Vrsta prepoznavnosti, drugo Prikaz zavoda, tretjo pa Učinek filma. Spodaj so prikazane kategorije in pojmi, ki so se v odgovorih pojavili več kot enkrat.

Vrsta prepoznavnosti

Negativna (16)

Prikaz zavoda

Nekompetentnost delavcev (2)

Učinek filma

Opozoril na problematiko zavodov (2)

Prikaže realnost zavodov (2)

Spodbudil k spremembam (2)

Daleč največkrat se je pojavil odgovor vrsta prepoznavnosti: negativna (16).

V drugi skupini so bila pojasnila tistih, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z Ne in Drugo.

Tudi njihove razlage sem razdelila v iste tri kategorije.

Vrsta prepoznavnosti

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Prikaz zavoda

Prikaže realnost zavodov (2)

Nasilje (2)

Učinek filma

Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov (7)

Skupno se je med odgovori največkrat pojavil odgovor Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov (7).

Sledilo je vprašanje: Kako lahko po tvojem mnenju film Posledice vpliva na delo zavodov za vzgojo in izobraževanje v prihodnosti? (Q13) Tu sem odgovore razdelila v štiri kategorije.

Možnost vpliva

Ne bo vplival (6)

Prikaz trenutnega delovanja zavoda

Prikaže neustrezno ravnanje (7)

Vidijo s perspektive mladih (2)

Spremembe v načinu dela

Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav (10)

Vpliva na izboljšanje strokovnega dela (5)

Ohraniti dobre prakse (2)

Drugo

Noben pojem se ni pojavil več kot enkrat. Našteti so v Prilogi B.

Če pogledamo vse odgovore skupaj, so se največkrat pojavili pojmi: Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav (10), Prikaže neustrezno ravnanje (7), Ne bo vplival (6) in Vpliva na izboljšanje strokovnega dela (5).

Naslednje je bilo vprašanje: Kako film pripomore k refleksiji, razmišljanju o strokovnem delu v zavodih za vzgojo in izobraževanje mladostnikov? (Q14)

Pri tem sem pojme, ki sem jih našla v odgovorih, razdelila v tri skupine, in sicer glede na to, kako film pripomore k refleksiji in razmišljanju o strokovnem delu v zavodih. Prikazani pojmi so se v odgovorih pojavili več kot dvakrat.

Razmislek o strokovnem delu v zavodih

Premislek o metodah dela v zavodu (7)

Opozori na pomanjkljivosti (3)

Potrebne spremembe

Delavce usposobiti za delo z mladimi s težavami v vedenju (2)

Potrebno reflektirati delo (2)

Refleksija filma

Razmislek o izboljšavah (5)

Spodbudi razmislek o nepoznanem svetu (3)

Med odgovori so se največkrat pojavili pojmi: Premislek o metodah dela v zavodu (7), Razmislek o izboljšavah (5), Opozori na pomanjkljivosti (3) in Spodbudi razmislek o nepoznanem svetu (3).

Četrto raziskovalno vprašanje je bilo: Kakšen je potencialen prispevek filma k refleksiji in razvoju zavodov za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

Nanj sem skušala odgovoriti s pomočjo treh vprašanj respondentom v vprašalniku. Iz odgovorov na prvo vprašanje sem ugotovila, da večina respondentov (68,3%) meni, da je film

Posledice pripomogel k prepoznavnosti zavodov za vzgojo in izobraževanje. V obrazložitvah za takšno mnenje so nadalje navajali, da je prepoznavnost, ki jo film dosega, negativna, da v povezavi z zavodom prikazuje predvsem nekompetentnost delavcev, da je film opozoril na problematiko zavodov, da prikazuje realnost tovrstnih zavodov in da je film spodbudil k spremembam.

V drugem vprašanju me je zanimalo, kako lahko po mnenju študentk film Posledice vpliva na delo zavodov v prihodnosti. Skupno so se največkrat pojavili odgovori, ki so govorili o tem, da film spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav, da prikaže neustrezno ravnanje, da ne bo vplival nanj in da vpliva na izboljšanje strokovnega dela. Z zadnjim vprašanjem pa sem hotela izvedeti, kako po mnenju študentk film pripomore k refleksiji, razmišljanju o strokovnem delu v zavodih. V odgovorih sem razbrala, da lahko privede k premisleku o metodah dela v zavodu, razmisleku o izboljšavah, opozori na pomanjkljivosti in spodbudi razmislek o nepoznanem svetu.

Kot navaja Turner (1993), lahko iz filma razberemo veliko o kulturi neke družbe, saj priča o njenih značilnostih, prav tako lahko veliko o njej izvemo iz odzivov gledalcev na film. Po tem zgledu tudi film Posledice zgovorno priča o značilnosti zavodov za vzgojo in izobraževanje in tudi respondenti so ga prepoznali kot pomembnega za vpliv na prepoznavnost zavodov. Obenem so v odgovorih prepoznavnost označili kot negativno, tako da lahko iz tega sklepamo tudi na položaj samih zavodov in stroke pomagajočih poklicev v njih v naši družbi.

Brawley (1995) pravi, da so mediji za stroke pomagajočih poklicev pomembni predvsem zato, ker slednji lahko skozi javnost obveščajo o svojem delu, o potrebah v skupnosti in izobražujejo o uporabnikih in njihovih potrebah. Film bi tako lahko pomembno pripomogel k ozaveščanju o dejanskem stanju v družbi in potrebah uporabnikov, po mnenju respondentov pa prikazuje predvsem nekompetentnost delavcev. Kljub temu je pozitivno, da je film, kot pravijo respondenti, opozoril na problematiko zavodov, da prikazuje realnost tovrstnih zavodov in da je film spodbudil k spremembam. S tem je torej del realnosti naše družbe približal gledalcem.

Tudi avtorja Lapsley in Westlake (2006) se strinjata, da je gledalec aktivno vključen v interpretiranje filma in da je sporočilnost filma odvisna tudi od njegovih prepričanj in znanj. Iz odgovorov respondentov lahko tako razbiramo sporočila tudi o njihovih predstavah in

znanju, na podlagi katerih dojemajo film. Študentke so v odgovorih navajale, da film spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav, da prikaže neustrezno ravnanje, bile pa so različnih mnenj glede tega, ali bo film vplival na spremembe dela v zavodih ali ne. Študentke so menile, da film lahko privede k premisleku o metodah dela v zavodu, o izboljšavah, o dotlej nepoznanem svetu in opozori na pomanjkljivosti. Tudi glede na lastno vedenje in interpretacije so povezovale videno v filmu in znanje iz realnosti in so torej ocenjevale, da film kot tak ima vpliv na oblikovanje nadaljnega dela zavodov.

4.5 Razlike med odgovori študentk na prvi in drugi stopnji Fakultete za socialno delo

Peto raziskovalno vprašanje je bilo namenjeno primerjavi odgovorov med študentkami prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo in se je glasilo: Kakšne so razlike (če so) med odgovori študentk in študentov na prvi in drugi stopnji študijskega programa Socialno delo?

Tudi scenarist in režiser filma Darko Štante je diplomant Fakultete za socialno delo, ki že vrsto let v Zavodu za vzgojo in izobraževanje Logatec dela kot nočni vzgojitelj, zato je zanimivo vprašanje, kako na film gledajo študentke in študenti te fakultete.

Klavdija Gorjup v svojem eseju o javni podobi poklica socialne delavke (2017) govori o pomembnih akterjih, ki vplivajo na ustvarjanje javne podobe socialnega dela, in kot pomembnega predstavnika znanosti in stroke navaja tudi Fakulteto za socialno delo. Tako je za opaznost in položaj stroke zagotovo pomembno tudi, kako njeno delo vidijo študentke fakultete.

Za primerjavo med obema stopnjama sem se odločila, ker sem predvidevala, da naj bi študentke druge stopnje imele več znanja in vpogleda v dogajanje in delo, prikazano v filmu, kot študentke prve stopnje. Respondentov je bilo 41, od tega 23 (56%) s prve in 18 (44%) z druge stopnje študija.

Kot sem pojasnila v opisu metodologije, sem pri obdelavi rezultatov za ponazoritev uporabljala tudi različne barve, in sicer sem za odgovore študentk prve stopnje uporabljala črno barvo, za drugo stopnjo rdečo, pri odgovorih, ki so se pojavljali na obeh stopnjah, pa sem uporabila zeleno barvo. Tako je razvidnost rezultatov boljša. Po obdelavi vseh rezultatov lahko rečem, da v glavnem ni izrazitih razlik med odgovori študentk prve in druge stopnje Fakultete za socialno delo.

Vseeno pa se je pri posameznih vprašanjih pojavilo nekaj razlik. Omenjam samo opaznejše razlike, kar pomeni, da se je posamezen odgovor pojavil vsaj trikrat. Pri vprašanju Q5 (Katerih pet pridevnikov najbolje opiše podobo v filmu prikazanega zavoda za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?) je zanimivo, da se je v kategoriji Opis vzdušja beseda zaprt pojavila devetkrat, in to samo v odgovorih študentk prve stopnje.

Pri vprašanju Q6 (Se ti zdi zavod za vzgojo in izobraževanje mladostnikov učinkovit pri podpori mladostnikom?) so kot razlago za neučinkovitost zavoda le študentke 2. stopnje navajale, da se zaposleni mladostnikov bojijo, takšni odgovori so bili trije, odgovor pa se na prvi stopnji ni pojavil.

V odgovorih na vprašanje Q8 (Kako bi opisal/-a delo zaposlenih v zavodu za vzgojo in izobraževanje mladostnikov v filmu (komunikacija, odnosi, angažiranost ...)?) se je kar nekaj odgovorov pojavilo samo na eni stopnji in ne na obeh. Pri opisovanju angažiranosti se je denimo vdaja mladostnikom pojavila petkrat, in to samo na prvi stopnji študija. Nemoč zaposlenih se je pojavila trikrat, in sicer v odgovorih študentk 2. stopnje.

Pri vprašanju Q10 (Katere negativne značilnosti dela strokovnih delavcev v prikazanem zavodu bi izpostavil/-a?) so kot značilnost osebnega stika študentke 2. stopnje trikrat navedle nemoč zaposlenih, pri študentkah prve stopnje pa se ta odgovor ni pojavljal. Zanimivo je, da se je nemoč zaposlenih v zavodu v odgovorih na dve vprašanji pojavila samo pri študentkah druge stopnje. Vdaja pa se je pojavila samo pri študentkah prve stopnje. Pojma nemoč in vdaja sta si vsebinsko zelo blizu, vseeno pa bi lahko rekli, da je pojem nemoč bolj strokoven. Kot navaja tudi Brawley (1995), je nemoč pogost občutek pri socialnih delavkah, in sicer kot odziv na bolj negativne prikaze socialnega dela v javnosti. Nemoč zaposlenih zaradi dela v neučinkovitem sistemu omenjata tudi avtorici Rožič in Kompan Erzar (2016), ki pravita, da jo je mogoče premagovati in odpravljati s pomočjo strokovnega znanja in čustvene pismenosti zaposlenih.

Glede vprašanja Q14 (Kako film pripomore k refleksiji, razmišljanju o strokovnem delu v zavodih za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?) so študentke 2. stopnje v kategoriji Razmislek o strokovnem delu v zavodu navajale, da film opozori na pomanjkljivosti, ta odgovor se je pojavil trikrat, pri študentkah prve stopnje pa se ni pojavljal.

Lahko torej povzamem, da na splošno ni opaziti večjih razlik v odgovorih med študentkami prve in druge stopnje, se pa določeni odgovori na vprašanja, kot rečeno, pojavljajo samo pri študentkah ene stopnje, medtem ko se pri drugih ne. Večina odgovorov, ki se pojavijo več kot dvakrat, pa je obarvanih z zeleno, torej se pojavijo pri študentkah obeh stopenj.

5. Sklepi

Z raziskavo sem prišla do naslednjih sklepov:

Anketirani gledalci filma, študentke in študentje Fakultete za socialno delo, so si o zavodu, prikazanem v filmu *Posledice*, ustvarili precej negativno podobo, saj so zanj najpogosteje uporabili naslednje oznake: zaprt, nevaren, nemočen, strog, resen, tog, nasilen in nevtralnno oznako vzgojen. Prav tako so večinsko mnenja, da zavod ni učinkovit pri podpori mladostnikom, in sicer zato ker ni opazne podpore mladostnikom, ker bi po njihovem mnenju zavod lahko bil bolj učinkovit, ker zaposleni ne raziskujejo dejanskega življenjskega sveta uporabnikov in ker se mladostnikov bojijo.

Študentje so si o zaposlenih strokovnih delavcih v zavodu, prikazanem v filmu *Posledice*, ustvarili pretežno negativen vtis, kar je razvidno iz njihovih opisov dela zaposlenih. V zvezi s slednjim omenjajo slabo angažiranost, slabo komunikacijo, pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi, strah zaposlenih, vdajo mladostnikom, izražanje moči in da so zaposleni brez avtoritete. Kot negativne značilnosti njihovega dela so prav tako omenjali pasivnost, izražanje moči, nestrokovnost, formalnost in strah. Kot pozitivne pa pripravljeno za pogovor, angažiranost in sočutje.

Sodelovanje med mladimi, družino in strokovnimi delavci v filmu prikazanega zavoda so označili z negativnim predznakom. Komunikacijo med Andrejem, zavodom in družino so dojeli kot slabo, njeno intenzivnost kot šibko, dogovorov med vsemi tremi udeleženci pa niso opazili. Vključenost družine uporabnika v proces pomoči so večinsko označili kot neprimerno oziroma se jim družina sploh ne zdi vključena v proces pomoči, saj se starši ne znajo vključiti in ker, kot rečeno, ni sodelovanja med zavodom in družino.

Potencialen prispevek filma k refleksiji in razvoju zavodov za vzgojo in izobraževanje mladostnikov so respondenti videli v tem, da film spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav, da prikaže neustrezno ravnanje, da vpliva na izboljšanje strokovnega dela in metod dela in spodbudi razmislek o dotlej nepoznanem svetu. Večina študentk tudi meni, da je film *Posledice* pripomogel k prepoznavnosti zavodov za vzgojo in izobraževanje. Najpogosteje sicer omenjajo negativno prepoznavnost, povezano z nekompetentnostjo delavcev, vendar pa navajajo tudi, da je film opozoril na problematiko zavodov, da prikazuje realnost tovrstnih zavodov in da je film spodbudil k spremembam.

V glavnem med odgovori študentk in študentov prve in druge stopnje študijskega programa Socialno delo ni izrazitih razlik. Opaznejše razlike so se pojavile pri opisu zavoda, ki ga študentke prve stopnje pogosto opišejo kot zaprtega, medtem ko se ta odgovor na drugi stopnji ni pojavljal. Študentke 2. stopnje so pogosto omenjale nemoč in strah zaposlenih pred mladostniki, študentke prve stopnje pa so pogosto omenjale vdajo mladostnikom. Prav tako so študentke 2. stopnje povedale, da film opozori na pomanjkljivosti, ta odgovor pa se pri študentkah prve stopnje ni pojavljal.

6. Predlogi

Na tem mestu navajam predloge, ki izhajajo iz raziskave.

- Strokovnjaki s področja pomagajočih poklicev naj se pogosteje izpostavijo v medijih in predstaviti svoj način dela, dejanske potrebe uporabnikov in izzive, s katerimi se soočajo, da bo javnost dobila vpogled v njihovo delo in ga sploh lahko spoznala.
- Socialne delavke in zaposleni v drugih pomagajočih poklicih naj organizirajo javna predvajanja filmov, ki govorijo tudi o socialni tematiki, da se bodo o prikazanem gledalci lahko pogovorili s strokovnjaki.
- V zavodih za vzgojo in izobraževanje mladostnikov naj pogosteje preverjajo metode in strokovnost dela in evalvirajo učinkovitost procesov pomoči mladostnikom.
- Zavodi, kot je ta, prikazan v filmu, naj družino uporabnikov bolje vključujejo v proces pomoči uporabnikov.
- Na Fakulteti za socialno delo naj več časa in pozornosti namenijo javni podobi socialnega dela in ostalih pomagajočih poklicev, da bodo prispevali h krepitvi moči študentk pred zaposlitvijo na področju socialnega dela.
- Predlagam, naj na Fakulteti za socialno delo pogosteje obiščejo institucije, kjer se socialne delavke lahko zaposlujejo, da bodo študentke pobliže spoznale njihovo delovanje.
- Film naj na Fakulteti za socialno delo pogosteje vključijo v učne načrte pri posameznih predmetih, izvedejo projekte za pripovedovanje zgodb in krepitev moči s pomočjo filma.

7. Viri in literatura

- Anastasiadis, M., Weish, P. (2006). Krepitev moči z medijsko produkcijo. *Socialno delo*, 45(3-5), 257-261.
- Baza slovenskih filmov. (2020). *Posledice*. Pridobljeno 8. 5. 2020 s <https://bsf.si/sl/film/posledice/>.
- Brawley, E. A. (1995). *Human Services and the Media: Developing partnership for change*. Phoenix: Harwood academic publishers.
- Brezničar, S., Krajncan, A., Ravnikar, F., Selšek, M., Škoflek, I. (2004). *Vzgojni program*. Pridobljeno 8. 5. 2020 s http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2011/programi/media/pdf/programi/Vzgojni_program.pdf.
- Cutrona, C. E., Russell, D. W. (1990). Type of social support and specific stress: Toward a theory of optimal matching. V B. R. Sarason, I. G. Sarason & G. R. Pierce (ur.), *Wiley series on personality processes. Social support: An interactional view* (str. 319–366). Oxford: John Wiley & Sons.
- Čačinovič Vogrinčič, G., Mešl, N. (2019). *Socialno delo z družino: Soustvarjanje zelenih izidov in družinske razvidnosti*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Dekleva, B. (2000). Šola, mladi in nasilje. V A. Šelih (ur.), *Prestopniško in odklonsko vedenje mladih* (str. 137-150). Ljubljana: Bonex založba d.o.o.
- Ferjančič, P. (2011). Zgodovina mladinskega dela in njegova vloga v sodobnih demokratičnih družbah. V M. Kuhar & Š. Razpotnik (ur.), *Okviri in izzivi mladinskega dela v Sloveniji* (str. 128-169). Ljubljana: Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- Franklin, B., Parton, N. (1991). Media reporting of social work: a framework for analysis. V B. Franklin & N. Parton (ur.), *Social work, the media and public relations* (str. 7–52). London: Routledge.
- Gorjup, K. (2017). Javna podoba socialnega dela: Osebni občutki socialne delavke. *Socialno delo*, 56(2), 145-152.
- Haralambos, M., Holborn, M. (1999). *Sociologija: teme in pogledi*. Ljubljana: DZS.
- Kinodvor. (2018). *Posledice*. Pridobljeno 5. 5. 2020 s <https://www.kinodvor.org/film/posledice/>.

- Lamovec, T. (1993). *Spretnosti v medosebnih odnosih*. Ljubljana: Produktivnost – management consulting, Center za psihodiagnostična sredstva.
- Lapsley, R., Westlake, M. (2006). *Film theory: An introduction*. Manchester: Koinonia Ltd.
- Mesec, B. (2009a). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu II: Kvalitativna raziskava*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Mesec, B. (2009b). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu II: študijsko gradivo*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Milosavljevič, M. (2003). Moč in odgovornost: množični mediji in novinarstvo med popolno svobodo in odgovorno svobodo. *Socialno delo*, 42(2), 79-85.
- Oreški, S., Kolbl, V., Golja, M., Jernejčič, A. (2016). Javna podoba socialnega dela. V B. Petrović Jesenovec (ur.), *Kongres socialnega dela (6; 2016; Moravske Toplice): Konstruktivno socialno delo kot gibalno soustvarjalnega dialoga* (str. 73). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Poštrak, M. (2011). Refleksija metod dela z mladimi z vidika socialnega dela. V M. Kuhar & Š. Razpotnik (ur.), *Okviri in izzivi mladinskega dela v Sloveniji* (str. 187-199). Ljubljana: Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- Poštrak, M. (2015). Koncepti socialnega dela z mladimi. *Socialno delo*, 54(5), 269-280.
- Rapoša Tajnšek, P. (1996). Profesionalna identiteta socialnih delavk in delavcev in ugled socialnega dela v javnosti. *Socialno delo*, 35(5), 445-450.
- Rožič, T., Kompan Erzar, K. (2016). Viri nemoči pri strokovnih delavcih in poti reševanja iz nje. V B. Petrović Jesenovec (ur.), *Kongres socialnega dela (6; 2016; Moravske Toplice): Konstruktivno socialno delo kot gibalno soustvarjalnega dialoga* (str. 92). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Skalar, V. (2000). Vzgojni zavodi v funkciji preprečevanja delinkventnosti in disocialnosti pri otrocih in mladostnikih. V A. Šelih (ur.), *Prestopniško in odklonsko vedenje mladih* (str. 151-164). Ljubljana: Bonex založba d.o.o.
- Šiljanec, V. (2000). Otroci in mladostniki med domom, centri za socialno delo in vzgojnim zavodom. *Ptički brez gnezda*, 19 (38), 62-66.
- Šoln Vrbinc, P., Jakič Brezočnik, M., Švalj, K. (2016). *Vzgojni zavodi: Izhodišča za sistemsko ureditev in pilotni projekt*. Pridobljeno 7. 5. 2020 s

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Izobrazevanje-otrok-s-posebnimi-potrebami/5439459f99/Vzgojni_zavodi.pdf.

- Štante, D. (2018). *Posledice*. Pridobljeno 10. 5. 2020 s <https://www.kinodvor.org/film/posledice/>.
- Šugman Bohinc, L. (2003). Pripovedovanje zgodb v socialnem svetovanju in psihoterapiji. *Socialno delo*, 42(6), 377-383.
- Tomori, M. (2000). Psihosocialni dejavniki pri mladoletniškem prestopništvu. V A. Šelih (ur.), *Prestopniško in odklonsko vedenje mladih* (str. 89-112). Ljubljana: Bonex založba d.o.o.
- Turner, G. (1993). *Film as social practice*. New York: Routledge.
- Ule, M. (2000). *Temelji socialne psihologije*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- Ule, M. (2005). *Psihologija komuniciranja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Urek, M. (2005). *Zgodbe na delu: pripovedovanje, zapisovanje in poročanje v socialnem delu*. Ljubljana: Založba /*cf.
- *Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP-1)* (2011). Ur. l. RS 57/2011.
- Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec. (2019). *Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec*. Pridobljeno 3. 5. 2020 s <http://zvi-logatec.si/>.

8. Priloge

8.1 Priloga A: Vprašalnik

Podoba zavoda za vzgojo in izobraževanje v slovenskem igranem filmu Posledice

---

Kratko ime ankete: Podoba zavoda v filmu

Posledice

Dolgo ime ankete: Podoba zavoda za vzgojo in
izobraževanje v slovenskem igranem filmu

Posledice

Število vprašanj: 18

Anketa je zaključena.

Aktivna od: 08.04.2020

Aktivna do: 26.05.2020

Avtor: polona.podbersic

Dne: 08.04.2020

Prav lep pozdrav! Sem Polona Podbersič, študentka Fakultete za socialno delo. V diplomski nalogi se ukvarjam s podobo zavoda za vzgojo in izobraževanje v slovenskem igranem filmu Posledice (2018). Zato k sodelovanju vabim študentke in študente Fakultete za socialno delo, ki so si film ogledali. Prosim, da si vprašanja pozorno prebereš in odgovarjaš čimbolj natančno. Vprašalnik naj bi ti vzel okrog 15 minut. Vnaprej hvala za tvoj čas in sodelovanje!

Q1 - Preidimo kar k bistvu. Pred tabo so vprašanja o filmu Posledice.

Q2 - Ali se ti zdi družina osrednjega lika Andreja primerno vključena v proces pomoči njemu?

- ☐ Da.
☐ Ne.
☐ Drugo:

Q3 - Prosim, da pojasniš svoj odgovor:

Q4 - Kakšna se ti zdi v filmu komunikacija med Andrejem, njegovimi starši in zavodom?

Q5 - Katerih pet pridevnikov najbolje opiše podobo v filmu prikazanega zavoda za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

	1.	2.	3.	4.	5.
Vpišite besedilo odgovora 1					

Q6 - Se ti zdi zavod za vzgojo in izobraževanje mladostnikov učinkovit pri podpori mladostnikom?

- ☐ Da.
☐ Ne.
☐ Drugo:

Q7 - Zakaj?

Q8 - Kako bi opisal/-a delo zaposlenih v zavodu za vzgojo in izobraževanje mladostnikov v filmu(komunikacija, odnosi, angažiranost, ...)?

Q9 - Katere značilnosti dela strokovnih delavcev v prikazanem zavodu bi izpostavil/-a?

	Vpišite besedilo
(Q9) Pozitivne značilnosti:	
(Q10) Negativne značilnosti:	

Q11 - Se ti zdi, da je film Posledice kakorkoli pripomogel k pozitivni ali negativni prepoznavnosti zavodov za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

- ☐ Da.
☐ Ne.
☐ Drugo:

Q12 - Prosim, pojasni svoj odgovor:

Q13 - Kako lahko po tvojem mnenju film Posledice vpliva na delo zavodov za vzgojo in izobraževanje v prihodnosti?

Q14 - Kako film pripomore k refleksiji, razmišljanju o strokovnem delu v zavodih za

vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

Q15 - Še nekaj vprašanj o tebi pa smo!

Q16 - Spol:

Q17 - Starost:

Q18 - V študijskem letu 2019/2020 imam status študenta/-ke na Fakulteti za socialno delo:

- ☐ Da.
☐ Ne.

Q19 - Na Fakulteti za socialno delo sem študent/-ka:

- ☐ Prve stopnje.
☐ Druge stopnje.

8.2 Priloga B: Obdelava rezultatov

1. Vprašanje: Ali se ti zdi družina osrednjega lika Andreja primerno vključena v proces pomoči njemu? (Q2)

	SKUPAJ (n=41)	3. Stopnja (n=23)	4. Stopnja (n=18)
DA	4	2	2
NE	36	21	15
DRUGO	1	0	1 (Do neke mere...)

n=41

2. Vprašanje: Prosim, da pojasniš svoj odgovor. (Q3)

Najprej prikazujem odgovore tistih, ki so pri prejšnjem vprašanju (Q2) izbrali odgovor DA.

Pojasnila (Q3) tistih, ki menijo, da je družina osrednjega lika Andreja primerno vključena v proces pomoči njemu (Q2 odgovor DA):

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	naredijo svoj del, se <u>udeležijo sestankov</u>	Udeležba staršev na sestankih	Primerna vključenost družine v proces pomoči
2.	Zdi se mi, da se <u>trudi po najboljših močeh</u> .	Opazen trud družine	Primerna vključenost družine v proces pomoči
3.	<u>družina je vključena kot predvidevajo pravila</u>	Družina vključena po pravilih	Primerna vključenost družine v proces pomoči
4.	<u>starši pridejo na sestanek</u> , hočejo mu pomagat	Udeležba staršev na sestankih	Primerna vključenost družine v proces pomoči

Primerna vključenost družine v proces pomoči

Družina vključena po pravilih (1)

Opazen trud družine (1)

Udeležba staršev na sestankih (2)

V tabeli so prikazani odgovori tistih, ki so na prvo vprašanje (Q2) odgovorili z NE ali DRUGO:

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	Družina ni v proces podpore pomoči sploh vključena. Bolj <u>igra vlogo se enega nadzornega organa kot pa družine</u> .	Neravnovesje moči odrasli-mladostnik	drugo
2.	Družina ni bila vključena v celotno dogajanje. Mama je bila prepričana, da dela najbolje in da bo samo tako uspela svojega sina vzgojiti. Poleg tega <u>starši niso dobili nobene podpore s strani stroke</u> , samo <u>"potrdilo"</u> , da res delajo narobe.	Mati misli, da ve, kaj je za Andreja najbolje Stroke ne podpira staršev	Dominantnost matere Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
3.	<u>Premalo sodelovanja z družino</u> .	Ni sodelovanja med zavodom in družino	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
4.	Se niti ne spomnim, da bi <u>družina</u> bila kakorkoli <u>vključena v proces pomoči</u> .	Nevključenost družine v proces pomoči	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino

5.	Zato, ker <u>se niso pogovorili z njim o njegovih težavah</u> - kaj je narobe, kaj ga teži, kako mu je lahko <u>družina v podporo</u> itd	Starši se niso pogovorili s sinom o težavah, o podpori	Komunikacija ni ustrezna
6.	V filmu je <u>mama</u> -obcasno prevec vsiljiva z svojo perspektivo kaj je za Andreja najboljše. Medtem pa izgleda kakor da <u>oce sploh ni vključen</u> v situacijo.	Mati misli, da ve, kaj je za Andreja najboljše Oče ni vključen	Dominantnost matere Pasiven oče
7.	Preveč je bil <u>postisnjen v institucijo</u>	Uporabnik potisnjen v institucijo	drugo
8.	Njihov <u>odnos</u> do sina <u>ni ljubeč</u> . Mati <u>gleda</u> samo <u>nase</u> .	Neljubeč odnos do sina Mati gleda nase	Družina nudi premalo podpore Dominantnost matere
9.	<u>Sploh ni vključena</u>	Nevključenost družine v proces pomoči	drugo
10.	Iz filma ni bilo razvidno da bi bila družina vključena v proces pomoči na nobeni točki. <u>Ne ko je bil Andrej sprejet v zavod, ne kasneje, tudi ko so se pojavile "težave"</u> ne...Načeloma v filmu <u>ni bilo nobenega procesa pomoči</u> , kjer bi z vsemi udeleženi raziskovali, načrtovali in začeli s <u>procesom sledenju zelenih izidov</u>	Nevključenost družine v proces pomoči	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
11.	Družina ni bila praktično nikjer vključena, <u>razen na sodišču</u> , kjer pa se je videlo, da je <u>mama popolnoma nemočna in zavrača sina</u> , zato je bil <u>andrej ponovno odrinjen</u> .	Nevključenost družine v proces pomoči Družina vključena le na sodišču Mama nemočna, zavrača sina Sin odrinjen	Drugo Nemoč družine Družina nudi premalo podpore
12.	Mislím, da nevklučenost družine <u>kaže realno slike našega sistema</u> . Kjer se s celotno družino <u>dela premalo, premalo, premalo!</u>	Nevključenost družine v proces pomoči Premalo dela z družino	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
13.	<u>Bolj so ga potiskali stran od njega kakor k sebi</u>	Potiskali uporabnika stran od njega	Družina nudi premalo podpore
14.	Večino časa <u>ni vedela</u> , kaj se z njim dogaja.	Družina ne ve, kaj se dogaja z njim	Komunikacija ni ustrezna
15.	Družina ni primerno vključena. <u>Krivda</u> pa je nekako <u>na obeh straneh</u> - tudi s strani družine <u>ni pripravljenosti</u> . S strani zavoda pa poteka vse <u>zelo formalno</u>	Krivda na obeh straneh Ni pripravljenosti na strani družine Formalno delovanje	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino Družina nudi premalo podpore drugo

16.	Ker jih <u>ni zanimalo</u> , kaj se dogaja v njegovem življenju, <u>niso mu prisluhnili</u> ,... <u>oče</u> je celo nekaj <u>poskusal</u> , a zaradi <u>dominantne matine vloge</u> (ali njegove medle vloge) to ni prislo do izraza	Družine ne zanima Mu ne prisluhnejo Oče ne pride do izraza Mati dominantna	Komunikacija ni ustrezna Pasiven oče Dominantnost matere
17.	Družina (skupinsko) praktično <u>ni bila vključena</u> (ni bilo prikazano) v kakšno obliko psihosocialne podpore in pomoči ali svetovanja	Družina ni vključena v psihosocialno podporo ali svetovanje	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
18.	Menim, da so se <u>odrasli</u> preveč <u>odločali</u> namesto njega.	Neravnovesje moči odrasli-mladostnik	drugo
19.	Sploh se mi ne zdi, da bi bila vključena, bolj <u>obveščana o stvareh</u> (\napakah\", pobegih itd).	Družina le obveščana o stvareh, napakah	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
20.	Starši <u>ne podpirajo sina</u> , <u>sestanki</u> v domu so samo <u>formalnost</u> .	Uporabnik nima podpore družine Formalno delovanje	Družina nudi premalo podpore drugo
21.	<u>Niso dejansko vključeni</u>	Nevključenost družine v proces pomoči	drugo
22.	starši ga ne podpirajo, <u>ni sodelovanja med njimi in zavodom</u>	Ni sodelovanja med zavodom in družino	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
23.	<u>niso zagnani za pomoč</u>	Niso zagnani	drugo
24.	se <u>ne znajo vključiti</u>	Starši se ne znajo vključiti	Nemoč družine
25.	<u>ni vključena</u> , <u>ne znajo pomagati</u>	Starši se ne znajo vključiti	Nemoč družine
26.	družina ne deluje, starši se ne znajo vključiti	Družina ne deluje Starši se ne znajo vključiti	Družina nudi premalo podpore Nemoč družine
27.	Družina sploh ni vključena v proces podpore in pomoči, <u>oče je zelo pasiven</u> , <u>mama pa popolnoma obremenjena s svojimi stiskami</u> .	Oče pasiven Mama ima svoje stiske	Pasiven oče Nemoč družine
28.	Družina Andreja se mi zdi premalo vključena, predvsem v smislu, da njima <u>nihče ne pojasne</u> , kakšna je psihologija otroka v takih obdobjih, <u>kako odreagirati</u> na njegove izpade... Poleg tega imajo <u>premajhno čustveno podporo</u> , oziroma bi jim bilo <u>potrebno ponuditi informacije</u> . Prav tako pa <u>premalo vejo</u> , kako je njun otrok v domu. Ampak moramo razumeti, da mora film prikazati samo najnujnejše informacije potrebne za zgodbo in <u>ni namen filma prikazati, kakšno je socialno delo z družino</u> .	Staršem ne pojasnijo delovanja otroka Stroka ne podpira staršev Nimajo informacij o delovanju otroka Vedo premalo o stanju otroka Socialno delo z družino ni namen filma	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino Komunikacija ni ustrezna drugo
29.	Starši <u>ne vejo kako se vključiti in nimajo moči za mu pomagat</u>	Starši se ne znajo vključiti Nimajo moči za pomoč	Nemoč družine

30.	družina bi bila lahko bolj <u>ustrezno vključena</u>	Nevključenost družine v proces pomoči	drugo
31.	<u>problem je v družini</u>	Problem v družini	Družina nudi premalo podpore
32.	Kot prvo je videno veliko <u>neskladje med Andrejevim očetom in mamo</u> , prav tako pa nikjer v filmu <u>ni prikazano</u> , da bi sodelovali zaposleni v zavodu in njegovi starši, občutek je kot da <u>vsak dela nekaj po svoje</u> , kar Andreja le še bolj zmede	Neskladje med staršema Ni sodelovanja med zavodom in družino	Družina nudi premalo podpore Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
33.	Družina se mi ne zdi primerno vključena, ker <u>ne dosežejo dejanske pomoči Andreju</u> .	Ne dosežejo pomoči Andreju	drugo
34.	<u>V proces družina ni vključena</u>	Nevključenost družine v proces pomoči	drugo
35.	<u>Družina v proces pomoči ni vključena</u> , kot bi <u>moral biti</u> , tako da uporabniku <u>ni zagotovljena podpora družine</u> .	Nevključenost družine v proces pomoči Uporabnik nima podpore družine	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino Družina nudi premalo podpore
36.	Ni vključena, proces <u>vključevanja družine ne poteka</u> .	Nevključenost družine v proces pomoči	Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino
37.	se mi ne zdi, ker <u>ni vključenosti</u>	Nevključenost družine v proces pomoči	drugo

Pojasnila (Q3) tistih, ki menijo, da družina osrednjega lika Andreja ni primerno vključena v proces pomoči njemu (Q2 odgovor NE):

Pomanjkanje sodelovanja med stroko in družino:

Nevključenost družine v proces pomoči (11)

Ni sodelovanja med zavodom in družino (3)

Stroka ne podpira staršev (2)

Premalo dela z družino (1)

Krivda na obeh straneh (1)

Družina ni vključena v psihosocialno podporo ali svetovanje (1)

Družina le obveščana o stvareh, napakah (1)

Staršem ne pojasnijo delovanja otroka (1)

Družina nudi premalo podpore:

Uporabnik nima podpore družine (2)

Neljubeč odnos do sina (1)

Sin odrinjen (1)

Potiskali uporabnika stran od njega (1)

Ni pripravljenosti na strani družine (1)

Družina ne deluje (1)

Problem v družini (1)

Neskladje med staršema (1)

Nemoč družine:

Starši se ne znajo vključiti (4)
 Mama nemočna, zavrača sina (1)
 Mama ima svoje stiske (1)
 Nimajo moči za pomoč (1)

Dominantnost matere:

Mati misli, da ve, kaj je za Andreja najboljše (2)
 Mati gleda nase (1)
 Mati dominantna (1)

Pasiven oče:

Oče ni vključen (1)
 Oče ne pride do izraza (1)
 Oče pasiven (1)

Komunikacija ni ustrezna:

Starši se niso pogovorili s sinom o težavah, o podpori (1)
 Družina ne ve, kaj se dogaja z njim (1)
 Družine ne zanima (1)
 Mu ne prisluhnejo (1)
 Nimajo informacij o delovanju otroka (1)
 Vedo premalo o stanju otroka (1)

Drugo:

Neravnovesje moči odrasli-mladostnik (2)
 Formalno delovanje (2)
 Uporabnik potisnjen v institucijo (1)
 Družina vključena le na sodišču (1)
 Niso zagnani (1)
 Socialno delo z družino ni namen filma (1)
 Ne dosežejo pomoči Andreju (1)

3. Vprašanje (Q4): Kakšna se ti zdi v filmu komunikacija med Andrejem, njegovimi starši in zavodom?

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	<u>Slaba, veliko nerazumevanja Andreja z ostalih dveh strani. Tudi komunikacija med zavodom in starši je skoraj nicna.</u>	slaba nerazumevanje Šibka Šibka med zavodom in starši	Kvaliteta komunikacije Značilnosti komunikacije Intenzivnost komunikacije Smer komunikacije
2.	Zelo <u>slaba</u> . Med njimi ni nobene komunikacije. Doma <u>ga nihče ne vpraša</u> kako je v zavodu, <u>zavod ni imel stika z družino</u> .	Šibka Nezanimanje staršev šibka med zavodom in družino	Intenzivnost komunikacije Značilnosti komunikacije Smer komunikacije
3.	<u>Neustrezna, slaba.</u>	slaba	Kvaliteta komunikacije

4.	Našteti pomembni akterji <u>niso bili povezani v \"krožno komunikacijo\"</u> . Bolj se je šlo za <u>enosmerno komunikacijo</u> : zavod-->Andrej	Enosmerna komunikacija (zavod-Andrej)	Smer komunikacije
5.	Slaba, ker <u>Andrej iz vseh strani dobiva samo sodbe</u> : zakaj si to naredil, dej nehaj ze, obnasaj se	Slaba obsojanje	Kvaliteta komunikacije Značilnosti komunikacije
6.	Občasno bi se lahko reklo da <u>komunikacije sploh ni</u> . Govorijo ja ampak se <u>ne slisijo</u> .	Slaba Neposlušnost	Kvaliteta komunikacije Značilnosti komunikacije
7.	<u>Preveč napeta, brez sodelovanja</u>	Napetost Ni sodelovanja	Značilnosti komunikacije
8.	<u>Slaba.</u>	slaba	Kvaliteta komunikacije
9.	<u>Slaba, brez poslušanja drug drugega</u>	Slaba neposlušnost	Kvaliteta komunikacije Značilnosti komunikacije
10.	<u>praktično je ni</u> , kadar pa je omenjena <u>deluje v smislu grožnje</u> (ne boš smel domov za vikend, ali pa ne moreš bit doma vrni se v zavod)	Šibka grožnje	Intenzivnost komunikacije Značilnosti komunikacije
11.	<u>Ni bila prikazana</u> , razen kadar andreja ni bilo ob uri nazaj, ko so <u>klicali policijo</u> . Komunikacija je bila <u>torej porazna</u> .	Le ko so klicali policijo slaba	Značilnosti komunikacije Kvaliteta komunikacije
12.	<u>Prešibka.</u>	šibka	intenzivnost komunikacije
13.	<u>Slaba</u>	slaba	Kvaliteta komunikacije
14.	Zdi se mi, da je slo <u>vse le dvosmerno</u> , starsi-zavod ali pa <u>Andrej-zavod</u> . Zelo malo je bilo skupnega pogovora, odločitev.	Komunikacija starši-zavod Komunikacija Andrej-zavod Ni dogovorov	Smer komunikacije Značilnosti komunikacije
15.	<u>Komunikacija je toga, formalna.</u>	Togost formalistična	Značilnosti komunikacije
16.	<u>nezadostna, ne vključuje vseh treh strani, ni pravih dogovorov, konkretnih ciljev,..</u>	Ne vključuje vseh treh strani Ni dogovorov	Smer komunikacije Značilnosti komunikacije
17.	Zelo <u>formalistična, brez nekega kakovostnega odnosa</u> (delovnega odnosa) in <u>sodelovanja</u>	Formalistična Ni kakovostnega odnosa in sodelovanja	Značilnosti komunikacije
18.	<u>Zelo slaba.</u>	slaba	Kvaliteta komunikacije

19.	Zavod ima zelo <u>avtoritativno držo</u> , njegovo vlogo nisem videla bistveno v procesu pomoči, ampak bolj <u>obveščevalno in "trdo"</u> vzgojno. Tudi z Andrejem <u>niso imeli nekih rednih terminov</u> npr. pogovorov, čeprav nekaj pogovorov je bilo (a v njih se po mojem mnenju <u>zavod ni približal življenjskemu svetu Andreja</u>).	Avtoritativna drža zavoda Zavod obvešča in vzgaja Ni rednih srečanj zavod-Andrej Slaba Zavod se ni približal Andreju	Značilnosti komunikacije Smer komunikacije Kvaliteta komunikacije Značilnosti komunikacije
20.	<u>šibka</u>	šibka	Intenzivnost komunikacije
21.	<u>neprimerna in čudna</u>	Neprimerna, čudna	Značilnosti komunikacije
22.	<u>slaba, ni nekih dogovorov, razumevanja</u>	Slaba Ni razumevanja	Kvaliteta komunikacije Značilnosti komunikacije
23.	<u>je ni</u>	Je ni	Intenzivnost komunikacije
24.	komunikacije <u>skoraj ni</u>	šibka	Intenzivnost komunikacije
25.	<u>slaba</u>	slaba	Kvaliteta komunikacije
26.	komunikacija <u>ne deluje</u>	slaba	Kvaliteta komunikacije
27.	<u>ni močna</u>	šibka	Intenzivnost komunikacije
28.	<u>Površna, neosebna.</u>	Površna neosebna	Značilnosti komunikacije
29.	Sem že pojasnila v odgovoru 3. Komunikacija med Andrejem in zavodom je sama po sebi umevna v filmu, glede na to, da je Andrej v <u>zavodu</u> . Komunikacija med Andrejem in starši je tudi logična, želi si čim manj stika z njimi. <u>komunikacija med zavodom in starši pa bi bila lahko bolj intenzivna.</u> Mogoče bi lahko <u>prikazali več skupnih srečanj</u> zavoda, Andreja in staršev.	Komunikacija samoumevna glede na situacijo Komunikacija Andrej-starši logična, čim manj stika Šibka med zavodom in starši Lahko bi bilo več skupnih srečanj	Značilnosti komunikacije Smer komunikacije
30.	<u>Kaotična.</u>	kaotična	Značilnosti komunikacije
31.	Komunikacija poteka ampak se <u>ne znajo dogovoriti o stvareh</u>	Ni dogovorov	Značilnosti komunikacije
32.	slaba	slaba	Kvaliteta komunikacije
33.	zaradi matere je <u>komunikacija neustrezna</u> , tudi zaradi <u>očeta</u> (ki je <u>pasiven</u>)	Neustrezna (zaradi matere in pasivnega očeta)	Značilnosti komunikacije
34.	nihče se v resnici <u>ne potrudí</u> , da bi komunikacija <u>stekla</u>	šibka	Intenzivnost komunikacije
35.	komunikacije je malo in ne pogovarjajo se dosti	šibka	Intenzivnost komunikacije

36.	Slaba, zdi se <u>kot da je ni</u> . občutek je kot da <u>Andrejeva mama želi da zavod zamahne s čudežno paličico in tako odstrani vse težave</u> . Prav tako pa se <u>ne zna nihče od njih najbolje približati Andreju</u> , mu prisluhni. samo <u>oče</u> je tisti, ki se <u>malo trudi</u> pri tej komunikaciji z njim a je ta bolj <u>neuspešna</u> kot uspešna	Slaba Andrejeva mama nerealna pričakovanja Zavod se ni približal Andreju Oče se trudi, neuspešno	Kvaliteta komunikacije Značilnosti komunikacije
37.	<u>Ne vem</u> kaj naj si mislim o njihovi komunikaciji	<u>Ne vem, kaj si misliti</u>	<u>drugo</u>
38.	<u>Komunicirajo v redu, ampak se ne dogovarjajo zares</u>	<u>Ni dogovorov</u>	<u>Značilnosti komunikacije</u>
39.	Komunikacija sicer <u>obstaja</u> , ampak <u>ne temelji na dogovornem pristopu in ni učinkovita</u> pri podpori Andreju.	Ni dogovorov neučinkovita	Značilnosti komunikacije
40.	Komunikacija je, ampak <u>ni usmerjena v rešitev in ni podporna</u> .	Ni podporna Ni usmerjena v rešitev	Značilnosti komunikacije
41.	je <u>šibka</u> in govorijo <u>samo nujne stvari</u> za se dogovorit	Šibka Le nujne stvari	Intenzivnost komunikacije Značilnosti komunikacije

Kvaliteta komunikacije

Slaba (17)

Smer komunikacije

Šibka med zavodom in starši (2)

Enosmerna komunikacija (zavod-Andrej) (1)

Komunikacija starši-zavod (1)

Komunikacija Andrej-zavod (1)

Ne vključuje vseh treh strani (1)

Zavod obvešča in vzgaja (1)

Ni rednih srečanj zavod-Andrej (1)

Komunikacija samoumevna glede na situacijo (1)

Komunikacija Andrej-starši logična, čim manj stika (1)

Lahko bi bilo več skupnih srečanj (1)

Intenzivnost komunikacije

Šibka (10)

Je ni (1)

Značilnosti komunikacije

Ni dogovorov (5)

Zavod se ni približal Andreju (2)

Zavod se ni približal Andreju (2)

Neposlušnost (2)

Nerazumevanje (1)

Nezanimanje staršev (1)

Obsojanje (1)

Napetost (1)

Ni sodelovanja (1)

Grožnje (1)

Le ko so klicali policijo (1)

Togost (1)

Formalistična (1)

Ni kakovostnega odnosa in sodelovanja (1)

Avtoritativna drža zavoda (1)

Neprimerna, čudna (1)

Ni razumevanja (1)

Površna (1)

Neosebna (1)

Kaotična (1)

Neustrezna (zaradi matere in pasivnega očeta) (1)

Andrejeva mama nerealna pričakovanja (1)

Oče se trudi, neuspešno (1)

Neučinkovita (1)

Ni podporna (1)

Ni usmerjena v rešitev (1)

Le nujne stvari (1)

Drugo

Ne vem, kaj si misliti (1)

4. Vprašanje (Q5): Katerih pet pridevnikov najbolj opiše podobo v filmu prikazanega zavoda za vzgojo in izobraževanje mladostnikov?

	Izjava 1	kategorija	Izjava 2	kategorija	Izjava 3	kategorija	Izjava 4	kategorija	Izjava 5	kategorija
1.	Omejevanje	P	Nerazumevanje	O	Izključevanje	O	Nemoč	D	Neznanje	D
2.	Nedostopen	O	Brez moči	D	Zatiska oči pred realnostjo	D	Nečloveški	O	Brez primerne pomoči	P
3.	nerazumevajoč	O	nevaren	P	nezaščitniški	P	neučinkovit	P	neustrezen	P
4.	neprimeren	P	zanemarjajoč	P	nesistematičen	D	realen	X	žalosten	V
5.	Nekompatibilen	O	Nefunkcionalen	P	Obsojevalen	O	Zaprto	V	Neresen	V
6.	Strog	D	Boleč	V	Črn	V	Hladen	V	Kritičen	X
7.	Togost	D	Zaprto	V	Starinskost	V	Hierarhičnost	O	Nasilnost	O
8.	Zmeda	V	Nihče ni slišan	O	Samocentričen	X	Nebistven	P	Nevaren	P
9.	Zaprto	V	Avtoritaro	D	Nekontrolirano	P	Boječe	D	Slabo	X
10.	nemoč	D	neučinkovitost	P	spletkarstvo	O	hierarhičnost	O	nasilnost	O
11.	Grozen	V	Nesposoben	D	Zatirajoc	O	Dopušča nasilje	O	Še bolj grozen	V
12.	Šibek	P	Neurejen	V	Prestrašen	V	Nevzgojni	P	Utrujen	V
13.	brez avtoritete	D	pomanjkljivo	P	premalo ljudi	D	neizobraženo	D	ni usmerjeno v rehabilitacijo	P
14.	Še vedno nevaren za mlade	P	Brez nadzora	D	Brez avtoritete	D				
15.	togost	D	prestrašenost	V	ignoriranje problemov	D	pozunanjenost	X		

16.	nesodelovalen	O	nezainteresiran	D	premalo strokovno usposobljen	D	ne vključuje	O		
17.	Hladen	V	Formalističen	D	Brez stika (z realnostjo mladostnikov)	D	Nedosleden	D	Zaprto	V
18.	Umazan	V	Neprijazen	V	Strog	D	Zavajajoč	X	Slab	X
19.	Nasilno	O	Avtoritativni	D	Nadzorovalni	D	Ukazovalni	D	Nevarni	P
20.	nerazumen	D	brezbrižen	O	resen	V	univerzalen	X	neprijeten	V
21.	surov	V	resen	V	neprijazen	V	temačen	V	čuden	V
22.	resen	V	zaprt	V	nerazumen	D	neprilagojen	D		
23.	omejujoč	P	turoben	V	nezanimiv	X				
24.	nepripravljen	D	nesposoben	D	krut	O				
25.	slab	X	neprimeren	P	nezmožen	D	zaprt	V		
26.	nedelujoč	P	šibek	P	nepripravljen	D				
27.	nevaren	P	resen	V	zaprt	V	napet	V	zanimiv	X
28.	pokroviteljski	D	neoseben	O	površen	D				
29.	empatičnost	D+	predanost	D+	nestrokovnost	D	ne strogo	D		
30.	Zaprto	V	Vzgojni	P	Rutinski	D	Težaven	X	Neurejen	V
31.	nemočen	D	neprilagodljiv	D	strog	D	omejen	P		
32.	neustrezen	P	veliko strahu	V	Improvizacija - na slab način	D				

33.	pasivnost	D	brezbrižnost	O	togost	D				
34.	siv	V	hladen	V	nevaren	P				
35.	prisilen	P	vzgojni	P	veljajo pravila	P	delavni	P	umaknjen	X
36.	nejasnost	X	zmedenost	V	strah	V	razpuščenost	P	nemoč	D
37.	organiziran	P	strog	D						
38.	Nespodbuden	P	Zaščitniški	P	Urejen	V	Nadzorovan	D	Vzgojen	P
39.	vzgojen	P	površen	D	formalen	D	neoseben	O	nepodporen	P
40.	zaprt	V	formalen	D	neoseben	O	strog	D		
41.	tog	D	resen	V	neprijeten	V				

Izjave sem razdelila v pet kategorij. Spodaj so prikazane izjave po kategorijah.

	D Delo zaposlenih	O Odnosi v zavodu	V Opis vzdušja	P Vpliv na uporabnike	X Drugo
1.	Nemoč (5)	Nasilnost (4)	Zaprt (9)	Nevaren (6)	Slabo (3)
2.	Strog (5)	Neoseben (3)	Resen (5)	Vzgojen (4)	Kritičen
14.	Togost (4)	Brezbrižen (2)	Hladen (3)	Omejujoč (3)	Samocentričen
15.	Nesposoben (3)	Hierarhičnost (2)	Zmeda (2)	Šibek (2)	Realen
16.	Nadzorovalni (3)	Nerazumevanje (2)	Neprijazen (2)	Neučinkovit (2)	Pozunanjenost
17.	Formalen (3)	Obsojevalen (1)	Strah (2)	Neustrezen (2)	Zavajujoč
18.	Brez avtoritete (2)	Nečloveški (1)	Prestrašen (2)	Neprimeren (2)	Univerzalen
19.	Površen (2)	Nedostopen (1)	Neprijeten (2)	Nekontrolirano/razpuščeno (2)	Nezanimiv
20.	Nepriлагоjen (2)	Nihče ni slišan (1)	Grozen (2)	Nefunkcionalen (2)	Zanimiv

21.	Nepripravljen (2)	Spletkarstvo (1)	Neurejen (2)	Zanemarjujoč (1)	Težaven
22.	Nerazumen (2)	Zatirajoč (1)	Starinskost (1)	Nebistven (1)	Umaknjen
23.	Avtoritaren (2)	Nevključujoč (1)	Utrujen (1)	Nevzgojen (1)	Nejasnost
24.	Nesposoben (2)	Nesodelovalen (1)	Umazan (1)	Pomanjkljiv (1)	
25.	Ignoriranje problemov (1)	Nekompatibilen (1)	Boleč (1)	Ni usmerjeno v rehabilitacijo (1)	
26.	Nezainteresiran (1)	Krut (1)	Žalosten (1)	Omejevanje (1)	
27.	Premalo strokovno usposobljen (1)	Izključevanje (1)	Črn (1)	Nezaščitniški (1)	
28.	Brez nadzora (1)		Surov (1)	Brez primerne pomoči (1)	
29.	Brez stika (z realnostjo mladostnikov) (1)		Temačen (1)	Prisilen (1)	
30.	Nedosleden (1)		Čuden (1)	Veljajo pravila (1)	
31.	Neizobraženo (1)		Turoben (1)	Delavni (1)	
32.	Ukazovalni (1)		Napet (1)	Organiziran (1)	
33.	Premalo ljudi (1)		Neresen (1)	Nespodbuden (1)	
34.	Boječe (1)		Siv (1)	Zaščitniški (1)	
35.	Neznanje (1)		Urejen (1)	Nepodporen (1)	
36.	Zatiska oči pred realnostjo (1)				
37.	Pokroviteljski (1)				
38.	Nesistemičen (1)				
39.	Empatičnost (1)				

40.	Predanost (1)				
41.	Nestrokovnost (1)				
42.	Ne strogo (1)				
43.	Rutinski (1)				
44.	Improvizacija na slab način (1)				
45.	Pasivnost (1)				

5. Vprašanje (Q6): Se ti zdi zavod za vzgojo in izobraževanje mladostnikov učinkovit pri podpori mladostnikom?

n=41

	SKUPAJ (n=41)	3. Stopnja (n=23)	4. Stopnja (n=18)
DA	5	4	1
NE	30	14	16
DRUGO	6	5*	1**

*Drugo:

-Iz prve bi rekla "ne"; vendar dopuščam možnost (tudi sama sem doživela to v praksi), da pa so mladostniki, ki jim tak način pomaga in s katerim so zadovoljni

-Odkvisno

-Samo za tiste, ki upoštevajo vsa pravila.

-Lahko bi bil bolj učinkovit.

-Ja in ne.

**Drugo: Učinkovit je le do neke mere.

6. Vprašanje (Q7): Zakaj?

Odgovori tistih, ki so pri prejšnjem vprašanju izbrali odgovor DA:

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	Če že drugega nimamo ali pa ni dovolj razvito je to <u>nekako edina možnost</u>	To je edina možnost	Razlogi za učinkovitost zavoda
2.	<u>Odkvisno kateri zavod in kako deluje</u>	Odkvisno od zavoda in kako deluje	Razlogi za učinkovitost zavoda
3.	<u>Učinkovit je pri nekaterih področjih podpore, recimo jih zresni</u>	<u>Učinkovit pri nekaterih področjih podpore, uporabnike zresni</u>	Razlogi za učinkovitost zavoda
4.	Kljub vsemu se mi zdi učinkovit, kot sem že omenila, se mi zdi <u>premalo strog in premalo uporabljajo preverjene metode (delavnice, učenje, psihologija...), ampak se mi zdi vseeno dovolj učinkovit.</u>	Premalo strog Premalo uporabljajo preverjene metode (delavnice, učenje, psihologija) Dovolj učinkovit	Razlogi za učinkovitost zavoda
5.	<u>Nudi pomoč in podporo ter okvir, rutino.</u>	Nudi podporo in pomoč Nudi okvir, rutino	Razlogi za učinkovitost zavoda

Razlogi za učinkovitost zavoda

To je edina možnost

Odkvisno od zavoda in kako deluje

Učinkovit pri nekaterih področjih podpore, uporabnike zresni

Premalo strog

Premalo uporabljajo preverjene metode (delavnice, učenje, psihologija)

Dovolj učinkovit

Nudi podporo in pomoč

Nudi okvir, rutino

Odgovori tistih, ki so pri prejšnjem odgovoru izbrali odgovor NE in DRUGO:

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	<u>Ker bistva-podpore in pomoči ni bilo</u>	Ni podpore in pomoči	Napačni pristopi zaposlenih
2.	Mislim, da je <u>potrebno individualno delo s posameznikom in hkrati delo z družino</u> . Pomembno je <u>odkriti vzorce</u> , <u>zakaj se neka stvar dogaja</u> in ne nekoga <u>poslati v zavod in pričakovati</u> , da se bodo stvari uredile same od sebe. Poleg tega mora <u>posameznik tam postati najmočnejši</u> ali pa se <u>represija močnejših izvaja nad njim</u> .	Premalo individualnega dela Ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov Posameznik mora postati najmočnejši ali pa drugi izvajajo represijo nad njim	Napačni pristopi zaposlenih Drugo
3.	<u>Ne ščiti šibkejših, nima hrbtenice, ne postavlja potrebnih mej, ne jemljejo ga resno, ne sodeluje s posamezniki znotraj le-tega</u>	Ne ščiti šibkejših Zavod nima hrbtenice Ne postavlja mej Ne jemljejo ga resno Premalo sodelovanja z uporabniki	Napačni pristopi zaposlenih Nemoč zaposlenih Ni soustvarjanja rešitev
4.	Iz prve bi rekla \"ne!\"; vendar dopuščam <u>možnost</u> (tudi sama sem doživela to v praksi), da pa <u>so mladostniki, ki jim tak način pomaga in s katerim so zadovoljni</u>	Nekaterim mladostnikom lahko tak način pomaga	Komentar zavodov nasploh
5.	Se mi zdi, da <u>odvisno od zavoda in od njihovega sistema</u> , ce se pridružijo uporabniku, mu pomagajo pri <u>uresnicevanju svojih ciljev</u>	Odvisno od zavoda	Komentar zavodov nasploh
6.	Iz vseh <u>zgodb</u> , ki jih slisis, kako se <u>mladostniki ki so bili v zavodu po zavodu vrnejo na enako rutino</u> kot so jo imeli prej. Se huje, v zavodu se lahko <u>od drugih naučijo novih stvari</u> .	Mladostniki se po zavodu vrnejo v isto rutino V zavodu se naučijo slabih ravnanj drugih	Komentar zavodov nasploh
7.	Saj pustijo, da <u>neugodne situacije spolzijo med prsti</u> , zlasti <u>zaposleni, ki se ne potrudijo dovolj</u> .	Neodzivanje na situacije Zaposleni niso angažirani	Problemi ostajajo nerešeni
8.	<u>Ker z njimi nihče ne vzpostavi odnosa, delujejo na sistemu kazni in groženj, ki opazno ne deluje, ko pa gredo fantje 'predaleč' ali postanejo nasilni se jih tudi zaposleni ustrašijo in nasilje spregledajo ali prikritijo. Ni bilo opaziti, da bi kateri od zaposlenih želel mladostnikom pomagati, niti ni bilo opaziti, da je kdo od mladostnikov zaposlenim zaupal in si sploh želel njihove pomoči</u>	Ne vzpostavijo odnosa z mladostniki Delujejo na sistemu kazni in groženj Zaposleni se jih bojijo Neodzivanje na situacije Zaposleni ne želijo pomagati Mladostniki zaposlenim ne zaupajo	Napačni pristopi zaposlenih Nemoč in strah zaposlenih Problemi ostajajo nerešeni Drugo

		Uporabniki si ne želijo njihove pomoči	
9.	V takšni obliki kot je danes, ne. Morda pomaga nekaterim, a večini ne.	V takšni obliki zavod ni učinkovit	Komentar zavodov nasploh
10.	Sicer je to ful <u>kompleksno vprašanje</u> , ki se težko odgovori kar tako. Težava je v tem, da so not <u>nastanjeni tudi otroci</u> , ki nimajo kam ali pa so <u>nastanjeni zaradi hudih razmer doma</u> . Pa vseeno mislim da <u>to ni resitev</u> . Sama sem namrec delala v vzgojnem zavodu in lahko trdim, da je <u>marsikateri od zavodov le postojanka za zuranje in izmenjavo droge in pa pocitek pred domom, pred domacimi</u> . Premalo se dela s <u>celotno družino</u> . Mladostnika se vzame iz toksičnega okolja nato pa se ga vrača domov. Trdijo da se z družino dela, <u>sodeluje pa mislim da ne učinkovito</u> . Spet odvisno od <u>vzgojitelja</u> ipd. Predvsem pa <u>mi ni vsek medikalizacija</u> , ki je <u>vedno bolj sprejemljiva</u> in pa dejstvo da jih sploh <u>ni strah tem otrokom dajat zdravila kljub vsej drogi, ki jo ze tako vnesejo vase?</u> Zanimivo.	Nastanjeni različni uporabniki Nastanitev v zavodu ni rešitev Zavodi kot prostor zabave in droge Potrebno delo z družino Vračanje v toksično okolje Problem medikalizacije	Komentar zavodov nasploh
11.	<u>nič ni bilo narejeno v to smer</u>	Ni dovolj učinkovit	Drugo
12.	Za tiste ki upoštevajo <u>pravila</u> , se mi zdi, da imajo <u>dober program</u> (razne socialne vscine, telovadba itd.), ostali pa so <u>sli le mimo tega</u> in zdi se mi da <u>zaposleni niso naredili dovolj</u>	Dober program ob upoštevanju pravil Uporabniki se ne vključujejo Zaposleni niso angažirani	Ni angažiranosti uporabnikov Napačni pristopi zaposlenih
13.	Ker <u>ne poskušajo niti odkriti</u> , kaj so dejanski problemi pri vsakem od mladostnikov	Ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov	Napačni pristopi zaposlenih
14.	ker <u>podpore sploh ni</u> , ne zanima jih, kaj se dogaja v njihovih življenjih in <u>kje+kako naj jih podprejo...</u> kaj se <u>dogaja doma, v prostem casu, ali ima kdo prijatelje, punco, fanta...</u>	Ni podpore mladostnikom Ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov	Napačni pristopi zaposlenih
15.	Saj v filmu <u>ni prikazane nikakršne podpore Andreju s strani zavoda</u>	Ni podpore mladostnikom	Napačni pristopi zaposlenih
16.	Ker so <u>mladi od prihoda v zavod padli samo "globje"</u> in so se <u>znašli v vedno več negativnih in nevarnih situacijah</u> .	Mladi od prihoda padli globlje Vedno več negativnih in nevarnih situacij	Problemi se potencirajo
17.	Zdi se mi, da je veliko <u>premalo dela Z uporabniki (sodelovanja)</u> , <u>soustvarjanja in to nadomesti ukazovanje in kasneje kršitev nekih pravil</u> .	Premalo sodelovanja z uporabniki Ni soustvarjanja Ukazovanje Kršitev pravil	Ni soustvarjanja rešitev Problemi se potencirajo
18.	Ker <u>mladostnikov ne obravnava kot soodgovorne v procesu pomoči</u>	Mladostnikov ne obravnava kot soodgovorne v procesu pomoči	Ni soustvarjanja rešitev

19.	<u>jih ne podpira</u>	Ni podpore mladostnikom	Napačni pristopi zaposlenih
20.	ker jih <u>želi le prevzgojiti in jih ne skuša razumeti</u>	Zavod samo (pre)vzgaja Jih ne skuša razumeti	Poudarjena (pre)vzgojna funkcija in pravila Napačni pristopi zaposlenih
21.	ker se <u>mladostnikov bojijo, jim ne znajo dejansko pomagati</u>	Mladostnikov se bojijo Ne vedo, kako bi jim pomagali	Nemoč in strah zaposlenih
22.	<u>mladostnikov se bojijo, ne znajo komunicirati</u>	Mladostnikov se bojijo Ne znajo komunicirati	Nemoč in strah zaposlenih Napačni pristopi zaposlenih
23.	<u>ne vejo kako bi jim pomagali</u>	Ne vedo, kako bi jim pomagali	Nemoč in strah zaposlenih
24.	<u>mladostnikov ne znajo zares podpreti in jih samo nadzirajo</u>	Ni podpore mladostnikom Zavod le izvaja nadzor	Napačni pristopi zaposlenih Poudarjena (pre)vzgojna funkcija in pravila
25.	<u>Premalo individualnega dela, zlasti pogovorov in primernih pristopov za delo z mladimi.</u>	Premalo individualnega dela Premalo pogovorov Ni primernih pristopov za delo z mladimi	Napačni pristopi zaposlenih
26.	Jih ubistvu <u>ne podpira</u> ampak so <u>samo tam in morajo upoštevati pravila</u>	Ni podpore mladostnikom Morajo samo upoštevati pravila	Napačni pristopi zaposlenih Poudarjena (pre)vzgojna funkcija in pravila
27.	<u>ni zelo učinkovit, uslužbenci le "opravljajo svoje delo"</u>	Ni dovolj učinkovit Zaposleni le opravljajo svoje delo	Drugo Napačni pristopi zaposlenih
28.	<u>lahko bi bil bolj učinkovit</u>	Ni dovolj učinkovit	drugo
29.	<u>Ni učinkovit.</u>	Ni dovolj učinkovit	drugo
30.	<u>želi jim pomagat pa ne vejo točno kako</u>	Ne vedo, kako bi jim pomagali	Nemoč in strah zaposlenih

31.	če tako na splošno pogledam se mi zdi, da <u>bi lahko zavod predstavljal prostor, kjer se lahko mladostniku nudi ustrezna podpora in pomoč ki jo potrebuje, lahko predstavlja prostor kjer se mladostnik umiri, razčisti določene stvari, se nauči določenih stvari ampak je potem koliko bo od tega odnesel, koliko bo pridobil, kako bo to vplivalo na njegovo nadaljnje življenje odvisno predvsem od pristopa ljudi, ki mu nudijo pomoč, od metod ki jih uporabljajo</u> , vsak ki pride v stik z mladostnikom <u>si more pridobiti zaupanje</u> , mora dati <u>nek zgled</u> , mora predstavljati nekoga, ki ga je <u>mladostnik pripravljen poslušati, se mu odpreti, z njim sodelovati</u> in le na ta način so potem možne spremembe.	Zavod bi lahko predstavljal prostor pomoči in podpore Lahko predstavlja prostor za novo učenje Pomembne so metode Zaposleni morajo pridobiti zaupanje Morajo dati zgled	Komentar zavodov nasploh
32.	Je zelo <u>usmerjen v pravila in vzgojo, ne v pomoč</u>	Zavod usmerjen v vzgojo in pravila Ni podpore in pomoči	Poudarjena (pre)vzgojna funkcija in pravila Napačni pristopi zaposlenih
33.	<u>Ne popolnoma, je učinkovit pri enih stvareh, pri drugih ni</u>	Učinkovit samo pri nekaterih stvareh	Drugo
34.	<u>Zavod ni učinkovit, ker izvaja le nekatere svoje naloge, na mladostnike niso dovolj natančno pozorni.</u>	Izvaja le nekatere naloge Niso pozorni na mladostnike	Napačni pristopi zaposlenih
35.	Ne zdi se mi učinkovit, ker <u>hoče samo vzgajati, ne zanima jih podpora mladostnikom.</u>	Zavod samo (pre)vzgaja Ni podpore mladostnikom	Poudarjena (pre)vzgojna funkcija in pravila Napačni pristopi zaposlenih
36.	ni učinkovit, <u>jih ne podpira</u>	Ni dovolj učinkovit Ni podpore mladostnikom	Napačni pristopi zaposlenih

Napačni pristopi zaposlenih

Ni podpore mladostnikom (7)

Ne raziskujejo življenjskega sveta uporabnikov (3)

Zaposleni niso angažirani (2)

Ni podpore in pomoči (2)

Premalo individualnega dela (2)

Ne ščiti šibkejših (1)

Ne postavlja mej (1)

Ne jemljejo ga resno (1)

Ne vzpostavijo odnosa z mladostniki (1)

Delujejo na sistemu kazni in groženj (1)

Ne znajo komunicirati (1)

Premalo pogovorov (1)

Ni primernih pristopov za delo z mladimi (1)

Zaposleni le opravljajo svoje delo (1)

Izvaja le nekatere naloge (1)

Niso pozorni na mladostnike (1)

Jih ne skuša razumeti (1)

Komentar zavodov nasploh

Nekaterim mladostnikom lahko tak način pomaga (1)
Odvisno od zavoda in kako deluje (1)
Mladostniki se po zavodu vrnejo v isto rutino (1)
V zavodu se naučijo slabih ravnanj drugih (1)
V takšni obliki zavod ni učinkovit (1)
Nastanjeni različni uporabniki (1)
Nastanitev v zavodu ni rešitev (1)
Zavodi kot prostor zabave in droge (1)
Potrebno delo z družino (1)
Vračanje v toksično okolje (1)
Problem medikalizacije (1)
Zavod bi lahko predstavljal prostor pomoči in podpore (1)
Lahko predstavlja prostor za novo učenje (1)
Pomembne so metode (1)
Zaposleni morajo pridobiti zaupanje (1)
Morajo dati zgled (1)

Problemi ostajajo nerešeni

Zaposleni niso angažirani (2)
Neodzivanje na situacije (2)
Zaposleni ne želijo pomagati (1)

Problemi se potencirajo

Mladi od prihoda padli globlje (1)
Vedno več negativnih in nevarnih situacij (1)
Kršitev pravil (1)

Ni soustvarjanja rešitev

Premalo sodelovanja z uporabniki (2)
Ni soustvarjanja (1)
Ukazovanje (1)
Mladostnikov ne obravnava kot soodgovorne v procesu pomoči (1)

Nemoč in strah zaposlenih

Mladostnikov se bojijo (3)
Zavod nima hrbtenice (1)
Ne vedo, kako bi jim pomagali (1)

Ni angažiranosti uporabnikov

Dober program ob upoštevanju pravil (1)
Uporabniki se ne vključujejo (1)

Poudarjena (pre)vzgojna funkcija in pravila

Zavod samo (pre)vzgaja (2)
Zavod le izvaja nadzor (1)
Morajo samo upoštevati pravila (1)
Zavod usmerjen v vzgojo in pravila (1)

Drugo

Lahko bi bil bolj učinkovit (5)
Posameznik mora postati najmočnejši ali pa drugi izvajajo represijo nad njim (1)
Učinkovit samo pri nekaterih stvareh (1)
Mladostniki zaposlenim ne zaupajo (1)
Uporabniki si ne želijo njihove pomoči (1)

7. Vprašanje (Q8): Kako bi opisal/-a delo zaposlenih v zavodu za vzgojo in izobraževanje mladostnikov v filmu (komunikacija, odnosi, angažiranost, ...)?

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	Če pogledam vse skupaj bi rekla <u>medlo</u> , <u>nekaj poskušanj</u> ampak bolj <u>na pol</u> . Tam so bolj <u>sami sebi namen</u> .	Medlo Sami sebi namen	Drugo Izpolnjevanje poklicne vloge
2.	Videlo se je, da so nekateri <u>vzgojitelji zeleti mladostnikom pomagati</u> in poskrbeti, da bi resnica in pravica prisla na dan. Pri večini se je videla, da želijo <u>izražati in izvajati svojo moč</u> , a jim ne uspe in se vdajo mladostnikom. Večina deluje kot da se jim <u>zdi dogajanje normalno</u> , ker je pri njih pač taksna skupina ljudi. <u>Komunikacija je slaba, angaziranosti pa se vecina izogiba</u> . Vzgojitelj, ki <u>želi nekaj spremeniti nima nikogar s komer bi lahko delal socialno delo</u> .	Želja po pomoči Izražanje moči Vdaja mladostnikom normaliziranje Slaba komunikacija Slaba angažiranost Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi	Angažiranost Odnosi Komunikacija Angažiranost Izpolnjevanje poklicne vloge
3.	<u>Komunikacija in odnosi zaposlenih z uporabniki je slaba, enosmerna, posamezniki ne upoštevajo smernic, se ne držijo dogovorov, ne jemljejo resno zaposlenih</u> . Odnosi so <u>slabi</u> , posamezniki <u>ustrahujejo zaposlene</u> , se obnasajo neprimerno. <u>Angaziranost je slaba, ni nadzora, organizacije</u> , resnosti.	Slaba komunikacija Enosmerna komunikacija Slabi odnosi Brez avtoritete Strah zaposlenih Slaba angažiranost Slab nadzor in organizacija	Komunikacija Odnosi Drugo Angažiranost Izpolnjevanje poklicne vloge
4.	<u>Odnosi</u> , kot tudi <u>komunikacija</u> , so bili <u>hierarhični</u> . Se pa tudi spomnim lika-vzgojitelja, katerega je bilo <u>mladostnikov strah</u> . V obeh primerih torej <u>nefunkcionalni, neprofesionalni</u> in neprimerni. Mladostniki so bili pravzaprav prepuščeni samemu sebi.	Hierarhični odnosi Hierarhična komunikacija Strah zaposlenih Slabo delovanje Nestrokovnost	Odnosi Komunikacija Drugo Izpolnjevanje poklicne vloge
5.	<u>Nefunkcionalno</u> . Odrasli, strokovni delavci se pocutijo <u>nekompatibilni</u> pri delu z mladostniki	Slabo delovanje Nekompatibilnost	Izpolnjevanje poklicne vloge drugo
6.	Zaposleni <u>niso imeli dovolj avtoritete</u> nad uporabniki. Videti je bilo, da uporabniki zaposlenih <u>ne jemljejo resno</u> in jih tam vidijo samo kot neke odrasle, ki so tam samo da jih <u>nadzirajo</u> ne pa pomagajo.	Brez avtoritete Nadzorna vloga	Odnosi Izpolnjevanje poklicne vloge
7.	Kot <u>nekakšni paznik</u> , veliko je <u>agresije</u> , nekako so <u>obupali</u> nad pozitivnimi spremembami	Nadzorna vloga Nasilje Vdaja mladostnikom	Izpolnjevanje poklicne vloge Odnosi

			Angažiranost
8.	<u>Komunikacija je enosmerna, odnosi</u> pod vplivom primorane prisotnosti.	Enosmerna komunikacija Delo jim je odveč	Komunikacija Izpolnjevanje poklicne vloge
9.	<u>Slabo povezano osebje, brez avtoritete, strah</u>	Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi Brez avtoritete Strah zaposlenih	Izpolnjevanje poklicne vloge Odnosi Drugo
10.	<u>nemoč, manipulacija, grožnje, neučinkovitost</u>	Nemoč Manipulacija Grožnje neučinkovitost	Drugo Odnosi Komunikacija Izpolnjevanje poklicne vloge
11.	<u>Slabo, niso se vpletali, ignorantsko, brez odnosa z mladostniki, nesposobno</u>	Neangažiranost Ignoriranje Slabi odnosi z uporabniki Nestrokovnost	Angažiranost Komunikacija Odnosi Izpolnjevanje poklicne vloge
12.	<u>Apatičnost, utrujenost, strah.</u> Vecina njih <u>ni sploh primerno kvalificirana</u> . Najbolj noro je, da vecina njih isce izkusnje, ki jih tako ne mores prodobit hkrati pa not delajo vsi mozni profili ljudi.	Pasivnost Strah zaposlenih Niso usposobljeni	Angažiranost Drugo Izpolnjevanje poklicne vloge
13.	<u>zelo slabo</u>	slabo	drugo
14.	Zeleti so <u>vzpostaviti avtoriteto le z visjim položajem</u> ki jim ga da sluzba, vcasih so se sicer skusali pogovoriti, a ne dovolj. Veliko je bilo nekih <u>grozenj</u> , niso pa zares <u>nic naredili</u> . Tudi <u>papirologije niso imeli ravno pod nadzorom</u> .	Izražanje moči Grožnje Neučinkoviti Administrativno neučinkoviti	Odnosi Komunikacija Izpolnjevanje poklicne vloge
15.	Vsekakor je delo zahtevno. Ljudje, ki ga opravljajo, niso iz prvega testa - <u>želiyo le \"preživeti\"</u> . <u>Ni velike angažiranosti</u> .	Vdaja mladostnikom Slaba angažiranost	Angažiranost
16.	<u>slaba komunikacija .. enosmerna .. skusajo vzpostaviti neko \"fake\" avtoriteto, ki ne ucinkuje</u>	Slaba komunikacija Enosmerna komunikacija Brez avtoritete	Komunikacija odnosi

17.	<u>Komunikacija je bila zgolj enosmerna</u> s strani delavcev v obliki navodil in napotkov, iz tega sledi da so bili tudi <u>odnosi zelo neenakovredni- po moči</u> , <u>angažiranosti</u> za resne spremembe in kakovosten stik ni bilo videti	Enosmerna komunikacija Neenakovredni odnosi Slaba angažiranost	Komunikacija Odnosi Angažiranost
18.	Menim, da so <u>prehitro obupali</u> . Kljub temu, da so <u>na začetku nekateri želeli pomagati</u> , so kaj hitro <u>izgubili motivacijo</u> . Nekateri so se obnašali <u>zelo avtoritativno</u> in <u>kot da so nekaj več</u> .	Vdaja mladostnikom Izguba začetne angažiranosti Izražanje moči	Angažiranost Odnosi
19.	<u>Nadzorovalno</u> , zaposleni v zavodu delujejo na osnovi <u>avtoritete</u> , ki naj bi se jo spoštovalo in upoštevalo. Pri odnosnem delu z mladostniki v zavodu <u>niso angažirani</u> .	Nadzorna vloga Izražanje moči Slaba angažiranost Ni osebnega pristopa	Izpolnjevanje poklicne vloge Odnosi angažiranost
20.	Delujejo <u>nepovezano</u> , <u>niso dober tim</u> , odnosi so <u>površinski</u>	Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi Površinski odnosi	Izpolnjevanje poklicne vloge Odnosi
21.	delo <u>brez motivacije</u> , vseeno se <u>trudijo pomagati</u>	Slaba angažiranost Želja po pomoči	Angažiranost Izpolnjevanje poklicne vloge
22.	<u>niso zagnani</u> in <u>komunikacija ni dobra</u>	Slaba angažiranost Slaba komunikacija	Angažiranost Komunikacija
23.	<u>komunikacija je slaba</u> , <u>niso posebej zagnani za delo</u> , odnosi so <u>nepovezani</u>	Slaba angažiranost Slaba komunikacija Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi	Angažiranost Komunikacija Izpolnjevanje poklicne vloge
24.	<u>niso zmožni pomoči</u> , <u>se bojijo mladostnikov</u> , jih ne znajo <u>usmeriti</u> , <u>niso povezani</u>	Nemoč Strah zaposlenih Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi	Drugo Izpolnjevanje poklicne vloge
25.	<u>ne znajo komunicirati</u> , odnosi so <u>površinski</u> , <u>ne znajo se povezati</u>	Slaba komunikacija Površinski odnosi Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi	Komunikacija Odnosi Izpolnjevanje poklicne vloge

26.	<u>odnosi so površinski, zaposleni ne znajo strokovno delati, se bojijo uporabnikov</u>	Površinski odnosi Nestrokovnost Strah zaposlenih	Odnosi Izpolnjevanje poklicne vloge drugo
27.	<u>ne vejo kako sodelovati za dobro uporabnikov, komunikacija je slaba, niso posebej motivirani za to delo</u>	Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi Slaba komunikacija Slaba angažiranost	Izpolnjevanje poklicne vloge Komunikacija Angažiranost
28.	<u>Premalo truda za delo z mladimi, komunikacija je zelo neosebna in površna, prav tako zaposleni ne kažejo pretiranega interesa za podporo mladim.</u>	Slaba angažiranost Neosebna in površna komunikacija Ni podpore uporabnikom	Angažiranost Komunikacija Izpolnjevanje poklicne vloge
29.	<u>veliko komunicirajo, empatični odnosi, premalo angažirani v smislu učenja</u>	Veliko komunikacije Empatični odnosi Slaba angažiranost za učenje	Komunikacija Odnosi Angažiranost
30.	Vzgojitelj je bil preveč mil, manjkala mu je <u>avtoriteta</u> .	Brez avtoritete	odnosi
31.	<u>Zaposleni niso zelo zagreti za delo, malo jim je odveč in med sabo ne komunicirajo dobro</u>	Slaba angažiranost Delo jim je odveč Slaba komunikacija med zaposlenimi	Angažiranost Izpolnjevanje poklicne vloge komunikacija
32.	<u>Zaposleni niso preveč angažirani</u>	Slaba angažiranost	angažiranost
33.	čeprev se v zavodu <u>nekako trudijo, komunikacija ne steče pravilno. Odnosi so hladni</u>	Želja po pomoči Slaba komunikacija Hladni odnosi	Izpolnjevanje poklicne vloge Komunikacija odnosi
34.	<u>Odnosi niso dobri. Delavci niso osebno angažirani</u>	Slabi odnosi Slaba angažiranost	Odnosi Angažiranost
35.	<u>odnosi niso zelo povezani in delo jih zanima ampak delajo rutino</u>	Nepovezani odnosi Zanimanje za delo Rutinsko delo	Odnosi Izpolnjevanje poklicne vloge
36.	žal se ne spomnim tako zelo dobro filma, ampak kar mi ostaja je predvsem to, da se zdijo na trenutke <u>obupani</u> , da tudi ob pogovoru bolj kot ne <u>nekaj idealizirajo</u> , ne delajo konkretnih akcij,. da sicer so <u>pripravljeni prisluhniti</u> in so jim na voljo ampak potem na koncu ne slišijo bistva z. se <u>nekako ne znajo na</u>	Vdaja mladostnikom Idealiziranje Nerealno delovanje	Angažiranost Drugo

	to odzvati. ne najdejo neke srednje meje pri tem, da bi se približali mladostnikom, ali so že <u>malo preveč sproščeni</u> in se na nek način hočejo vključiti med njih kot njihovi kolegi in pozabljajo še vseeno na neko strokovno mejo vmes, ali pa so preveč <u>avtoritarni in ne pustijo prostora</u> da bi se jim mladostnik lahko zaupal	Pripravljeni pomagati Prevelika sproščenost Nestrokovnost Izražanje moči	Izpolnjevanje poklicne vloge Odnosi
37.	Zaposleni so <u>strogi</u> , delo jim je <u>samo delo</u> , odnosi so <u>formalni</u> .	Strogost Rutinskost Formalni odnosi	Izpolnjevanje poklicne vloge odnosi
38.	Zaposleni <u>komunicirajo malo</u> , <u>odnosi so formalni</u> , <u>angazirani so za svoje delo in nič več</u>	Malo komunikacije Formalni odnosi Slaba angažiranost	Komunikacija Odnosi angažiranost
39.	Zaposleni so pri delu <u>formalni in površni</u> , zaradi česar njihov odnos do uporabnikov <u>ni učinkovit</u> . <u>Angažiranosti ni veliko</u> .	Formalno delo Površnost neučinkovitost Slaba angažiranost	Izpolnjevanje poklicne vloge angažiranost
40.	Delo <u>ni posebej zagnano</u> , <u>komunicirajo le o nujnih stvareh</u> , <u>odnosi so le formalnost na delu</u> .	Slaba angažiranost Komunikacija je o nujnih stvareh Formalni odnosi med zaposlenimi	Angažiranost Komunikacija odnosi
41.	delajo <u>resno in brez prilagajanja uporabniku</u> , <u>komunikacija ni kvalitetna</u>	Formalno delo Slaba komunikacija	Izpolnjevanje poklicne vloge komunikacija

Komunikacija

Slaba komunikacija (11)

Enosmerna komunikacija (4)

Grožnje (2)

Hierarhična komunikacija (1)

Ignoriranje (1)

Neosebna in površna komunikacija (1)

Veliko komunikacije (1)

Malo komunikacije (1)

Komunikacija je o nujnih stvareh (1)

Odnosi

Izražanje moči (5)

Brez avtoritete (5)

Površinski odnosi (4)

Slabi odnosi (2)

Hierarhični odnosi (1)

Nasilje (1)

Manipulacija (1)

Slabi odnosi z uporabniki (1)

Neenakovredni odnosi (1)
 Empatični odnosi (1)
 Hladni odnosi (1)
 Nepovezani odnosi (1)
 Prevelika sproščenost
 Formalni odnosi (1)
 Formalni odnosi med zaposlenimi (1)

Angažiranost

Slaba angažiranost (17)
 Vdaja mladostnikom (5)
 Želja po pomoči (1)
 Pasivnost (1)
 Izguba začetne angažiranosti (1)
 Ni osebnega pristopa (1)
 Slaba angažiranost za učenje (1)

Izpolnjevanje poklicne vloge

Pomanjkanje sodelovanja med zaposlenimi (9)
 Nestrokovnost (4)
 Nadzorna vloga (3)
 Neučinkovitost (3)
 Formalno delo (2)
 Slabo delovanje (2)
 Delo jim je odveč (2)
 Želja po pomoči (2)
 Rutinsko delo (2)
 Sami sebi namen (1)
 Slab nadzor in organizacija (1)
 Niso usposobljeni (1)
 Administrativna neučinkovitost (1)
 Ni podpore uporabnikom (1)
 Zanimanje za delo (1)
 Pripravljeni pomagati (1)
 Strogost (1)
 Formalni odnosi (1)
 Površnost (1)

Drugo

strah zaposlenih (7)
 nemoč (3)
 medlo (1)
 normaliziranje (1)
 nekompatibilnost (1)
 slabo (1)
 idealiziranje (1)
 nerealno delovanje (1)

8. Katere značilnosti dela strokovnih delavcev v prikazanem zavodu bi izpostavil/-a?

a) pozitivne (Q9)

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	Poskusi <u> vkljucevanja, pogovorov, reševanja sporov</u>	Vključevanje Pripravljenost za pogovor Reševanje sporov	Značilnosti delovnega odnosa

2.	Vzgojitelj <u>pripravljen pomagati</u> , poskus dela po <u>metodah socialnega dela</u> , zavedanje, kaj kakšno je <u>resnično stanje v zavodu</u> .	Pripravljenost pomagati Metode socialnega dela Realen pogled	Značilnosti delovnega odnosa
3.	<u>razumevanje</u>	Razumevanje	Značilnosti osebnega stika
4.	Vsaj poskusili so <u>kontrolirati situacijo</u> in se približati uporabnikom	Poskus vzdrževanja nadzora Približevanje uporabnikom	Značilnosti delovnega odnosa
5.	/	Ne vem	drugo
6.	Vidi se <u>ustrajnost</u> zaposlenih in neka <u>zelja po pomoči</u> .	Vztrajnost Pripravljenost pomagati	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa
7.	<u>Ne izgubijo upanja</u>	Vztrajnost	Značilnosti osebnega stika
8.	Lepo so fanta na <u>začetku sprejeli</u> v zavod.	Začetna angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa
9.	<u>Pogum</u>	pogum	Značilnosti osebnega stika
10.	iskreno sem se potrudila najti kakšno pa se je res nisem morala <u>spomniti</u> :(	Ne vem	drugo
11.	Nevem, <u>sproščenost</u> ? Ampak. V <u>napačnem pomenu</u>	Sproščenost (negativna)	drugo
12.	<u>Socutnost</u>	Sočutje	Značilnosti osebnega stika
13.	<u>pogovarjajo se z učenci</u>	Pripravljenost za pogovor	Značilnosti delovnega odnosa
14.	<u>Zelja po pogovoru, pogosto prijazen odnos</u>	pripravljenost za pogovor Prijaznost	Značilnosti delovnega odnosa Značilnosti osebnega stika
15.	<u>Začetna zainteresiranost</u> delavcev, ki pa hitro popusti	Začetna angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa
16.	<u>dober namen</u>	Dobronamernost	Značilnosti osebnega stika
17.	<u>Ne pomnim..</u>	Ne vem	drugo
18.	Trud za <u>vzpostavitev komunikacije</u> z mladimi.	Poskus komunikacije	Značilnosti delovnega odnosa
19.	<u>skrb</u> kje se mladostniki nahajajo, <u>skrb</u> za njihovo fizično stanje, <u>preprečevanje nasilja</u>	Skrb Preprečevanje nasilja	Značilnosti osebnega stika
20.	<u>odgovornost, skrb za varnost</u>	Odgovornost skrb	Značilnosti osebnega stika
21.	<u>trud, strogost</u>	Trud Strogost	Značilnosti delovnega odnosa

22.	<u>pravičnost</u>	pravičnost	Značilnosti osebnega stika
23.	<u>resni</u>	resnost	Značilnosti osebnega stika
24.	<u>strogi</u>	Strogost	Značilnosti delovnega odnosa
25.	<u>mladostni</u>	mladostnost	Značilnosti osebnega stika
26.	<u>prijateljsko</u>	prijateljski	Značilnosti osebnega stika
27.	<u>ne vem</u>	Ne vem	drugo
28.	<u>pripravljenost za pogovor</u>	Pripravljenost za pogovor	Značilnosti delovnega odnosa
29.	<u>empatičnost</u>	sočutje	Značilnosti osebnega stika
30.	<u>Prizadevni, angažirani, empatični.</u>	Angažiranost sočutje	Značilnosti delovnega odnosa Značilnosti osebnega stika
31.	<u>dosledni glede pravil</u>	Doslednost glede pravil	Značilnosti delovnega odnosa
32.	<u>prijaznost (vsaj občasno)</u>	Prijaznost	Značilnosti osebnega stika
33.	<u>ravnanje po pravilih</u>	Doslednost glede pravil	Značilnosti delovnega odnosa
34.	<u>motiviranost le do neke mere</u>	Angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa
35.	<u>jih zanima, hočejo pomagat</u>	Angažiranost Dobronamernost	Značilnosti delovnega odnosa Značilnosti osebnega stika
36.	da so na voljo <u>za pogovor</u> , so pripravljeni <u>prisluhniti</u> , se trudijo <u>narediti spremembe</u>	Pripravljenost za pogovor Angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa
37.	<u>vzgojni</u>	Vzgojni pristop	Značilnosti delovnega odnosa
38.	<u>Vzgojni, zaščitniški</u>	Vzgojni pristop Zaščitniški pristop	Značilnosti delovnega odnosa Značilnosti osebnega stika
39.	<u>ne vem</u>	Ne vem	drugo
40.	<u>resno, dosledno</u>	Resnost doslednost	Značilnosti osebnega stika

41.	<u>ne vem</u>	Ne vem	drugo

Značilnosti delovnega odnosa

Pripravljenost za pogovor (5)

Angažiranost (4)

Strogost (2)

Doslednost glede pravil (2)

Vzgojni pristop (2)

Začetna angažiranost (2)

Pripravljenost pomagati (2)

Vključevanje (1)

Reševanje sporov (1)

Metode socialnega dela (1)

Realen pogled (1)

Poskus vzdrževanja nadzora (1)

Približevanje uporabnikom (1)

Poskus komunikacije (1)

Preprečevanje nasilja (1)

Trud (1)

Značilnosti osebnega stika

Sočutje (3)

Vztrajnost (2)

Prijaznost (2)

Dobronamernost (2)

Skrb (2)

Resnost (2)

Razumevanje (1)

Pogum (1)

Odgovornost (1)

Pravičnost (1)

Mladostnost (1)

Prijateljski (1)

Zaščitniški pristop (1)

Doslednost (1)

Drugo

Ne vem (6)

Sproščenost (negativna) (1)

b) negativne (Q10)

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	<u>Nemoc</u> v celotni situaciji, <u>napacne reakcije</u> na dogodke.	Nemoč Napačne reakcije	Značilnosti osebnega stika
2.	Poskus nadvlade, <u>izražanje moči</u> , dajanja občutka večvrednosti, dajanje občutka, da <u>oni najboljše vedo</u> , kaj je za mladostnika najboljše.	Izražanje moči Pokroviteljsko ravnanje	Značilnosti delovnega odnosa
3.	<u>ne ukrepajo</u>	pasivnost	Značilnosti osebnega stika
4.	<u>Nepoznavanje življenjskega sveta mladostnikov, oddaljen odnos, nekomunikacija, hierarhija, strah</u>	Nepoznavanje življenjskega sveta mladostnikov Distanca	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa

		Ni komunikacije Izražanje moči strah	
5.	<u>Pomanjkanje strokovnih znanj</u>	nestrokovnost	Značilnosti delovnega odnosa
6.	Nacini dela se mi zdijo <u>neprimerni</u> .	nestrokovnost	Značilnosti delovnega odnosa
7.	<u>Avtoriteta</u>	Izražanje moči	Značilnosti delovnega odnosa
8.	<u>Jeza, nepoglobljenost.</u>	Jeza površinskost	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa
9.	<u>Neposlušnost</u>	Ni posluha za uporabnike	Značilnosti delovnega odnosa
10.	<u>nemoč, manipulacija, grožnje, neučinkovitost, igranje vloge žrtve</u>	Nemoč Manipulacija Grožnje Neučinkovitost	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa
11.	<u>Vse ostalo - nezanimanja, ne poslušajo, ne govorijo, ne razumejo mladostnikov, ne delajo z njimi, moralizirajo, bolj pomemben telefon od njih,...</u>	Ni posluha za uporabnike Ni komunikacije Pasivnost moraliziranje	Značilnosti delovnega odnosa Značilnosti osebnega stika
12.	<u>Strah</u>	strah	Značilnosti osebnega stika
13.	<u>nimajo avtoritete, le nadzorujejo učence</u>	Brez avtoritete Izvajajo nadzor	Značilnosti delovnega odnosa
14.	Zanašanje na <u>avtoriteto,</u> <u>neorganiziranost</u>	Izražanje moči neorganiziranost	Značilnosti delovnega odnosa
15.	Njihovo delo prevreva <u>strah in nezrelost.</u>	Strah nezrelost	Značilnosti osebnega stika
16.	<u>slaba realizacija :)</u>	Neučinkovitost	Značilnosti delovnega odnosa
17.	<u>Ni delovnega odnosa in osebnega stika</u>	Ni delovnega odnosa in osebnega stika	Drugo
18.	Prehitro so <u>obupali, vzvišen odnos.</u>	Ni vztrajnosti Izražanje moči	Značilnosti delovnega odnosa
19.	<u>premalo skrbi za psihosocialno stanje mladostnikov, ni sodelovanja (ne z mladostnikom in definitivno premalo tudi z družinami), tudi znotraj zavoda ne vejo kaj se dogaja med mladostniki itd.</u>	Ni skrbi za psihosocialno stanje mladostnikov Ni sodelovanja brezbrižnost	Značilnosti delovnega odnosa
20.	<u>neangažiranost, brezbrižnost</u>	Majhna angažiranost brezbrižnost	Značilnosti delovnega odnosa
21.	<u>brezvoljnost</u>	pasivnost	Značilnosti osebnega stika
22.	<u>nezagnanost</u>	Majhna angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa

23.	<u>z dolgočaseni</u>	pasivnost	Značilnosti osebnega stika
24.	<u>prestrašeni, nekompetentni</u>	Strah nestrokovnost	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa
25.	<u>nepripravljeni</u>	Majhna angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa
26.	<u>nestrokovno</u>	nestrokovnost	Značilnosti delovnega odnosa
27.	<u>napeti, nepripravljeni, nemotivirani</u>	Napetost Nestrokovnost Majhna angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa
28.	<u>pokroviteljski odnos, neenakovreden odnos moči</u>	Pokroviteljsko ravnanje Izražanje moči	Značilnosti delovnega odnosa
29.	<u>premalo strogi</u>	Popustljivost	Značilnosti delovnega odnosa
30.	<u>Neodločni, mili</u>	Popustljivost	Značilnosti delovnega odnosa
31.	<u>niso zagreti, držijo se pravil, ne znajo vzpostaviti stika z mladimi</u>	Pasivnost Formalnost Neoseben odnos	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa
32.	<u>nezainteresiranost, nemoč</u>	Pasivnost Nemoč	Značilnosti osebnega stika
33.	<u>hladnost, skrivanje za pravili</u>	Neoseben odnos formalnost	Značilnosti delovnega odnosa
34.	<u>naveličanost</u>	Ni vztrajnosti	Značilnosti delovnega odnosa
35.	<u>rutina, niso zagnani</u>	Rutina pasivnost	Značilnosti osebnega stika
36.	na trenutke dajejo občutek, da se mladostnikov <u>bojijo</u> , da jim <u>je vseeno</u> , da so <u>obupali nad njimi</u>	Strah Pasivnost Ni vztrajnosti	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa
37.	<u>strogo sledenje pravilom, formalnost</u>	Formalnost	Značilnosti delovnega odnosa
38.	<u>Formalni, nefleksibilni</u>	Formalnost Ni prilagajanja	Značilnosti delovnega odnosa
39.	<u>formalnost, nemotiviranost, majhna angažiranost</u>	Formalnost Majhna angažiranost	Značilnosti delovnega odnosa
40.	<u>ni zagnano, formalno, brez osebnega odnosa</u>	Pasivnost Formalnost Neoseben odnos	Značilnosti osebnega stika Značilnosti delovnega odnosa
41.	<u>njihovo delo na splošno ni kvalitetno</u>	nestrokovnost	Značilnosti delovnega odnosa

Značilnosti delovnega odnosa

Izražanje moči (6)

Nestrokovnost (6)

Formalnost (6)
 Majhna angažiranost (5)
 Neoseben odnos (3)
 Ni vztrajnosti (3)
 Pokroviteljsko ravnanje (2)
 Popustljivost (2)
 Brezbrižnost (2)
 Ni komunikacije (2)
 Ni posluha za uporabnike (2)
 Manipulacija (2)
 Neučinkovitost (2)
 Površinskost (1)
 Grožnje (1)
 Brez avtoritete (1)
 Neorganiziranost (1)
 Ni skrbi za psihosocialno stanje mladostnikov (1)
 Ni sodelovanja (1)
 Napetost (1)
 Ni prilagajanja (1)
 Izvajajo nadzor (1)

Značilnosti osebnega stika

Pasivnost (9)
 Strah (5)
 Nemoč (3)
 Napačne reakcije (1)
 Nepoznavanje življenjskega sveta mladostnikov (1)
 Distanca (1)
 Jeza (1)
 Moraliziranje (1)
 Ne zrelost (1)
 Rutina (1)

Drugo

Ni delovnega odnosa in osebnega stika (1)

42. Se ti zdi, da je film Posledice kakorkoli pripomogel k pozitivni ali negativni prepoznavnosti zavodov za vzgojo in izobraževanje mladostnikov? (Q11)

	SKUPAJ (n=41)	3. Stopnja (n=23)	4. Stopnja (n=18)
DA	28	18	10
NE	8	3	5
DRUGO	5	2*	3**

*Drugo:

Ne vem

Ja in ne

**Drugo:

-Mislim, da je samo pokazal dokaj realno sliko.

-Upam, da bo pomagal pri tem, da se začnemo pogovarjati o tem, da jih ne rabimo. To so institucije! Otroci rabijo toplino, blizino. Potrebno je razmisljati na drugačen način. Od rejniskih družin do stanovanjskih skupin. Ne pa zavodov. Ker se potem začnejo sami obnasati kot da je z njimi nekaj narobe. Sami se naslavlajo z zavodskimi. Začnejo se ločevati od splosne družbe. Narobe!

-Ne eno ne drugo

43. Prosim, pojasni svoj odgovor (Q12):

Pojasnili tistih, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z DA:

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	Mislim da je film vsaj delno <u>razkril nefunkcionalnost zavodov in realnost dogajanja v njih.</u>	Negativna Pokaže nefunkcionalnost zavodov Pokaže realnost zavodov	Vrsta prepoznavnosti Učinek filma
2.	Mislim, da je preko tega <u>širša javnost lahko videla, da zapiranje mladostnikov v ustanove, brez ustrezne pomoči njim in družinam ni rešitev.</u> Zdi se mi, da veliko ljudi meni, da je to <u>pogosto najboljša rešitev za mladostnike</u> , ki so moteči za solo in družbo.	Zapiranje mladostnikov v ustanove ni rešitev	Učinek filma
3.	Pokaže <u>drugo plat zavoda</u> , kaj se v njem lahko dogaja.	Pokaže realnost zavodov	Prikaz zavoda
4.	Čeprav mi je bila scena v zavodu približno jasna (vsaj teoretično), ima film, ki to prikazuje na <u>brutalen način</u> (pa verjetno z brutalnostjo niti niso šli do konca) mi je dal seveda <u>dodatni uvid</u> , kot tudi <u>"oh, tega filma pa ne bom mogla pozabiti"</u> .	Brutalen prikaz zavoda Pokaže realnost zavodov	Prikaz zavoda
5.	Prikazuje <u>negativno stran zavodov</u> . V filmu je <u>zavod</u> prikazan kot nek <u>tedenski zapor</u> v katerega <u>prides, si tam, hodiš na delavnice</u> ampak naucis se <u>prav nič</u> .	Negativna Zavod kot tedenski zapor Mladostniki se nič ne naučijo	Vrsta prepoznavnosti Prikaz zavoda
6.	Prikazal je <u>kruto realnost</u> , mogoče <u>spodbudil strokovnjake</u> , da se začnejo <u>stvari spreminjati</u>	Pokaže realnost zavodov Spodbudil k spremembam	Prikaz zavoda Učinek filma
7.	<u>Opozoril je na problematiko zavodov.</u>	Opozoril na problematiko zavodov	Učinek filma
8.	<u>Slab zgled</u>	Slab zgled	Prikaz zavoda
9.	Prav je da <u>ljudje vidijo kaj se dogaja</u> , a hkrati je na zelo <u>negativen način prikazal mladostnike</u> , sploh če film gleda <u>nekdo ki teh stvari ne pozna</u> , ki <u>ne razume kaj mlade pripelje do tega</u>	Prikaže realnost zavodov Negativen prikaz mladostnikov	Učinek filma Učinek filma
10.	Mislim da bolj <u>k negativni</u> , name je dal vtis kot da <u>zaposleni nimajo nadzora in mladi od tam vecinoma zelijo pobegniti</u> . Malo pa tudi <u>pozitiven iz vidika pestrega programa</u> .	Negativna Zaposleni nimajo nadzora Mladi želijo pobegniti Pozitivna: pester program	Vrsta prepoznavnosti Prikaz zavoda

			Vrsta prepoznavnosti
11.	Zagotovo je pripomogel <u>bolj negativno</u> , kot pozitivno	negativna	Vrsta prepoznavnosti
12.	dobro je ze to, da se <u>snema v tem okolju in s tem sprozi razmisljanje in polemike o pomenu in nacinu izvajanja v VIZ .. lahko delavci izkoristijo za izhodišce, kaj delajo prav, kaj delajo narobe .. pomembno tudi za starše</u>	Opozoril na problematiko zavodov Spodbudil k spremembam Pomemben za starše	Učinek filma
13.	Nekako <u>negativna prepoznavnost</u> je v ospredju. <u>Razplet zgodbe je neugoden</u> za Andreja in ostale vpletene v problem, ki <u>niso bili deležni podpore in pomoči v situaciji</u> v kateri so se znašli	Negativna Mladostniki niso deležni podpore in pomoči	Vrsta prepoznavnosti Prikaz zavoda
14.	Menim, da je prispeval k <u>negativni prepoznavnosti</u> .	negativna	Vrsta prepoznavnosti
15.	Pripomogel je k prepoznavnosti, verjetno <u>bolj negativni</u> .	negativna	Vrsta prepoznavnosti
16.	<u>h negativni</u>	negativna	Vrsta prepoznavnosti
17.	<u>k negativni, zaradi nekompetentnosti delavcev</u>	Negativna Nekompetentnost delavcev	Vrsta prepoznavnosti Prikaz zavoda
18.	<u>negativni-prikazuje slabe strani</u>	negativna	Vrsta prepoznavnosti
19.	<u>negativni</u> ker pokaže <u>nepripravljenost strokovnih delavcev</u>	Negativna Nekompetentnost delavcev	Vrsta prepoznavnosti Prikaz zavoda
20.	Film prikaže <u>prakso v takšnih institucijah</u> , ki je dosti bolj pomembna kot sama teorija.	Prikaže realnost zavodov	Učinek filma
21.	Glede na <u>komentarje ljudi</u> s katerimi sem se pogovarjala in niso poznali socialnega dela v taki meri, so bili predvsem <u>pozitivno presenečeni o delovanju zavodov, dela itd.</u>	Pozitivna Pozitivno presenečeni o delovanju zavodov	Vrsta prepoznavnosti Prikaz zavoda
22.	Utrdil je <u>tipične stereotipe o zavodih</u> .	Utrdil tipične stereotipe	Učinek filma
23.	<u>povečal je negativno podobo zavodov</u>	negativna	Vrsta prepoznavnosti
24.	<u>vplival je negativno</u>	negativna	Vrsta prepoznavnosti

25.	pomojem <u>priporočam h prepoznavnosti</u> , <u>ne vem</u> pa ali dobri ali slabi	Ne ve	Vrsta prepoznavnosti
26.	Mislim, da je bolj vplival na <u>negativno prepoznavnost</u>	negativna	Vrsta prepoznavnosti
27.	Glede na videno je pripomogel k <u>negativni podobi</u> , saj izpostavlja večinoma <u>slabe plati zavodov</u> .	negativna	Vrsta prepoznavnosti
28.	kaže <u>negativne značilnosti zavoda</u>	negativna	Vrsta prepoznavnosti

Vrsta prepoznavnosti

Negativna (16)

Ne ve (1)

Pozitivna (1)

Pozitivna: pester program (1)

Prikaz zavoda

Nekompetentnost delavcev (2)

Pozitivno presenečeni o delovanju zavodov (1)

Mladostniki niso deležni podpore in pomoči (1)

Zaposleni nimajo nadzora (1)

Mladi želijo pobegniti (1)

Slab zgled (1)

Zavod kot tedenski zapor (1)

Mladostniki se nič ne naučijo (1)

Brutalen prikaz zavoda (1)

Učinek filma

Opozoril na problematiko zavodov (2)

Prikaže realnost zavodov (2)

Spodbudil k spremembam (2)

Utrdil tipične stereotipe (1)

Pomemben za starše (1)

Negativen prikaz mladostnikov (1)

Pokaže nefunkcionalnost zavodov (1)

Zapiranje mladostnikov v ustanove ni rešitev (1)

Pojasnili tistih, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z NE in DRUGO:

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	Ker <u>namestitve v vzgojnih zavodih ne ustreza</u> vsem uporabnikom	Namestitve v zavodu ne ustreza vsem uporabnikom	Prikaz zavoda
2.	<u>kolikor poznam zavode je film pokazal dokaj realno stanje</u> . Predvidevam, da so bili <u>zaposleni v zavodih nad filmom zgroženi in užaljeni</u> in kar se tiče <u>stroke</u> jo je definitivno pokazal v <u>negativni luči</u> . Kako pa je vplival na pogled <u>mladostnikov</u> na take zavode, ne vem, najbrž z nekimi <u>mešanimi občutki</u> ...na pol s tem, da si <u>takega življenja res ne bi želeli</u> napol pa najbrž z neko <u>mističnostjo nevarnosti in tveganj, ki pridejo zraven</u>	Prikaže realnost zavodov Stroke prikazal v slabi luči Za mladostnike mešani občutki (takega življenja si ne	Prikaz zavoda Učinek filma

		bi želeli; nevarnosti in tveganja)	
3.	Upam, da bo pomagal pri tem, da se <u>zacnemo pogovarjat o tem, da jih ne rabimo</u> . To so institucije! Otroci rabijo toplino, blizino. Potrebno je <u>razmisljat na drugacen nacin</u> . Od <u>rejniskih družin do stanovanjskih skupin</u> . Ne pa zavodov. Ker se potem <u>zacnejo sami obnasat kot da je z njimi nekaj narobe</u> . Sami se <u>naslavlajo z zavodskimi</u> . <u>Zacnejo se locevat</u> od splosne družbe. Narobe!	Opozoril na problematiko zavodov Potrebno iskanje alternativ dela z mladimi	Učinek filma
4.	ker se <u>nič ni zgodilo</u> , niti kaj pretirano <u>v medijih govorilo o tem</u> , niti <u>ni prišlo do dodatne prepoznavnosti</u>	Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov	Učinek filma
5.	<u>Nesrečen konec</u> , veliko prikazanega <u>nasilja</u> , <u>neustreznih ravnanj zavoda</u> .	Nesrečen konec Nasilje Neustrezna ravnanja zavoda	Prikaz zavoda
6.	<u>verjetno ni dovolj vpliven film</u> za to	Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov	Učinek filma
7.	ni pripomogel, ker je to še vedno <u>film</u>	Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov	Učinek filma
8.	<u>ker je to samo film</u> in ni življenje	Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov	Učinek filma
9.	<u>Pomoje ne bo posebno vplival</u>	Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov	Učinek filma
10.	<u>odvisno od števila gledalcev</u> , ki so film gledali	Odvisen od števila gledalcev	Učinek filma
11.	zdi se mi, da za vse ki smo malo bolj strokovno podučeni o tem <u>vemo kakšne so realne situacije v zavodih</u> in nas, vsaj mene to ni <u>toliko presenetilo</u> in se moje <u>mnenje ni kaj dosti spremenilo</u> . verjamem pa da za marsikoga, ki <u>nič ne ve o tem</u> in si je le ogledal film, je lahko v njem prikaz zavodov pustil bolj <u>negativen prizvok</u>	Prikaže realnost zavodov negativna	Prikaz zavoda Vrsta prepoznavnosti

12.	Mislim da <u>ne bo dosti spremenil</u>	Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov	Učinek filma
13.	<u>Ne bo bistveno spremenil</u> ničesar, je le film.	Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov	Učinek filma

Vrsta prepoznavnosti

Negativna (1)

Prikaz zavoda

Prikaže realnost zavodov (2)

Nasilje (2)

Namestitev v zavodu ne ustreza vsem uporabnikom (1)

Neustrezna ravnanja zavoda (1)

Nesrečen konec (1)

Učinek filma

Ne bo vplival na prepoznavnost zavodov (7)

Stroko prikazal v slabi luči (1)

Za mladostnike mešani občutki (takega življenja si ne bi želeli; nevarnosti in tveganja) (1)

Opozoril na problematiko zavodov (1)

Potrebno iskanje alternativ dela z mladimi (1)

Odvisen od števila gledalcev (1)

14. Kako lahko po tvojem mnenju film Posledice vpliva na delo zavodov za vzgojo in izobraževanje v prihodnosti? (Q13)

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	<u>Zaposleni</u> bi si lahko postavili ogledalo in <u>spremenili svoje načine dela</u> . Predvsem pa, da bi se <u>našli drugi načini dela z mladostniki</u> , ki so sedaj v zavodih.	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav Najti druge načine dela z mladostniki v zavodih	Spremembe v načinu dela
2.	Upam, da bodo <u>več začeli delati na psihosocialni pomoči</u> in na <u>učenju veščin za življenje</u> , ne pa na <u>izvajanje represije in moci nad mladostniki</u> .	Več dela na psihosocialni pomoči Več učenja veščin za življenje Prenehanje izvajanja represije in moci nad mladostniki	Spremembe v načinu dela
3.	Upoštevanje, da <u>prikazano delovanje v filmu ni ustrezno</u> .	Prikaže neustrezno ravnanje	Prikaz trenutnega delovanja zavoda
4.	Menim, da je lahko tu več scenarijev- <u>zanikanje, trud za izboljšanje stanja, ignoriranje, poslabšanje</u> -če film vzamejo kot npr. <u>grožnjo</u>	Zanikanje Trud za izboljšanje stanja Ignoriranje Poslabšanje Film kot grožnja stroki	Drugo Spremembe v načinu dela

5.	Več <u>supervizije</u> in dodatnih <u>izobraževanj</u> med strokovnimi delavci	Več supervizije Dodatna izobraževanja za strokovne delavce	Spremembe v načinu dela
6.	Prikaze jim lahko <u>kako</u> naj <u>ne bi smeli</u> <u>ravnati</u> .	Prikaže neustrezno ravnanje	Prikaz trenutnega delovanja zavoda
7.	Od zunaj lahko pridejo <u>direktive</u> , naj se <u>delo začne spreminjati</u> . Proces <u>deinstucionalizacije</u>	Direktive za spremembe načinov dela Deinsistucionalizacija	Spremembe v načinu dela
8.	<u>Študentje in študentke</u> ga lahko <u>analizirajo</u> in s tem <u>prepoznajo morebitne situacije s prakse</u> .	Študenti lahko analizirajo Prepoznavna situacij s prakse	Prikaz trenutnega delovanja zavoda
9.	Lahko se <u>izboljša delovanje</u>	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav	Spremembe v načinu dela
10.	Srčno bi si želela, da jih je <u>spodbudil k uvajanju sprememb in izboljšav</u>	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav	Spremembe v načinu dela
11.	Menim da bi lahko <u>pozitivno vplival</u> , če bi <u>zaposleni</u> ne bili tako zelo <u>slepi za svoje ucinke</u> ki jih imamo <u>na mladostnike</u>	Lahko pozitivno vpliva Zaposleni so slepi za učinke dela na mladostnike	Spremembe v načinu dela Prikaz trenutnega delovanja zavoda
12.	Ne razumem točno <u>kako bi film vplival na delo zavodov?</u> <u>Ne</u> verjamem da so kaj <u>dosti samoreflektirali</u> ob ogledu. Vem, da so bili mnogi <u>jezni na film</u>	Ni samorefleksije ob ogledu Jezni na film	drugo
13.	<u>ne vpliva</u>	Ne bo vplival	Možnost vpliva
14.	<u>Vidijo iz položaja mladih</u>	Vidijo s perspektive mladih	Prikaz trenutnega delovanja zavoda
15.	Najbrž <u>ne bo vplival</u>	Ne bo vplival	Možnost vpliva
16.	<u>izhodišce za delo naprej</u> (izkoristit to, <u>kaj je narobe</u> , <u>kaj je ok</u> , <u>kaj lahko izboljšamo</u> ,...) .. tukaj so <u>iz prve roke videli</u> , <u>kaj se lahko dogaja</u> in s čim se <u>mladostniki srečujejo</u> :)	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav Ohraniti dobre prakse Vidijo s perspektive mladih	Spremembe v načinu dela Prikaz trenutnega delovanja zavoda
17.	Upam da je to neko <u>ogledalo za morebitne zavode z podobnim (ne)pristopom</u> , in da bo slika tako <u>jasnejša in možnost za refleksijo in izboljšave večja</u>	Prikaže neustrezno ravnanje Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav	Prikaz trenutnega delovanja zavoda Spremembe v načinu dela
18.	Menim, da <u>film prikazuje negativno prakso</u> oziroma <u>negativen razplet situacije</u> in s	Prikaže neustrezno ravnanje	Spremembe v načinu dela

	tem daje <u>motivacijo zaposlenim v zavodih</u> , da se v prihodnje nekoliko <u>bolj potrudijo</u> .	Motivira za boljše delo zaposlenih	
19.	<u>Pogled na trenutno stanje in želja po spremembah.</u>	Prikaže trenutno situacijo Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav	Prikaz trenutnega delovanja zavoda Spremembe v načinu dela
20.	Morda lahko <u>vpliva na njihovo snovanje lastnega dela?</u>	Vpliva na izboljšanje strokovnega dela	Spremembe v načinu dela
21.	verjetno <u>ne bo vplival</u>	Ne bo vplival	Možnost vpliva
22.	Lahko vpliva <u>na izboljšanje strokovnega dela</u>	Vpliva na izboljšanje strokovnega dela	Spremembe v načinu dela
23.	<u>ne vpliva</u>	Ne bo vplival	Možnost vpliva
24.	lahko pomaga <u>videti slabe strani</u>	Prikaže neustrezno ravnanje	Prikaz trenutnega delovanja zavoda
25.	vpliva na <u>videnje slabih strani dela</u>	Prikaže neustrezno ravnanje	Prikaz trenutnega delovanja zavoda
26.	<u>ne bo vpliva</u>	Ne bo vplival	Možnost vpliva
27.	lahko ga <u>pomaga izboljšati</u>	Lahko izboljša delovanje	Spremembe v načinu dela
28.	Lahko predstavlja temelj, na katerem se lahko <u>gradijo pozitivne spremembe</u> in novi <u>pozitivni načini dela</u> .	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav Lahko izboljša delovanje	Spremembe v načinu dela
29.	Se mi zdi, da <u>film nima pretiranega vpliva na bodoče delo zavodov</u> .	Ne bo vplival	Možnost vpliva
30.	Lahko <u>spodbudi pozitivne spremembe</u> .	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav	Spremembe v načinu dela
31.	Zaposleni bojo mogoče <u>videli kako lahko izboljšajo delo</u>	Vpliva na izboljšanje strokovnega dela	Spremembe v načinu dela
32.	če bo vplival, bo <u>zelo minimalno</u> (negativno)	Minimalna možnost vpliva	Možnost vpliva
33.	povečal bo <u>predsodke do zavodov</u>	Poveča predsodke do zavodov	drugo
34.	Ljudje bodo še z <u>večjim pesimizmom gledali na takšne ustanove</u>	Pesimističen pogled na takšne ustanove	drugo
35.	lahko se malo <u>zamislijo in kaj spremenijo pri delu</u>	Vpliva na izboljšanje strokovnega dela	Spremembe v načinu dela
36.	lahko pripomore tako, da se za trenutek ustavijo in <u>razmislijo mogoče o drugačnem pristopu</u> , pogledajo kje so <u>možnosti za</u>	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav	Spremembe v načinu dela

	<u>izboljšave</u> , kaj bi se še dalo narediti in tudi pogledajo <u>kaj so dobre stvari, katere so dobre prakse</u> ki so do sedaj funkcionirale	Ohraniti dobre prakse	
37.	Če bo vplival, <u>bo vplival na spremembe dela</u>	Vpliva na izboljšanje strokovnega dela	Spremembe v načinu dela
38.	Ce bo ze vplival bo glede <u>nadzora v zavodu</u>	Vpliva na nadzor v zavodu	Spremembe v načinu dela
39.	Film lahko <u>pomaga spremeniti nekatere neustrezne načine dela</u> , saj opozarja nanje.	Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav	Spremembe v načinu dela
40.	<u>Ne vem</u> , če vpliva.	Ne ve, če bo vplival	Možnost vpliva
41.	ga <u>pokaže kot slabega</u> in mogoče <u>lahko kaj spremeni</u>	Prikaže neustrezno ravnanje	Prikaz trenutnega delovanja zavoda

Možnost vpliva

Ne bo vplival (6)

Ne ve, če bo vplival (1)

Minimalna možnost vpliva 1)

Prikaz trenutnega delovanja zavoda

Prikaže neustrezno ravnanje (7)

Vidijo s perspektive mladih (2)

Prikaže trenutno situacijo (1)

Zaposleni so slepi za učinke dela na mladostnike (1)

Študenti lahko analizirajo (1)

Prepoznavna situacij s prakse (1)

Spremembe v načinu dela

Spodbudi k uvajanju sprememb, izboljšav (10)

Vpliva na izboljšanje strokovnega dela (5)

Ohraniti dobre prakse (2)

Vpliva na nadzor v zavodu (1)

Motivira za boljše delo zaposlenih (1)

Lahko pozitivno vpliva (1)

Direktive za spremembe načinov dela (1)

Deinsistucionalizacija (1)

Več supervizije (1)

Dodatna izobraževanja za strokovne delavce (1)

Trud za izboljšanje stanja (1)

Poslabšanje (1)

Najti druge načine dela z mladostniki v zavodih (1)

Več dela na psihosocialni pomoči (1)

Več učenja veščin za življenje (1)

Prenehanje izvajanja represije in moči nad mladostniki (1)

Drugo

Poveča predsodke do zavodov (1)

Pesimističen pogled na takšne ustanove (1)

Ni samorefleksije zaposlenih ob ogledu (1)

Jezni na film (1)

Film kot grožnja stroki (1)

Ignoriranje (1)

Zanikanje (1)

15. Kako film pripomore k refleksiji, razmišljanju o strokovnem delu v zavodih za vzgojo in izobraževanje mladostnikov? (Q14)

	Izjava	Pojem	Kategorija
1.	Mislim, da film pripomore k <u>obširni refleksiji o ne strokovnem delu</u> v zavodih.	Premislek o metodah dela v zavodu	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
2.	Mislim, da ponudi odlično <u>priloznost za premislek o trenutnih metodah dela</u> , ki jih uporabljajo pri delu v <u>zavodu</u> . Ponuja možnost za <u>refleksijo</u> o tem, kako lahko splet <u>okoliscin</u> pripelje do velikih težav, ki bi se jih dalo na <u>enostaven način</u> resiti, ce bi <u>delali z družino</u> .	Premislek o metodah dela v zavodu Opozori na pomembnost dela z družino	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
3.	Pripomore, da začnejo <u>posamezniki razmisljati</u> , kako bi <u>zavod moral delovati</u> , da bi bil najbolj <u>učinkovit</u> .	Razmislek o učinkovitosti zavoda	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
4.	Film dopušča ogromno <u>prostora za refleksijo in samorefleksijo</u> , slednja je odvisna od posameznika.	Prostor za refleksijo in samorefleksijo	Refleksija filma
5.	K temu, da objektivi o <u>pogledajo svoje delo</u> in <u>razmislijo kaj bi lahko izboljšali</u>	Premislek o metodah dela v zavodu Razmislek o izboljšavah	Razmislek o strokovnem delu v zavodih Refleksija filma
6.	Delavci bi morali biti bolj <u>usposobljeni za delo z mladimi</u> , ki imajo <u>težave v vedenju</u> . Pokaze jim, da morajo biti bolj <u>ustrajni</u> in da samo <u>"dretje" in kaznovanje ne bo uporabnikom pomagalo</u> .	Delavce usposobiti za delo z mladimi s težavami v vedenju Potrebna je vztrajnost Razmislek o neprimernih metodah	Potrebne spremembe Razmislek o strokovnem delu v zavodih
7.	Iskreno, meni se <u>ne zdi da se opravlja SD</u> . Vsaj po <u>nekih konceptih in teorijah</u> , ki se jih učimo	V zavodu se ne opravlja socialno delo	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
8.	<u>Kritično obravnavamo like</u> .	Kritično obravnavamo like	Refleksija filma
9.	Spet, da so <u>potrebne spremembe</u>	Razmislek o izboljšavah	Refleksija filma
10.	<u>mislim, da lahko, če si ga sposoben gledati brez obrambne drže, občutkov krivde itd. lahko pripomore k tem, da ozavešča o tem kaj delamo narobe, kje so pomanjkljivosti in kaj bi se dalo oz. bi bilo nujno izboljšati</u>	Potrebno gledati brez obrambne drže, občutkov krivde Opozori na pomanjkljivosti Razmislek o izboljšavah	Refleksija filma Razmislek o strokovnem delu v zavodih
11.	Odgovor enak prejšnjemu		
12.	Bi moral. Pa ne vem, ce je deloval pri vseh. Momentalno morda. Dosti jih ga sploh <u>ni hotelo it gledat</u>	Ljudje niso hoteli gledati filma	Refleksija filma

13.	Definitivno, saj <u>nastavi zrcalo vsem zaposlenim, kje so pomanjkanja</u>	Opozori na pomanjkljivosti	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
14.	Da je se <u>veliko za izboljšati</u> (ce je taksna realna situacija)	Razmislek o izboljšavah	Refleksija filma
15.	Zagotovo spodbudi gledalca <u>k razmišljanju o tem "svetu", ki je večini neznan. Film ne pusti dobrega vtisa, gledalec ima občutek, da se vse "le še enkrat" zavrti v začaranem krogu</u>	Spodbudi razmislek o nepoznanem svetu Ne pusti dobrega vtisa Občutek začaranega kroga	Refleksija filma
16.	podoben odg.		
17.	Film po mojem mnenju pripomore <u>kot opomnik na pomembnost strokovnega (socialnega dela) dela in angaziranosti, ter kaksne posledice ima lahko nase (ne)delo</u>	Opozori na strokovno delo Opozori na posledice nedela	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
18.	Menim, da <u>odpira veliko zanimivih tem.</u>	Odpira zanimive teme	Refleksija filma
19.	<u>Omogoča vsaj delen vpogled v delovanje zavodov, kar pripomore k refleksiji in razmišljanju o omenjenih vsebinah.</u>	Razmislek o delovanju zavodov	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
20.	<u>Pripomore k refleksiji, seznani publiko s takšnim delom in opozori na nekatere pomanjkljivosti</u>	Seznani publiko z delom Opozori na pomanjkljivosti	Refleksija filma Razmislek o strokovnem delu v zavodih
21.	<u>lahko pripomore k razmišljanju o takih zavodih pri ljudeh</u>	Premislek o metodah dela v zavodu	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
22.	film lahko <u>pomaga izboljšati strokovno delo v zavodih</u>	Lahko izboljša strokovno delo	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
23.	mogoče pripomore <u>k refleksiji dela v takih zavodih</u>	Potrebno reflektirati delo	Potrebne spremembe
24.	<u>lahko izboljša strokovno delo</u>	Lahko izboljša strokovno delo	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
25.	<u>pomaga lahko za izboljšave</u>	Lahko izboljša strokovno delo	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
26.	<u>mogoče lahko izboljša strokovno delo ker kritizira stroko</u>	Lahko izboljša strokovno delo Kritika stroke	Razmislek o strokovnem delu v zavodih Refleksija filma
27.	pripomore h razmisleku, <u>lahko izboljša delo</u>	Spodbudi razmislek o delu v zavodih Lahko izboljša strokovno delo	Razmislek o strokovnem delu v zavodih Potrebne spremembe
28.	Film omogoča, da se <u>zaposleni začnejo zavedati svojega načina dela, da ga lahko ozavešijo in razmišljajo o morebitnih spremembah pri svojem delu.</u>	Spodbudi razmislek o delu v zavodih Spodbudi delavce k spremembam	Razmislek o strokovnem delu v zavodih Potrebne spremembe

29.	Ponovno menim, da film <u>ne prikazuje celotnega procesa</u> , tako da predvidevam, da si <u>strokovni delavci</u> v zavodih <u>ne pomagajo pretirano s filmom za svojo lastno refleksijo</u> . lahko dobijo kakšno <u>idejo</u> , se spomnijo kaj bi lahko <u>izboljšali</u> , ampak se mi zdi, da film <u>nima očitnega vpliva</u> .	Ne prikazuje celotnega procesa Strokovni delavci ne reflektirajo skozi film Razmislek o izboljšavah Film nima očitnega vpliva	Refleksija filma Razmislek o strokovnem delu v zavodih
30.	Kot <u>iztočnica za razmišljanje o programih</u> .	Spodbudi razmislek o programih	Refleksija filma
31.	Film nam je <u>vsem v razmislek o takšnem delu in kaj je treba spremeniti</u>	Spodbudi razmislek o delu v zavodih	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
32.	<u>ljudje, ki film gledajo, so veseli, da nimajo opravka s tovrstnimi zavodi</u>	Gledalci veseli, da nimajo opravka z zavodi	Refleksija filma
33.	ljudje začnejo <u>razmišljati o "svetu", ki ga ne poznajo</u>	Spodbudi razmislek o nepoznanem svetu	Refleksija filma
34.	<u>Mogoče začne kdo razmišljati o tem, kako bi sam ravnal, če bi bil zaposlen v takšni ustanovi</u>	Razmislek o tem, kako bi ravnal sam na mestu zaposlenega	Refleksija filma
35.	<u>opozori na dobre in slabe strani dela</u>	Premislek o metodah dela v zavodu	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
36.	lahko spodbudi k temu, da je za <u>delo v zavodu potrebno veliko znanja</u> , da se je treba <u>stalno izobraževati</u> , razmišljati o <u>možnosti za spremembe</u> , nadgrajevati <u>dobre prakse, spreminjati slabe</u> , da je treba vedno znova <u>reflektirati delo</u> in se zavedati, da <u>delo v zavodu ni za vsakogar</u> ampak so potrebni <u>strokovnjaki z ustreznim znanjem</u> , ker takšno delo <u>pri mladostnikih pušča veliko posledic</u> in na takšen ali drugačen način <u>zaznamuje njihova življenja</u>	Delavce usposobiti za delo z mladimi s težavami v vedenju Spreminjati slabe prakse Nadgrajevati dobre prakse Potrebno reflektirati delo Izobraževanje delavcev Posledice na mladostnikih	Razmislek o strokovnem delu v zavodih Potrebne spremembe Refleksija filma
37.	Pomaga pri <u>razmišljanju o namenu dela v zavodu</u>	Razmislek o namenu dela v zavodu	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
38.	<u>Vidimo kako zgleda zavod od znotraj in lahko ustvarimo mnenje</u>	Spodbudi razmislek o nepoznanem svetu Ustvarimo mnenje	Refleksija filma
39.	Film govori o <u>strokovnem delu v zavodih</u> in pozornost usmeri v <u>razmišljanje o delu v zavodih</u> .	Premislek o metodah dela v zavodu	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
40.	Film opozori na nekatere <u>vidike dela v zavodu</u> .	Premislek o metodah dela v zavodu	Razmislek o strokovnem delu v zavodih
41.	če bi se ga bolj <u>izpostavilo</u> bi lahko kaj pomagal da <u>se spremeni delo</u>	Film potrebno bolj izpostaviti	Refleksija filma

Razmislek o strokovnem delu v zavodih

Premislek o metodah dela v zavodu (7)

Opozori na pomanjkljivosti (3)

Opozori na pomembnost dela z družino (1)

Razmislek o učinkovitosti zavoda (1)

V zavodu se ne opravlja socialno delo (1)

Opozori na posledice nedela (1)

Razmislek o namenu dela v zavodu (1)

Opozori na strokovno delo (1)

Potrebne spremembe

Delavce usposobiti za delo z mladimi s težavami v vedenju (2)

Potrebno reflektirati delo (2)

Potrebna je vztrajnost (1)

Izobraževanje delavcev (1)

Spreminjati slabe prakse (1)

Nadgrajevati dobre prakse (1)

Spodbudi delavce k spremembam (1)

Refleksija filma

Razmislek o izboljšavah (5)

Spodbudi razmislek o nepoznanem svetu (3)

Prostor za refleksijo in samorefleksijo (1)

Kritično obravnavamo like (1)

Potrebno gledati brez obrambne drže, občutkov krivde (1)

Ljudje niso hoteli gledati filma (1)

Odpira zanimive teme (1)

Ne pusti dobrega vtisa (1)

Občutek začaranega kroga (1)

Seznani publiko z delom (1)

Kritika stroke (1)

Ne prikazuje celotnega procesa (1)

Strokovni delavci ne reflektirajo skozi film (1)

Film nima očitnega vpliva (1)

Spodbudi razmislek o programih (1)

Gledalci veseli, da nimajo opravka z zavodi (1)

Razmislek o tem, kako bi ravnal sam na mestu zaposlenega (1)

Posledice na mladostnikih (1)

Ustvarimo mnenje (1)

Film potrebno bolj izpostaviti (1)